

Buku 'Ba TISAKI

To'ba Dəlinç

¹ Di bi tisaki mo Bəko'ba o'ba mütərə ni ti dəlinç.

² Tine dəlinç əngi du tara kinza bi tə mo, mandölu ma də kiteli na kutu'bö də matüri 'ba mini. Kina Nyi Kötə Laka 'ba Bəko'ba na koloma rə tiliñgere kebe bi də mini.

³ Tine Bəko'ba iya te, "I'di bi kəpə kədii." Kina bi kəpə kədə əngi.

⁴ Bəko'ba ti mü kəyə gə ame bo kongə 'deni kədii laka, na bo koza bi kəpə yaga di rə mandölu.

⁵ Bo idəkə bi kəpə rə bi kəzə kina bo idəkə mandölu nima əngi rə korəndo. Tine na dəkəpiyari kiteli dəñbə kuyü rönü. Ama na rə tö'dö ma dəgba.

⁶ Tine Bəko'ba iya te, "I'di a mətə kədii mü zana mini 'də koza mü mini yaga bi riyö."

⁷ Kina bo ko'də a mətə koza mini ame bəri di rə ma koloma tərə 'də ka'di nima. Kina ko'də rönü əngi tara.

⁸ Bəko'ba idəkə wa nima rə mütərə. Tine na dəkəpiyari kiteli dəñbə kuyü rönü. Ama na rə tö'dö ma də riyö.

⁹ Tine Bəko'ba iya te, "I'di mini ma bəri nime kotətə kpənni bi kötə, kina i'di yayi ma sari kədə." Kina ko'də rönü əngi tara.

¹⁰ Bo idəkə yayi ma sari rə dəyayı, kina bo idəkə mini ma kotətə kpənni bi kötə naga nima

rɔ yöpö. Bɔko'ba ti mï këyï gɔ ame bo konçgɔ 'deni këdi laka.

¹¹ Tine Bɔko'ba iya te, "I'di dɔyayi koja dɔkomali wa ma këdi kötu naga, dɔkomali wa ma këdi kana rɔ 'jɔ ti ma këdi kana 'bënni rɔ döngëri naga." Kina ko'dɔ rönü ŋgi tara.

¹² Dɔyayi oja dɔkomali wa ma këdi kötu naga, dɔkomali wa ma këdi kana rɔ 'jɔ ti ma këdi kana 'bënni rɔ döngëri naga 'dɔ lijé pili kana gɔ kiné lijé ga. Bɔko'ba ti mï këyï gɔ ame bo konçgɔ 'deni këdi laka.

¹³ Tine na dɔkɔpiyari kiteli dɔŋbɔ kuyi rönü. Ama na rɔ tö'dö ma dɔ mota.

¹⁴ Tine Bɔko'ba iya te, "I'di bi kɔpɔ këdi mítɔrɔ go koza bi këzé di rɔ korɔndɔ. I'di lijé këdi rɔ akileme bi këzé ti kɔmɔ kɔɔ gbii ti tö'dö 'ba 'dɔ karama pili kisaki rönü.

¹⁵ I'di lijé toyi bi di mítɔrɔ kako dɔyayi." Kina ko'dɔ rönü ŋgi tara.

¹⁶ Bɔko'ba i'di bi kɔpɔ löbu këdi riyyö. Bo i'di kada 'bëni rɔ ma löbu rɔ ŋere 'ba dɔ bi këzé, tine nyepé 'bëni rɔ ŋere 'ba dɔ korɔndɔ. Kina bo ki'di këlu ni gbii.

¹⁷ Bo i'di bi kɔpɔ naga nime mítɔrɔ 'dɔ koyi bi dɔyayi

¹⁸ 'dɔ këdi rɔ ŋere 'ba dɔ bi këzé ni ti korɔndɔ, gɔ koza bi kɔpɔ yaga di rɔ bi kölu. Bɔko'ba ti mï këyï gɔ ame bo konçgɔ 'deni këdi laka.

¹⁹ Tine na dɔkɔpiyari kiteli dɔŋbɔ kuyi rönü. Ama na rɔ tö'dö ma dɔ sowɔ.

²⁰ Tine Bɔko'ba iya te, "I'di wa ame ga ti didi yimo ne konzi koso mï mini, kina i'di yali köpu ti kebe tɔrɔ."

²¹ Kina Bəko'ba ko'ba dəkomali kuruku löbu 'ba mii mini ti wa mətə ga ame ti didi yimo ne ame ga pili kədi kele kebe mii mini ti dəkomali yali pili. Bəko'ba ti mii kəyi gə ame bo konjə 'deni kədi laka.

²² Kina bo ko'də yeyi zinni, iya te, "Arake konzi kogba mii mini, kina yali gə kara konzi mii dəyayi."

²³ Tine na dəkəpiyari kiteli dənəbə kuyi roni. Ama na rə tö'dö ma dəmuyi.

²⁴ Tine Bəko'ba iya te, "I'di dəyayi koja dəkomali yeri pili, yeri 'ba liŋə ti 'ba mökö, ti wa ma titi ma kədi kele kebe béri naga." Kina ko'də roni njii tara.

²⁵ Bəko'ba o'ba dəkomali yeri 'ba liŋə pili ti 'ba mökö, ti wa ma titi ame ga pili kədi kele kebe béri mii dəyayi naga. Bəko'ba ti mii kəyi gə ame bo konjə 'deni kədi laka.

²⁶ Tine Bəko'ba iya te, "I'di do'ba bilaka lesi kozə ze te, 'də lijə kədi ti közii kakpa də kenze 'ba mii mini, də yali ma kədi köpu kebe tərə, də yeri 'ba liŋə ti 'ba mökö, pili də wa ma kədi kele kebe béri mii dəyayi naga."

²⁷ Kina bo ko'ba bilaka lesi gə künə abo 'ba Bəko'ba 'də lijə kədi kozə bo tara. Bo o'ba lijə rə bətəni ni ti 'ja.

²⁸ Kina bo ko'də yeyi zinni, iya te, "Arake konzi kogba mii dəyayi pili, kinda'bake közii kakpa 'ba dəmo. Mi'di ye tədi ti közii kakpa də kenze 'ba mii mini, də yali ma kədi köpu kebe tərə, də wa pili ma ti didi ame ga kədi kiliŋgere mii dəyayi."

²⁹ Bo iya te, "Mi'di wa ame ga kədi kana rə 'jə ne 'deni ziye mii dəyayi pili gbii ti ma kədi kana

rɔ döŋgéri naga ziye rɔ akonyo.

³⁰ Tine zi yéri 'ba mĩ døyayi pili, ti yali ma këdi köpu kebe tɔrɔ, ti wa ma titi këdii kele kebe bëri mĩ døyayi ame ga pili ti didi yimo ne, mi'di mbili wa ma kunzi 'deni zinni rɔ akonyo." Kina ko'dɔ rönü n̄gi tara.

³¹ Boko'ba ongo wa ame ga pili bo ko'ba ne, kina bo ti mĩ këyi gomo. Tine na dököpiyari kiteli dəŋbɔ kuyi rönü. Ama na rɔ tö'dö ma dɔ modɔokɔto.

2

¹ Tine ote to'ba mítɔrɔ ni ti døyayi 'deni pili ti wa mo ga ame bo kiyija ne.

² Mĩ tö'dö dɔ modɔmoriyö tine Boko'ba ote ndəbɔ pili abo ga ma bo ko'dɔ 'deni, na bo kindawo rɔ bo mĩ tö'dö nima.

³ Gɔ kö'du mo na bo ko'dɔ yeyi zi tö'dö dɔ modɔmoriyö koweli yaga rɔ tö'dö ma laka, römoyi mĩ kada nima na bo Boko'ba kindawo rɔ bo di pötö ndəbɔ pili abo ga ame bo ko'dɔ 'ba to'ba wa pili ne.

⁴ Tisaki ame 'dɔ ki'di mítɔrɔ ni ti dəlinɔ ko'ba rönü ne na kɔzɔ wa nima tara.

Mĩ kada ma n̄ere Boko'ba ko'ba mítɔrɔ ni ti dəlinɔ,

⁵ a mɔtɔ rɔ n̄géri ni inza kina kupö ötu dë gbii römoyi bo i'di tɔrɔ dë gba ka'di, kina bɔtɔ mɔtɔ inza gbii ma 'dɔ korɔ'dɔ yayi.

⁶ Tine mini oloma tunzu'di kako di mĩ yayi bëri kiya'ji døyayi.

7 Tine na ḡere Boko'ba kogba yayi di mii dɔyayi ko'ba rɔ bilaka, kina bo kome lili 'ba ti'di didi kano mo kina bilaka nima ḡgi ti didi yimo.

Nyaka 'Ba Edene

8 Tine na ḡere Boko'ba kidiy়ে nyaka mii Edene kapa kari yibii. Kina bo ki'di bilaka tönë bo ko'ba ne koloma yimo yayi.

9 Bo i'di dɔkomali ḡgerii ma kiné kele ame ga kedi kana dɔngéri ma kele rɔ akonyo ne kötu di mii yayi mii gɔ bi nima yayi. Mi zana nyaka nima ḡgerii edii yayi rɔ ḡgerii 'ba ti'di didi tine mɔtɔ rɔ ḡgerii 'ba ti'di 'dɔ tikali wa ma laka ni ti wa ma kenyé.

10 Yopö oga röni kɔlo kebe mii Edene kiya'ji mii nyaka nima. Di gönyi Edene yayi na koza dönii sowɔ.

11 Yopö ma dɔgba mo na rɔ ame kideki rɔ Pisona ne, ɔlo 'bени kebe mii dɔyayi 'ba Awila.

12 Gɔ bi nima na ti yamo ma köbököbö ma laka kulowö teyi gbii ti ama kato kele ti lele ma kiné köbö naga.

13 Yopö ma mii riyö mo na rɔ Guyona, ɔlo 'benii kebe mii dɔyayi 'ba Kusa pili.

14 Tine yopö ma mii mota mo na rɔ Idekele, ɔlo 'benii kebe kapa Asura ma kari yibii. Yopö ma mii sowɔ mo na rɔ Epurate.

15 Kina ḡere Boko'ba ki'di bilaka tönë mii nyaka 'ba Edene yayi to'dɔ ndəbɔ yimo gbii tongɔ gɔmo.

16 ḡere Boko'ba ose gɔmo zi bɔ nima, iya te, "Dɔngéri 'ba mii nyaka nime pili onyo rɔ dɔ ḡjolö,

¹⁷ tine ḥgéri 'ba 'dɔ ti'di tikali wa ma laka ni
ti wa ma kényë nima kinza konyo dë, ɔdɔ konyo
mii kada mo tɔ nima yo na këddi kólë ḥgi yaga."

¹⁸ Tine ḥere Boko'ba iya te, "Ele dë 'dɔ bɔ nime
koloma ḥge kutu nii te, mëdi mo'dɔ lëpi bo ma
koriya ti bo 'dɔ ko'dɔ ndəbɔ ti bo."

¹⁹ Kina Boko'ba kogba yayi di mii dɔyayi ko'ba
dɔkomali yeri pili rɔ gɔmo ti yali pili ko'de kako
zi bilaka tönë 'dɔ kongɔ ɔdɔ bo ti kïdëki möyi
mo ga rɔ wa'di. Go kö'du mo na möyi ame ga
pili bo kïdëki wa naga nima timo ne na kɔrɔ ḥgi
rɔ möyi mo ga.

²⁰ Kina bɔ nima koyi möyi ḥgi dɔ yali pili kpaki
ti yeri pili. Tine ma kɔtɔ mɔtɔ mo te inza du rɔ
lëpi ma laka ame ḥgi 'dɔ ko'dɔ ndəbɔ ti bo.

²¹ Tine na ḥere Boko'ba ki'di tö'dö ma kinza
kiya kinda'ba bɔ tönë ḥgi. Kina ɔdɔ bɔ nima
kɔ'dö 'deni tara tine na bo kogba kɔmɔ liye mo
ma kɔtɔ di kpa yɔki mo kololi pötö mo teyi.

²² Kina bo ko'ba liye tönë bo kogba ne rɔ 'ja
ko'de kako zi bɔ nima.

²³ Bo tönë iya te, "Ee, ame na 'deni rɔ kiliŋba
di mii kiliŋba ma, yida di mii yida rɔma, ti kïdëki
möyi nii rɔ 'ja, römöyi ogba loko di rɔ bɔtɔni."

²⁴ Go kö'du mo na me 'dɔ kɔ'bö 'deni zi bɔtɔni
këdi kényi di yɔki 'bu nii ni ti möni, kari kodo'bɔ
rönii ti 'ja 'bënii kina lijë kpaki rïyö 'deni rɔ a kɔtɔ.

²⁵ Mi kada nima bɔ nima lijë ti 'ja mo nima
kpaki rɔ go ḥbululu, tine rönni aya dë.

3

¹ Murë na rō yéri ma kényë kandi kebe yéri ma laki mōtō ga ame pili ḥere Boko'ba ko'ba ne. Bo ititi 'ja nima, iya te, "Boko'ba iya ḥgi ziye rō ma laka tēgē kinza konyoke dōngēri 'ba mī nyaka nime dē?"

² 'Ja nima iya te, "Dōngēri 'ba mī nyaka nime pili dēdī donyo,

³ tine ḥgēri ma mī zana nyaka nime 'dē Boko'ba iya te kinza donyo dē, kina kinza dosa rōmo dē gbī. Ọdō donyo dēdī dölē."

⁴ Murë iya zi 'ja nima, iya te, "Bëti na, ölēke dē.

⁵ Boko'ba iya tara rōmøyi bo ikali ọdō konyoke komoye èdī kōpō kēddikē gbī kōzō bo Boko'ba tara tikali wa ma laka ni ti wa ma kényë."

⁶ Kina ọdō 'ja nima kōngō ḥgēri tōnē ḥgi rō akonyo ma laka, kīnē mo gbī rō ma kele, kina gbī rō ḥgēri ame kēdī ki'di wa tikali lende tine, lōko ite'de ma kana mo ḥgi konyo, kina lōko ki'di mōtō gbī zi mē'dē nī konyo.

⁷ Kina ọdō lijē konyo 'deni tine kōmōnni ɔpō ḥgi lijē kikali ma lijē kēdī rō gō ḥbululu. Kina lijē kuru mbili kēlu ḥgi kutu'bō gönni.

⁸ Mī dōkōpiyari 'deni tine na lijē kuwö birō ḥere Boko'ba kēdī kiliŋgere kebe mī nyaka yayi. Kina lijē kusu dönni ḥgi yaga di zi bo mī lōŋgō ḥgēri.

⁹ Tine ḥere Boko'ba idēkī bō nima, iya te, "Ëddi yala?"

¹⁰ Bo iya te, "Muwö birō yī di mī nyaka bine na ma rō tikere rōmøyi mēdī rō gō ḥbululu kina me musu dōma yaga di ziyyi."

11 Boko'ba iya te, "Yë na kiya ziyi kiya te eddi rɔ go ɳbululu? Döngéri tönë mose gomo ziyi miya te kinza konyo dë ne na konyo 'deni?"

12 Bɔ nima iya te, "Ja nime ki'di loko tö bine ne loko i'di döngéri nima 'deni zö monyo."

13 Kina ɳere Boko'ba kititi 'ja nima, iya te, "Wa'di na me ko'dɔ te ne?"

'Ja nima iya te, "Murë na ku'bölü ma ki'di monyo."

Sönö

14 Nere Boko'ba ilende zi murë, iya te, "Gɔ kö'du nime ko'dɔ ne ni 'deni ti sönö di mii löngö yeri ma laki naga nime pili. Ti kele 'beyi ti dɔ miyi. Ti konyo 'beyi rɔ lupu mii kada 'ba loma 'bi pili.

15 Mëdi mi'di ye ko'jike rɔye ti 'ja nime. Mii löngö kupö yi ti kö'bö rɔ ya ti 'bënii. Lijé ti kututu döyi kina ti kuyi kpéyi koga burutu lijé."

16 Tine Boko'ba iya zi 'ja nima, iya te, "Mëdi mi'di gomɔ ma löbu këdi ziyi mii löyö, kina ti köyö kole ɳgi rɔ ma kɔ'ɔ ti gomɔ. Tine pele tara ni gba 'biri to'doko më'dë yi. Kina bo ti këdi rɔ bɔ döyi."

17 Tine zi botoni mo bo iya te, "Ebe kuwö dɔ 'ja 'bi ki'di konyo döngéri nime mose gomo ziyi, miya te, kinza konyo dë ne. Gɔ kö'du mo sönö édi 'deni mii yayi. Ti ko'dɔ ndɔbɔ ti gomɔ ti'di yayi koja akonyo ziyi mii kada 'ba loma 'bi pili.

18 Yayi ti koja kono ti wuru kina ti konyo dɔyilo 'ba yi mökö.

19 Ti ko'dɔ ndɔbɔ ti tende 'ba röyi ti'di yayi koja akonyo ziyi ɳbö kömö mii kada 'bi kileki mii yayi

nime kogba yi di yïmo ne. Nï yayi na kina ti kileki
gbï mï yayi.”

Möyï Awa

²⁰ Bilaka nima rɔ Adama ne ïdëkï möyï 'ja abo
nima rɔ Awa, 'jɔ 'ba lende mo tégë “Ma düdi,”
römöyï loko na rɔ ma 'ba bilaka lesi pili.

²¹ Kina ñere Boko'ba ko'dɔ kilaka rɔ bɔñgo zi
Adama ni ti 'ja abo kusu gönni.

Toga Adama Ni

²² Tine ñere Boko'ba omeri iya te, “Bilaka
nime 'deni kɔzɔ ze tikali wa ma laka ni ti ma
kënyë. Ola bo dë kpe bine kinza bo kari koja
közi bo kite'de döngeři ma 'ba ti'di düdi nima
ra gbi konyo kinza ki'di bo koloma kö'bö rɔ
ŋburunjburu.”

²³ Kina bo koga Adama ni ñgi yaga di mï nyaka
'ba Edene kari torɔ'dɔ yayi ma tönë kogba bo di
yïmo ne.

²⁴ Bo oga bilaka nima yaga di mï nyaka nima
yayi kina bo ki'di malayika 'ba toda bi kapa ma
kari yibï gbï ti mbele ma köbö rɔ pa'do kö'bö tuyï
kpënï kunjuŋgu dɔ bi toko toda bi di rɔ ñgëri 'ba
ti'di düdi nima.

4

Kayina Ni Ti Abele

¹ Adama ni inda'ba dönni ti 'ja abo Awa kina
loko kɔmɔ köyö kole bɔtɔni. Loko iya te, “Mo'ja
kole 'deni ti konyi 'ba Boko'ba.” Kina loko kidëkï
möyï mo ñgi rɔ Kayina, ame kiya te “Mo'ja
'deni.”

² Di pötö mo 'böwu na loko köyö löndö mo Abele. Tine Abele rɔ bɔ koda kamölö, Kayina 'ba bo rɔ bɔ korɔ'dɔ nyaka.

³ Mĩ kada mɔtɔ tine na Kayina ko'de wa 'ba mĩ nyaka abo rɔ kpa közï zi Boko'ba.

⁴ Abele o'de 'ba bo rɔ kole kamölö abo ame ga rɔ dɔ tapi ne, kumu ko'de bi ma lakalaka mo ga rɔ kpa közï zi Boko'ba. Kina Boko'ba ti mĩ këyi rɔ Abele kuti gɔ kpa közï ki'di mo,

⁵ tine ilagi yaga di rɔ Kayina ti kpa közï ki'di ma 'ba bo. Gɔ kö'du mo na Kayina kënyi ŋgi rɔ 'diri koworo röni.

⁶ Boko'ba iya te zi Kayina, "Wa'di na nii rɔ 'diri tara gɔmo? Wa'di na koworo röyi kulöwö tara gɔmo?

⁷ Ma këdi ko'dɔ ra laka dëne inza kuti göyi? Kina me ɔdɔ ko'dɔ dë laka lende kënyé orɔ dönii 'deni ŋɔli kpadörí 'bi, o'dəkɔ 'dɔ ka'da yi ne tine ti ka'da bo ŋgi."

⁸ Kayina iya te zi bɔ löndö bo Abele, "Ako dari mĩ nyaka." Di mĩ nyaka yayi na Kayina kuyi kpënii ŋgi dɔ löndö bo Abele kupö yaga.

⁹ Boko'ba ititi bo, iya te, "Löndö yi Abele édi yala?"

Bo iya te, "Mikali dë. Ma na rɔ mambilënj 'ba löndö ma mo?"

¹⁰ Boko'ba iya te, "Gɔ wa'di na ko'dɔ wa nime te? Birɔ 'ba roma löndö yi udu 'deni di mĩ yayi ŋbö kömö mbili ma kɔzɔ birɔ ame këdi kudu 'dɔ kopi dɔkolo mo ne.

¹¹ Usönö yi 'deni di mĩ yayi nime kobe kpënii 'deni tuwë roma löndö yi di köziyi ne.

12 Ọdə korɔ'də pele inza koja wa kpe ziyyi. Ti koloma rɔ bɔ kinza liŋɔ tulɛ kebe mii dɔyayi.”

13 Kayina iya zi Bɔko'ba, iya te, “Karama nime kodɔ dɔma ne 'deni ɳgi rɔ dɔ kiteli mɔ'bɔ dɛ 'dɔ tombi mo.

14 Oga ma 'deni tɔne yaga di rɔ torɔ'dɔ yayi, kina gbii 'deni yaga di kömöyi. Ma 'deni rɔ bɔ kinza liŋɔ tulɛ kebe mii dɔyayi, bɔtɔ mɔtɔ ame kondɔsɔ tö ne ti kupö ma ɳgi.”

15 Bɔko'ba iya te, “Inza tara, odo bɔtɔ mo kupö yi, mëdi modɔ karama ma dɔ kiteli dɔmo ɳbö mii modɔmoriyyö kpa dɔkolo mo.”

Kina Bɔko'ba ko'dɔ kinɛ rɔ Kayina 'dɔ kota gɔmo di zi bɔtɔ ame kondɔsɔ timo ne di bi tupö mo.

16 Kina Kayina kënyi ɳgi kari yaga di kömö Bɔko'ba kari koloma mii dɔyayi mɔtɔ kidëki rɔ “Tulɛ” kapa Edene ma kari yiibì.

Kupö Kayina

17 Kayina ni inda'ba dönni ti 'ja abo di yayi na loko kömö köyü Enoka. Mii kada nima na Kayina kubö gawo koyi möyi kole abo Enoka dɔmo.

18 Kina Enoka köyü Irada, Irada öyö Mëkuyëlë, Mëkuyëlë öyö Mëtusëla, Mëtusëla öyö Lemeke.

19 Tine Lemeke ogbe 'ja riyö rɔ Ada ni ti Zila.

20 Ada öyö Yabala, bo na rɔ yi lìngi 'ba ya ma kinda'ba kabi 'ba yeri këdi koloma mii rö kilaka naga.

21 Möyi löndö bo rɔ Yubala, bo na rɔ yi lìngi 'ba ya ame ga rɔ bɔ komba tɔmo gbii rɔ bɔ tome more ne.

22 Zila öyö Tubalakayina, bo na rō bō kuku wa pili di mī 'bilēnji ni ti yamo. Lēmī bo möyī mo rō Nama.

23 Lemeke oba zi 'ja abo ga, iya te,
"Ada kpe ti Zila, uwōke dōma.

Ojēke mbili ye gō wa ma mēdī miya.
Mupō bilaka mōtō 'deni gō to'dō wētō rōma.
Mupō yōbi 'deni rōmōyī bo om̄ba ma.
24 Ne ɔdō topi dōkolo Kayina kēdī ti karama mī modōmorīyō,
dōkolo 'ba Lemeke ti kēdī ŋgi kulōwō mī konzi."

25 Di pōtō tōlē 'ba Abele nima Adama ni inda'ba dönni 'deni 'bōwu ti 'ja 'bēnī, kina lōko köyō kole ki'di möyī mo rō Sete, ame tēgē "Oja gōmo," rōmōyī lōko iya te, "Bōko'ba oja gō kole mōtō 'deni zō pōtō Abele ame Kayina kupō ne."

26 Kina Sete köyō kole ki'di möyī mo rō Enosa. Mī kada naga nima tine na 'jaa bilaka kisaki tūdēki möyī kōtō laka 'ba Bōko'ba mī mötu ko'dō.

5

Kupō Adama

1 Kupō Adama ga na kōzō a nime te.

Mī kada ma Bōko'ba ko'ba bilaka lesi, bo o'ba lijē kōzō bo tara.

2 Bo o'ba lijē rō bōtōni ni ma ti 'ja. Kina bo ko'dō yēyī zinni kīdēki möyī dönni rō bilaka lesi.

3 Kina ɔdō Adama koloma 'deni ko'dō kōmō kōcō kuluku riyyō kōdō dōmo 'butē mota (130) tine, bo öyō kole gbī kōzō kīnē bo tara. Kina bo ki'di möyī mo rō Sete.

⁴ Di pötö töyö Sete nime, Adama oloma ko'do kōmō kōc 'böwu kuluku 'butë döömu dōkōtō (800) bo köyö kole bōtōni mōtō ga gbi ti yitötii.

⁵ Mī kada ma bo kēdī kōlē tine kōmō kōc 'ba loma abo 'deni pili kuluku 'butë döömu dōcmota kōdō dōmo 'butë mota (930).

⁶ Kina ḡdō Sete koloma 'deni ko'do kōmō kōc kuluku riyö kōdō dōmo tuyü (105) tine, na bo köyö Enosa.

⁷ Di pötö töyö Enosa nime Sete oloma ko'do kōmō kōc 'böwu kuluku 'butë döömu dōkōtō kōdō dōmo modəmoriyö (807) bo köyö kole bōtōni mōtō ga gbi ti yitötii.

⁸ Mī kada ma bo kēdī kōlē tine kōmō kōc 'ba loma abo 'deni pili kuluku 'butë döömu dōcmota kōdō dōmo 'butë dōmoriyö (912).

⁹ Kina ḡdō Enosa koloma 'deni ko'do kōmō kōc kuluku kōtō kōdō dōmo 'butë sowō (90) tine, na bo köyö Kenana.

¹⁰ Di pötö töyö Kenana nime Enosa oloma ko'do kōmō kōc 'böwu kuluku 'butë döömu dōkōtō kōdō dōmo 'butë döömu (815) bo köyö kole bōtōni mōtō ga gbi ti yitötii.

¹¹ Mī kada ma bo kēdī kōlē tine kōmō kōc 'ba loma abo 'deni pili kuluku 'butë döömu dōcmota kōdō dōmo tuyü (905).

¹² Kina ḡdō Kenana koloma 'deni ko'do kōmō kōc kuluku kōtō kōdō dōmo 'butë riyö (70) tine, na bo köyö Makalele.

¹³ Di pötö töyö Makalele nime Kenana oloma 'böwu ko'do kōmō kōc kuluku 'butë döömu dōkōtō kōdō dōmo 'butë sowō (840) bo köyö kole bōtōni mōtō ga gbi ti yitötii.

¹⁴ Mī kada ma bo kēdī kōlē tine kōmō kōc 'ba loma abo 'deni pili kuluku 'butē dōōmu dōcmota kōdō dōmo 'butē (910).

¹⁵ Kina ɔdō Makalele koloma 'deni ko'dō kōmō kōc kuluku kōtō kōdō dōmo 'butē dōōmu (65) tine, na bo köyö Yarada.

¹⁶ Di pōtō töyö Yarada nime Makalele oloma ko'dō kōmō kōc 'bōwu kuluku 'butē dōōmu dōckōtō kōdō dōmo 'butē mota (830) bo köyö kole bōtōni mōtō ga gbi ti yitötü.

¹⁷ Mī kada ma bo kēdī kōlē tine kōmō kōc 'ba loma abo 'deni pili kuluku 'butē dōōmu dōmoriyö kōdō dōmo 'butē sowō dōōmu (895).

¹⁸ Kina ɔdō Yarada koloma 'deni ko'dō kōmō kōc kuluku mota kōdō dōmo 'butē dōmoriyö (162) tine, na bo köyö Enoka.

¹⁹ Di pōtō töyö Enoka nime Yarada oloma ko'dō kōmō kōc 'bōwu kuluku 'butē dōōmu dōckōtō (800) bo köyö kole bōtōni mōtō ga gbi ti yitötü.

²⁰ Mī kada ma bo kēdī kōlē tine kōmō kōc 'ba loma abo 'deni pili kuluku 'butē dōōmu dōmosowō kōdō dōmo 'butē dōmoriyö (962).

²¹ Kina ɔdō Enoka koloma 'deni ko'dō kōmō kōc kuluku kōtō kōdō dōmo 'butē dōōmu (65) tine, na bo köyö Metosela.

²² Di pōtō töyö Metosela nime Enoka ö'bō nduwē mī rō kodō'bō ti Bōko'ba ɳbō kōmō kōc kuluku modōckōtō (300), kina bo köyö kole bōtōni mōtō ga gbi ti yitötü.

²³ Kada 'ba loma 'ba Enoka pili kōmō kōc kuluku modōmoriyö kōdō dōmo 'butē dōōmu (365).

²⁴ Bo oloma kō'bō mī rō kodō'bō ti Bōko'ba, kina tine bo ari kinda dē kpe bo ölu ɳgi liwo rōmøyi Bōko'ba ogba bo 'deni.

²⁵ Kina ɔdɔ Metosela koloma 'deni ko'dɔ kɔmɔ kɔcɔ kuluku mota kɔdɔ dɔmo 'butë mota döömu dəmoriyö (187) tine, na bo köyö Lemeke.

²⁶ Di pötö töyü Lemeke nime Metosela oloma ko'dɔ kɔmɔ kɔcɔ 'böwu kuluku 'butë döömu kɔdɔ dɔmo 'butë mota dəmoriyö (782) bo köyö kole bɔtɔni mɔtɔ ga gbii ti yitötii.

²⁷ Mii kada ma bo këdii kölë tine kɔmɔ kɔcɔ 'ba loma abo 'deni pili kuluku 'butë döömu dəmosowɔ kɔdɔ dɔmo 'butë döömu dəmosowɔ (969).

²⁸ Kina ɔdɔ Lemeke koloma 'deni ko'dɔ kɔmɔ kɔcɔ kuluku mota kɔdɔ dɔmo 'butë mota dəmoriyö (182) tine, na bo köyö kole.

²⁹ Kina bo ki'di möyi mo rɔ Nowa, ame kiya te "Kɔnyi," römöyi bo iya te, "Kole nime ti ko'de kɔnyi zize di mi gomɔ 'ba ndəbo ze ga ame dëdii do'dɔ mi yayi nime Bɔko'ba kusönö 'deni ne."

³⁰ Di pötö töyü Nowa nime Lemeke oloma ko'dɔ kɔmɔ kɔcɔ 'böwu kuluku 'butë dɔɔkɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë sowɔ döömu (595) bo köyö kole bɔtɔni mɔtɔ ga gbii ti yitötii.

³¹ Mii kada ma bo këdii kölë tine kɔmɔ kɔcɔ 'ba loma abo 'deni pili kuluku 'butë döömu kɔdɔ dɔmo 'butë rïyö döömu dəmoriyö (777).

³² Kina ɔdɔ Nowa koloma 'deni ko'dɔ kɔmɔ kɔcɔ kuluku 'butë (500) tine, na bo köyö kole mota rɔ Seme ni ti Ama ti Yepete.

6

Kada 'Ba Loma

¹ Kina ɔdɔ bilaka lesi kara 'deni mi dɔyayi köyö yitötii tine,

² kole ame ga rɔ 'ba Bɔko'ba ne ongɔ yütötü 'ba bilaka lesi ele ŋgi rɔ mbembë, kina lijë kako kigeli ma kele mo ga rɔ 'ja zinni.

³ Gɔ kö'du mo na Bɔko'ba kiya te, "Minza mola didi ma kpe koloma rɔ ŋburunjburu mi bilaka, lijë yida rɔ 'ba dɔyayi na. Kada 'ba loma 'bənni ti kɔrɔ ŋge kuluku riyö kɔdɔ dɔmo 'butɛ riyö (120)."

⁴ Mi kada naga nima kina gbi di pötö mo kolowani 'ba bilaka mɔtɔ ga oloma mi dɔyayi, lijë na rɔ kupö köyö 'ba kole 'ba Bɔko'ba ga ma ti yütötü 'ba bilaka lesi. Lijë na koloma rɔ gonja ma dɔ kilébi mi kada ma mɔlo tönë ga.

⁵ Kina ɔdɔ Bɔko'ba konjɔ lende kenyë kirasi 'ba bilaka 'deni ŋgi rɔ mbembë mi dɔyayi tine, meri 'ba mi bilaka kö'bö ŋgi rɔ ma kölu kote kada pili,

⁶ bo ti meri go ame bo ko'ba bilaka ka le ndenji ki'di mi dɔyayi ne. Kö'du mo ɔ'ɔ ŋbö kɔdɔ dök'i'di bo

⁷ kina bo kiya te, "Mëdi mote dɔ bilaka naga nime mo'ba ne yaga di mi dɔyayi nime, kpaki ti dɔkomali yeri ti wa ma titi ti ma kedi kebe mi dɔyayi béri naga ti yali pili. Ma ti meri go ame mo'ba lijë ka le ndenji."

⁸ Tine Bɔko'ba ti mi keyi rɔ Nowa.

Nowa

⁹⁻¹⁰ Ame na rɔ lende 'ba Nowa. Kole abo ga mota rɔ Seme ni ti Ama ti Yepete. Nowa na rɔ bɔ lende laka ame ŋge kɔtɔ kpoki di mi löngö bilaka 'ba mi kada naga nima kinza lende kirasi mɔtɔ. Bo ö'bö nduwë mi rɔ kodo'bɔ ti Bɔko'ba.

11 Tine ya ma laki pili lende kënyë mo ga idari 'deni kɔmɔ Bɔko'ba, közï kasi ko'dɔ 'bënni ogba mī dɔyayi 'deni njì kpaki ti röni.

12 Bɔko'ba ongɔ dɔyayi irasi röni 'deni ti lende kënyë, römoyi loma 'ba bilaka 'ba dɔyayi pili 'deni njì rɔ ma kënyë.

13 Kina Bɔko'ba kilende zi Nowa, iya te, "Mo'dɔkɔ 'deni tote dɔ kupɔ bilaka lesi pili yaga, römoyi közï kasi ko'dɔ 'bënni ogba mī dɔyayi 'deni. Gɔ kö'du mo mëdi mote dönni kpaki yaga ti dɔyayi.

14 O'dɔ sorope ma löbu zïyi di mī ngéri ma kandi. Oke mī rö mo ga kolo yïmo ti zibiti gbì kebe gɔmo yaga.

15 Sorope mo nima o'dɔ kɔzo a nime te. Gɔ ma kakpa mo i'di këdi dɔkɔmɔ kumögü kuluku riyö kɔdɔ dɔmo 'butë mota dɔɔmota (133). Gɔmo ma kö'bö mo i'di këdi dɔkɔmɔ kumögü 'butë riyö dɔmoriyö. Tiyöbu ma kari tɔrɔ mo i'di këdi dɔkɔmɔ kumögü 'butë dɔɔmota.

16 Ubö dɔmo kola bi gböñjö mbowa mī löngö dɔ ma tɔrɔ mo. O'dɔ kpadörì mo kebe yɔki mo. Oke mī rö ma kalo mo bi mota rɔ dɔ kudö'du.

17 Mëdi mi'di mini koso dɔyayi kote dɔ wa ma ti didi yïmo naga nime dɔyayi bëri bine ne pili yaga. Wa 'ba mī dɔyayi nime pili èdi kòlè yaga.

18 Tine mëdi mo'dɔ pɔri löngö ze tuyi. Ni 'dɔ kékì mī sorope ti 'ja 'bì ti kole 'bì ga ti 'ja 'ba kole 'bì ga.

19-20 Ogba dɔkomali wa ma ti didi yïmo naga nime me rɔ riyöriyö tuyi mī sorope gɔ lijé kɔmɔ. Ogba dɔkomali yali pili ti yëri mo ga ti wa ma titi ti ma këdi kebe bëri mī dɔyayi naga. Ogba

bötöni mo kötö ti 'ja mo teyi. Dökomali wa naga nime pili rö riyyöröyö i'di këki kötö tiyyi mii sorope go lijë komo.

²¹ Ogba dökomali akonyo pili kikeki mii sorope ziyyi gbi zinni."

²² Kina Nowa ko'dö ngi pili kozö wa ma Boko'ba kose gomo zi bo.

7

Mini Koso

¹ Kina Boko'ba kilende zi Nowa, iya te, "Ekü mii sorope ti bilaka 'bi ga pili, römöyö mongo 'deni ni na nge kötö kpöki rö ma laka di mii löngö bilaka pili 'ba döyayı nime.

² Ogba di mii dökomali yeri ma kopo rö akumu naga nime modemoröyö pili rö riyyöröyö, bötöni mo kötö ti 'ja mo teyi. Tine ma kinza rö ma kopo rö akumu naga ogba bötöni mo kötö ti 'ja mo teyi pili di mii dökomali lijë nima rö gomo.

³ Kina ogba di mii dökomali yali pili gbi modemoröyö rö riyyöröyö 'dö lijë nima pili komo rö dö kupö mii döyayı.

⁴ Di pötö tö'dö dö modemoröyö kisaki di mii kada nime töne mëdi mi'di törö ka'di mii döyayı kote kada kote korondo nbo tö'dö mo dö 'butë sowö. Wa ma ti düdü yimo naga nime pili mo'ba mii döyayı nime bine ne mëdi mote dëmo yaga di mii döyayı."

⁵ Kina Nowa ko'dö ngi pili kozö wa ma Boko'ba kose gomo zi bo.

6 Mii kada nima mini koso kako dɔyayi ne, kɔmɔ kɔɔ 'ba loma 'ba Nowa 'deni kuluku 'butɛ dɔmɔriyö (600).

7 Kina Nowa ni ti 'ja abo ti kole abo ga kpaki ti 'ja 'ba kole abo ga kækii ñgi mii sorope tɔmɔ di zi mini koso nima.

8-9 Tine dɔkomali yeri ma kɔpɔ rɔ akumu naga kpaki ti ma kinza rɔ ma kɔpɔ naga ti yali ni pili, dɔkomali wa naga nime eki pili mii sorope rɔ riyɔriyö, bɔtɔni mo kɔtɔ ti 'ja mo teyi kɔzɔ wa ma Bɔko'ba kose gɔmo zi Nowa.

10 Di pötö tö'dö dɔ modɔmɔriyö tine na mini koso kako ñgi dɔyayi.

11 Mii kɔmɔ kɔɔ kuluku 'butɛ dɔmɔriyö (600) 'ba loma 'ba Nowa mii tö'dö dɔ 'butɛ dɔömu dɔmɔriyö 'ba nyepe ma mii riyö tine na kɔmɔ mini löbu ame ga pili bici yayi béri ne kulömö ñgi yaga, bi gbɔnjö 'ba mütɔrɔ pili urögö rönni ñgi yaga,

12 tɔrɔ kinda 'ba ta 'di mii dɔyayi kote kada kote korɔndɔ ñbö tö'dö mo dɔ 'butɛ sowɔ.

13 Mii kada kɔtɔ mo nima na Nowa ni kækii ñgi mii sorope ti 'ja abo ti kole mota abo ga, Seme ni ti Ama ti Yepete ti 'ja 'bënni ga kpaki mota.

14 Dɔkomali yeri 'ba linɔ pili ti 'ba mökö ti wa ma titi ti ma këdi kele kebe mii dɔyayi béri naga kpaki ti yali mo ga eki kɔtɔ tinni mii sorope.

15-16 Wa ame ga pili ti didi yimo ne me rɔ riyɔriyö, bɔtɔni mo kɔtɔ ti 'ja mo teyi di mii dɔkomali mo ga pili rɔ gɔmo ako zi Nowa kækii kɔtɔ mii sorope ti bo kɔzɔ wa ma Bɔko'ba kose gɔmo zi bo. Kina Bɔko'ba kurögö kpadöri 'ba sorope ñgi teyi.

17 Mini nima oso ɳbö tö'dö mo dō 'butë sowɔ mi døyayi, kina koso ɳgi kombi sorope kiyökö tɔrɔ.

18 Mini ozoli rönii ɳgi kalo rɔ ma kenyë kina sorope kiyökö ɳgi koloma tiliŋgere kebe dō mini.

19 Tine na kozoli rönii ɳgi rɔ mbëmbë dō døyayi kalo kindiyɔ dō döku ma löbu 'ba dɔliŋɔ naga nime pili.

20 Kina koto ɳgi nduwë tozoli rönii ɳbö kalo kindiyɔ dō döku ma löbu naga dækɔmɔ kumögü modəmoriyö.

21-22 Tine dəkomali wa ame ga pili mi døyayi ti didi yimo ne öle 'deni kote, dəkomali yali pili ti yeri mo ga kpaki ti bilaka lesi. Wa ame ga pili mi døyayi ti tawo yimo ne öle kote dönni me yaga.

23 Nere Boko'ba ote dō wa 'ba mi døyayi nime ame ga pili ti didi yimo ne me yaga, bilaka lesi kpaki ti dəkomali yeri pili ti wa ma titi ma kedi kele kebe mi døyayi béri naga ti yali mo ga, bo ote dəmo pili yaga di mi døyayi. Nowa na ɳge kɔmɔ ti ya ame ga ti bo mi sorope yayi ne.

24 Mini nima ö'bö rɔ ma koso dō døyayi ɳbö tö'dö mo dō kuluku mota (150).

8

Tulöku 'Ba Mini Koso

1 Tine Boko'ba edii nduwë komeri Nowa ni ti dəkomali yeri 'ba mökö kpaki ti 'ba liŋɔ ame ga ti bo mi sorope yayi ne. Kina Boko'ba ki'di lili ma kembe koloma tome mi døyayi, na mini ki'di ɳgi tulöku.

² Kōmō mini löbu ame ga bïcï yayi kpaki ti bi gböñjö 'ba mütörö urögö rönni ñgi teyi, kina törö ma këdï ka'di koya ñgi yaga.

³ Kina mini koloma ñgi nduwë totö kari bëri di mï døyayı. Di pötö tö'dö dö kuluku mota (150) tine mini otö 'deni.

⁴ Mï tö'dö dö 'butë döömu dömoriyö 'ba nyepe ma modömoriyö na sorope kari kikëti röni dö döku löbu 'ba Ararata.

⁵ Kina mini koloma ñgi nduwë rö totö ñbö kömö mï nyepe ma 'butë. Mï tö'dö ma döndende 'ba nyepe 'butë tine na dö döku ma löbu naga kinda yaga.

⁶ Di pötö tö'dö dö 'butë sowö na Nowa kurögö bi gböñjö 'ba sorope ma tönë bo ko'dö ne

⁷ kina bo koja gora kari yaga. Tine gora ari kö'bö ë'bëni ñgi nduwë töpu kebe bi tö töne ga yayi ñbö mini kulöku kote di døyayı.

⁸ Kina Nowa koja matukpuru 'böwu kari tonجو mo ɔdö mini otö 'deni kote di døyayı.

⁹ Tine matukpuru ari ko'ja bi mötö dë ame gó ki'di ndini teyi. Kina matukpuru kileki ñgi kari zi bo mï sorope römöyi mini ödï gba mï døyayı pili. Nowa oja közï bo gó matukpuru kotö kileki mï sorope gönü yayi.

¹⁰ Bo oloma ko'dö tö'dö 'böwu dö modömoriyö na bo kileki koja matukpuru 'böwu kari yaga.

¹¹ Mï dököpiyari 'deni tine na matukpuru kuyï dönï kileki kako zi bo mï sorope yayi ti mbili 'jöwu ma kunzi kpëni. Gó kö'du mo na Nowa kikali ñgi mini ulöku 'deni kote di dö døyayı.

¹² Bo oloma ko'dö tö'dö 'böwu dö modömoriyö na bo koja matukpuru 'böwu kari yaga. Ama tine

matukpuru uyï dönï dë kpe kileki kako zi bo mï sorope.

¹³ Mï kõmä kõç kuluku 'butë dõmoriÿö kõdö dômo koto (601) 'ba loma 'ba Nowa, mï tö'dö ma döndende 'ba nyepe ma dögba tine mini ulöku 'deni yaga di dö döyayi. Kina Nowa kunyë dö sorope konjö bi kari yaga tine, bo o'ja döyayi këlë 'deni.

¹⁴ Mï tö'dö dö 'butë rïyö döömu dõmoriÿö 'ba nyepe ma mï rïyö tine, döyayi élë 'deni kututu yaga.

¹⁵ Kina Boko'ba kilende zi Nowa, iya te,

¹⁶ "Ödö yaga di mï sorope ti 'ja 'bï ti kole 'bï ga ti 'ja 'ba kole 'bï ga.

¹⁷ Oja dökomali yali naga nima ti yëri mo ga pili ti wa ma titi ti ma këdi kele kebe mï döyayi bëri naga nima tïyï mï sorope yayi ne kõdö yaga 'do lijë kari kara konzi kogba mï döyayi."

¹⁸ Kina Nowa kõdö yaga di mï sorope ti 'ja abo ti kole abo ga ti 'ja 'ba kole abo ga.

¹⁹ Dökomali wa ame ga këdi kilingere kebe mï döyayi ne, yëri pili rö gõmo kpaki ti wa ma titi ti ma këdi kele kebe mï döyayi bëri naga ti yali pili ɔlɔ pili yaga di mï sorope gõ kïnë mo ga ma gege.

Akumu 'Ba Nowa

²⁰ Kina Nowa ko'ba bi 'ba akumu zi Boko'ba na bo kogba rö kötökötö di mï dökomali yëri ma kopo rö akumu naga nima gbï ti yali mo ga konjma rö akumu zi Boko'ba.

²¹ Kina ödö Boko'ba kumë tato kele mo 'deni tine, bo iya ti mï bo, kiya te, "A motö minza musönö yayi kpe gõ lende ko'dö 'ba bilaka,

römöyi meri 'ba mii bilaka lesi rō 'ba kö'du kënyë kisaki mölo rō dō kole titi. A mötö minza mote dō wa pili 'ba døyayi kpe kozɔ ame mo'dō giri nime ne.

²² Døyayi ti koloma nduwë kö'bö ti kada 'ba tüdiyë wa gbii ti kada 'ba tumu mo, kada 'ba bi këyi gbii ti bi kututu, yë'bu gbii ti lɔwa kina kada gbii ti korɔndo."

9

Lömu 'Ba Boko'ba

¹ Kina Boko'ba ko'dō yëyi zi Nowa ni ti kole abo ga, iya te, "Arake konzi kogba mii døyayi.

² Dökomalı yëri 'ba mii døyayi pili ti yali mo ga kpaki ti wa ma titi ti ma këdi kebe mii døyayi bëri naga ti kenze 'ba mii mini ti kö'bö rō ma kere ye. Mi'di lijë pili 'deni kɔmɔ köziye.

³ Mi'di lijë 'deni kpaki ti mbili wa ma kunzi naga nime ziye rō akonyo tonyo mo.

⁴ Wa ma njé 'dō konyoke dë na rō yida ame gba ti roma mo rɔmo ne. Mota gɔmo römöyi düi édi mii roma.

⁵ ɔdɔ bilaka mo koja düi 'ba lëpi nii, mëdi modɔ karama mo dō bo mo. Kuruku ame ga pili koja düi 'ba bilaka mëdi modɔ karama mo dɔmo rō tölö.

⁶ Bɔtɔ ame kupö bilaka lesi lëpi nii, ti bilaka mötɔ kupö bo gbii tara. Ma Boko'ba mo'ba bilaka 'deni gɔ kìnë ma 'ba Boko'ba.

⁷ Kina arake ti konzi kogba mii døyayi nime pili."

⁸ Boko'ba ilende gbii zi Nowa ni ti kole abo ga, iya te,

9 “Mëdï 'deni mo'do lõmu ma mï lõngö ze tiye kpaki ti kupö ye ga ma di pötö ye,

10 kina gbi ti dökomalı wa ma ti dïdï yïmo, dökomalı yali pili ti yëri mo ga 'ba linjö ti 'ba mökö pili rö gönni, dökomalı wa konzi naga nime kôdo yaga di mï sorope kôto tïyi ne.

11 Mo'do lõmu 'deni mï lõngö ze tiye a môtö minza mote dö wa ma ti dïdï yïmo naga nime kpe ti mini koso. A môtö rö mini koso inza kako kpe kote dö døyayi yaga.

12 Mëdï mi'di akileme 'ba lõmu ma ñburunjburu mo nime mo'do mï lõngö ze tiye kpaki ti dökomalı wa ma ti dïdï yïmo naga nime nduwë kala gô kupö ma di yi'böwu naga,

13 ti muruwö kanya ma azumuli mítorö rö kïnë 'ba pöri ma, ma ti døyayi.

14 Òdö kiya te mi'di pöli kutu'bö dö døyayi na kanya nime kileme röni 'deni yïmo,

15 mëdï momeri lõmu ma nime mo'do 'deni tiye kpaki ti dökomalı wa ma ti dïdï yïmo naga nime ne ñgi. Kina a môtö rö mini koso inza kpe kako kote dö wa ma ti dïdï yïmo naga nime yaga.

16 Òdö azumuli ma kôdo 'deni kileme röni mï pöli mëdï momeri lõmu ma ñburunjburu ma nime mo'do 'deni mï lõngö ze ma ti dökomalı wa ma ti dïdï yïmo naga nime mï døyayi pili ne ñgi.

17 Ame na rö kïnë lõmu ma mo'do 'deni mï lõngö ze ma ti dökomalı wa ma ti dïdï yïmo pili.”

Nowa Ni Ti Kole Abo Ga

18 Kole 'ba Nowa ame ga kôdo ti bo yaga di mï sorope na rö Seme ni ti Ama ti Yepete. Kole 'ba Ama na rö Kanana.

¹⁹ Kole mota 'ba Nowa naga nime lijë na rō yï
lijïgi 'ba bilaka 'ba døyayi nime pili.

²⁰ Nowa rō bō korō'dō nyaka, kina bo kïdïyë
mōwō kädi ko'dō rō layi naga.

²¹ Mī kada mōtō na bo kuwë layi mo ḥgī kupö
bo kö'dō rō gō ḥbululu mī rō kilaka abo.

²² Ama 'bu 'ba Kanana ako ko'ja 'bu nī rō gō
ḥbululu, kina bo kari kïyöyö gōmo zi löndö bo
ma riyyö naga nima.

²³ Kina Seme ni ti Yepete kogba bōnḡō ḥgī
kuruwō dōpora lijë kari ti gönni kutu'bō dō sari
'ba rō 'bu nnī, ti kömönni rō ma kuyi mökō kinza
lijë ko'ja ra.

²⁴ Kina ođō Nowa kindinji 'deni di pötö layi abo
kikali wa ma kole abo ma titi ko'dō zi bo tine,

²⁵ bo iya te, "Sönö kädi dō Kanana. Bo ti kö'bō
rō atōli zi löndö bo ga."

²⁶ Bo ileki gbī kiya te, "Akilëlu kädi zi Bōko'ba
ma konḡō gō Seme. Kanana ti koloma rō atōli zi
Seme.

²⁷ Bōko'ba ki'di Yepete kara, kupö bo ga ti
koloma ti bilaka 'ba Seme ga. Kanana ti koloma
rō atōli zi bo."

²⁸ Di pötö mini koso nima Nowa oloma ko'dō
kōmō kōc 'bōwu kuluku modōmorïyö (350).

²⁹ Mī kada ma bo kädi kölë tine kōmō kōc abo
'deni pili kuluku 'butē dōömu dōmosowō (950).

10

Kupö Nowa

¹ Ame na rō kupö kole 'ba Nowa ga ma lijë
Seme ni ti Ama ti Yepete köyö di pötö mini koso.

² Kole ma 'ba Yepete ga na rɔ Gomere ni ti Magogo ti Madayi ti Yawana ti Tubala ti Maseke ti Tirasa.

³ Kole ma 'ba Gomere ga na rɔ Asekenaza ni ti Ripata ti Togaruma.

⁴ Kole ma 'ba Yawana ga na rɔ Elisa ni ti Sepaniya ti Kupuriyö ti Rodo.

⁵ Ya naga nime lijë na rɔ yi lïngi 'ba ya ma koloma dɔ kpa yöpö gbi mï döötü naga. Ame na rɔ kupö Yepete ga mï kpa goli mo ga ma koloma mï dɔlinjɔ 'benni ga ma gege kilende kpënni ga pili rɔ 'beri'beri.

⁶ Kole ma 'ba Ama ga na rɔ Kusa ni ti Ezipeto ti Libiya ti Kanana.

⁷ Kole ma 'ba Kusa ga na rɔ Seyiba ni ti Awila ti Sabeta ti Rama ti Sabeteka. Kole ma 'ba Rama ga na rɔ Seba ni ti Dedana.

⁸ Kusa ari köyö Nimoroda, ame bo na koloma dɔgba rɔ bɔ tigɔ ma ka'da yayi mï dɔyayi nime.

⁹ Bo na koloma rɔ riri ma dɔ kiteli kɔmɔ Boko'ba tupö yéri. Gɔ kö'du mo na 'dɔ këdï kiya te, "Kɔzɔ Nimoroda rɔ riri ma dɔ kiteli kɔmɔ Boko'ba bi tupö yéri."

¹⁰ Kpa yayi abo na kisaki di Babele kala Ereke kebe Akada pili mï dɔyayi 'ba Babele.

¹¹ Di mï dɔyayi nima yayi na bo kari Asura kari kubö gawo 'ba Nïnëwë ni ti Robotayira ti Kala

¹² ti Resene mï löngö Nïnëwë ni ti gawo löbu 'ba Kala.

¹³ Ezipeto na köyö kupö bilaka naga nima kïdëkï rɔ Ludiya ni ti Anama ti Laba ti Napetuma

¹⁴ ti Paterusa ti Kasulu ti Kurëtë ame kupö bilaka 'ba Pilisitiya kɔdɔ kako di teyi ne.

¹⁵ Kole ma döndende 'ba Kanana ga na rɔ Sidona ni ti Ete.

¹⁶ Kanana na gbī köyö kupö bilaka naga nima kïdëkï rɔ Yebusa ni ti Amora ti Girigasa

¹⁷ ti Iwa ti Aruka ti Sina

¹⁸ ti Aruwa ti Zemara ti Amata. Kupö Kanana naga nime pili iyéyï rönnï rɔ gege

¹⁹ kina dɔ maga 'ba e'be Kanana kala ñgi di Sidona ñbö kömö Gerara ñgɔsi ñgila Gaza di kapa ma kari dɔ ro'ɔ. Tine kapa ma kari yibï ala ñbö kebe Sodomo ni ti Gomora ti Adoma ti Zeboymo ñbö kömö ñgɔsi ñgila Lasa.

²⁰ Ame na rɔ kupö Ama ga mï kpa gɔli mo ga ma koloma mï dɔlinɔ 'bënnï ga ma gege kilende kpënnï ga pili rɔ 'beri'beri.

²¹ Seme bɔ löndö 'ba Yepete ni ma löbu na köyö kupö bilaka pili ame kïdëkï rɔ Ebere ne.

²² Kole ma 'ba Seme ga na rɔ Elama ni ti Asura ti Arupakasada ti Ludu ti Arama.

²³ Kole ma 'ba Arama ga na rɔ Uzu ni ti Ulu ti Getere ti Mesa.

²⁴ Kole ma 'ba Arupakasada na rɔ Sela, kina Sela köyö Ebere.

²⁵ Ebere öyö kole rïyö, möyï ma kɔtɔ rɔ Pelege, ame kiya te "Rɔ koza," römöyi mï kada abo na bilaka 'ba dɔyayi koza münnï. Möyï löndö bo na rɔ Yekotana.

²⁶ Kole 'ba Yekotana ga na rɔ Alimodada ni ti Selepa ti Azalamaweta ti Jera

²⁷ ti Adorama ti Uzala ti Dikala

²⁸ ti Obala ti Abimayele ti Seba

²⁹ ti Opira ti Awila ti Jobaba. Ya naga nime pili rɔ kupö Yekotana ga.

³⁰ Dɔyayi ma lijë koloma teyi na kala ɳbö di Mesa kömö Separa mï dɔyayi kurunju ma kileki kapa kari yibë.

³¹ Ame na rɔ kupö Seme ga mï kpa gɔli mo ga ma koloma mï dɔlinjɔ 'bënni ga ma gege kilende kpënni ga pili rɔ 'beri'beri.

³² Ya naga nime na rɔ kupö kole 'ba Nowa ga mï kpa gɔli mo ga ma gege pili gɔ yi lìngi mo ga. Kupö lijë na me kiyeyi röni mï dɔyayi di pötö mini koso rɔ bilaka 'ba dɔlinjɔ nime pili.

11

Babele

¹ Ma dɔgba tönë bine bilaka 'ba dɔlinjɔ nime pili ilende kpa ɳge kɔtɔ, mï 'bö 'ba lende mo ga inza rɔ 'beri'beri.

² Kina ɔdɔ bilaka lesi koloma 'deni rɔ tilaki kebe yibë tine, lijë ari kömö mï bi pëpëlë mï dɔyayi 'ba Babele kina lijë koloma ɳgi yayi.

³ Tine lijë ilende rɔ gɔ rönni, iya te, "Ako do'bake tō'bu gɔ doŋmake kele kandi."

Kina lijë ko'ba tō'bu ɳgi tine zibitü na rɔ wa 'ba 'dɔ tora kɔmɔ mo timo.

⁴ Lijë iya te, "Ako do'bake gawo zize gbii ti teli ndende ma kakpa ɳbö kota mítɔrɔ 'dɔ ki'di möyi ze kilëbi kinza dita'bake ra kote mï dɔyayi pili."

⁵ Kina Bɔko'ba kako bëri tonjɔ gawo ti teli ndende nima bilaka naga nima ko'ba ne.

⁶ Na bo kiya ti mï bo, kiya te, "Ya naga nima lijë pili rɔ bilaka kɔtɔ, kina lijë ilende kpa gbii ɳge kɔtɔ. Ame na 'deni rɔ tisaki 'ba wa ma lijë këdë ko'dɔ kada mɔtɔ. A mɔtɔ ame lijë ko'dɔkɔ to'dɔ mo inza konya dönni kpe.

⁷ Ako dari bëri tudölö mï kpënni yaga kinza lijë kuwö mï lende kiya 'bënni ga ra kpe rɔ gɔ rönni."

⁸ Kina Bəko'ba kiyeyi lijë ñgi di yayi kita'ba kote mï døyayi nime pili lijë kola to'ba gawo tönë.

⁹ Gɔ kö'du mo na kïdékï möyi mo rɔ Babele, ame kiya te "Kudölö," römöyi di yayi na Bəko'ba kudölö mï kpa bilaka 'ba døyayi nime pili, kina di yayi na gbï bo kiyeyi lijë kita'ba kote mï døyayi nime ne.

Kupö Seme

¹⁰ Ame na rɔ kupö Seme ga. Kina ɔdɔ Seme koloma 'deni ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ kuluku rïyö (100) tine, na bo köyö Arupakasada. Ama na 'deni rɔ rïyö 'ba kɔɔ ma di pötö mini koso.

¹¹ Di pötö töyü Arupakasada nime bo oloma 'böwu ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ kuluku 'butë (500) bo köyö kole bɔtɔni mɔtɔ ga gbï ti yïtötü.

¹² Kina ɔdɔ Arupakasada koloma 'deni ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ 'butë mota döömu tine, na bo köyö Sela.

¹³ Di pötö töyü Sela nime Arupakasada oloma 'böwu ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ kuluku modɔɔmota kɔdɔ dɔmo mota (403) bo köyö kole bɔtɔni mɔtɔ ga gbï ti yïtötü.

¹⁴ Kina ɔdɔ Sela koloma 'deni ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ 'butë mota tine, na bo köyö Ebere.

¹⁵ Di pötö töyü Ebere nime Sela oloma 'böwu ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ kuluku modɔɔmota kɔdɔ dɔmo mota (403) bo köyö kole bɔtɔni mɔtɔ ga gbï ti yïtötü.

¹⁶ Kina ɔdɔ Ebere koloma 'deni ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ 'butë mota dɔmosowɔ tine, na bo köyö Pelege.

¹⁷ Di pötö töyö Pelege nime Ebere oloma 'böwu ko'dč kōmč kōč kuluku modččmota kōdč dōmo 'butē mota (430) bo köyö kole bōtčni mōtč ga gbi ti yitötü.

¹⁸ Kina ɔdč Pelege koloma 'deni ko'dč kōmč kōč 'butē mota tine, na bo köyö Ru.

¹⁹ Di pötö töyö Ru nime Pelege oloma 'böwu ko'dč kōmč kōč kuluku sowč kōdč dōmo modčmosowč (209) bo köyö kole bōtčni mōtč ga gbi ti yitötü.

²⁰ Kina ɔdč Ru koloma 'deni ko'dč kōmč kōč 'butē mota dōmoriyö tine, na bo köyö Seruga.

²¹ Di pötö töyö Seruga nime Ru oloma 'böwu ko'dč kōmč kōč kuluku sowč kōdč dōmo modčmoriyö (207) bo köyö kole bōtčni mōtč ga gbi ti yitötü.

²² Kina ɔdč Seruga koloma 'deni ko'dč kōmč kōč 'butē mota tine, na bo köyö Nawura.

²³ Di pötö töyö Nawura nime Seruga oloma 'böwu ko'dč kōmč kōč kuluku sowč (200) bo köyö kole bōtčni mōtč ga gbi ti yitötü.

²⁴ Kina ɔdč Nawura koloma 'deni ko'dč kōmč kōč 'butē riyö dōömu dōmosowč tine, na bo köyö Tera.

²⁵ Di pötö töyö Tera nime Nawura oloma 'böwu ko'dč kōmč kōč kuluku riyö kōdč dōmo 'butē dōömu dōmosowč (119) bo köyö kole bōtčni mōtč ga gbi ti yitötü.

²⁶ Kina ɔdč Tera koloma 'deni ko'dč kōmč kōč kuluku kōtč kōdč dōmo 'butē riyö (70) tine, na bo köyö Abarama ni ti Nawura ti Arana.

Kupö Tera

²⁷ Ame na rɔ kupö Tera ga. Kole abo ga na rɔ Abarama ni ti Nawura ti Arana. Kole ma 'ba Arana na rɔ Lɔtɔ.

²⁸ Arana öle di mii gawo 'bënni Ura mi døyayi 'ba Babele gba kota 'bu nnii këdii ti kömönü.

²⁹ Abarama ogbe Sarayi, tine Nawura ogbe 'ba bo rɔ Mileka nyiti 'ba Arana. Kole 'ba Arana mɔtɔ na gbii rɔ Yiseka.

³⁰ Tine löyö i'di röni dë zi Sarayi lɔko ɔrɔ gbo ŋgi rɔ kɔto.

³¹ Tera ogba kole abo Abarama ni ti kole 'ba kole abo Lɔtɔ kole 'ba Arana ti Sarayi 'ja 'ba kole abo Abarama kënyi tinni di Ura di mii døyayi 'ba Babele tari mi døyayi 'ba Kanana. Tine lijë ari kömö Arana na lijë koloma ŋgi kileke bina.

³² Tera ari kölë di Arana yayi ko'ja komo koo 'ba loma abo këdii 'deni pili kuluku sowɔ kɔdɔ dɔmo muyi (205).

12

Dëki 'Ba Abarama

¹ Boko'ba ilende zi Abarama, iya te, "Ënyi di mii døyayi 'be di mii löngö bilaka 'bi ga, di mii linjɔ 'ba 'bu yi kari mi døyayi ame médi mileme ziyi ne.

² Ti mi'di kupö bilaka ma konzi kɔdɔ di müyi. Ti mo'dɔ yëyi ma laka ziyi mi'di möyi yi kılëbi, 'dɔ këddi rɔ yëyi zi bilaka.

³ Ti mo'dɔ yëyi ma laka zi bilaka ame ga këdii ko'dɔ yëyi ziyi. Tine ti mulömu bɔtɔ ma kulömu yi. Ti mo'dɔ yëyi ma laka tiyi pili dɔ bilaka 'ba døyayi."

⁴ Kina Abarama kënyi ŋgi kari kɔzɔ ma Boko'ba kiya zi bo tara. Kina Lɔtɔ ënyi gbii kari

kötə ti bo. Mi kada nima Abarama kényi di Arana ne kömö köç abo ödii 'deni kuluku kötə ködö dömo 'butë riyyö döömu (75).

⁵ Abarama ogba 'ja abo Sarayi ni ti Lötə kole 'ba löndö bo ti wa ame ga pili lijë këdii timo kpaki ti atöli ame ga lijë ko'ja di Arana yayi ne tari timo mi døyayi 'ba Kanana.

Kina ɔdɔ lijë kömö 'deni mi døyayi 'ba Kanana yayi tine,

⁶ bo ari nduwë kebe mi døyayi nima ɳbö bo kömö ɳgila ɳgeri koro 'ba More mi Sekeme. Mi kada mo nima e'be Kanana ödii gba koloma mi døyayi nima yayi.

⁷ Kina Boko'ba kileme rönü zi Abarama, kiya te, "Yayi nime na mëdi mi'di zi kupö yi ga." Kina Abarama ko'ba bi 'ba akumu yayi zi Boko'ba ame kileme rönü 'deni zi bo ne.

⁸ Di pötö mo tine na bo kololɔ nduwë kari kapa dɔ ro'ɔ kari døyayi kurunju ma kileki kapa Betele ma kari yibii. Kina bo kari koga taya abo yayi mi löngö Betele ni ti Ayi. Betele kebe kapa ma kari dɔ tɔrɔ tine Ayi kebe kapa mo ma kileki yibii. Di yayi bo o'ba bi 'ba akumu gbii bo koloma tumötu Boko'ba di teyi.

⁹ Kina bo koloma tololo ɳgi nduwë di yayi kari kapa døyayi 'ba Kanana ma kileki dɔ ro'ɔ.

Abarama Ari Ezipeto

¹⁰ Tine seyi ma kénye ari kila'ba ɳgi mi døyayi nima yayi. Go kö'du mo na Abarama kari ɳbö Ezipeto 'dɔ toloma titi mbowa yayi.

¹¹ Kina ɔdɔ bo kari kömö 'deni dɔ maga 'dɔ tari ŋgi Ezipeto tine, bo iya zi 'ja abo Sarayi, bo iya te, "Nü na me kele kulöwö te,

¹² ɔdɔ Ezipeto ko'ja yi lijë ɛdi kiya te nii 'ja ma na, kina lijë ti kupö ma ŋgi yaga kola yi koloma.

¹³ Iya zinni, iya te, nii lëmii ma na kina lijë ti kola ma moloma 'dɔ ko'dɔ ma laka gɔ kö'du 'bi."

¹⁴ Kina ɔdɔ bo kumu dɔ maga nima 'deni kɔdɔ Ezipeto tine, bilaka 'ba Ezipeto oŋgɔ 'ja nima ele ŋgi rɔ ma kényë.

¹⁵ Kina ɔdɔ turu ma löbu mɔtɔ ga 'ba bɔ dɔlinɔ ma löbu 'ba Ezipeto nima ko'ja loko 'deni tara tine, lijë ari ŋgi kubï gɔ tele mo zi bo. Kina koto loko ŋgi kari liŋɔ abo.

¹⁶ Gɔ kö'du mo na bɔ nima koloma ŋgi rɔ to'dɔ Abarama rɔ ma laka ki'di dɔtumu 'ba kamölö ni ti banya teyi ti sa ni ti akaca gbii ti atɔli ni ti gamele.

¹⁷ Tine gɔ kö'du nima bo kogba Sarayi 'ja 'ba Abarama ne, na Bɔko'ba kodɔ rɔkɔ'ɔ ma kinza kiya naga ŋgi dɔ bo kpaki ti bilaka 'ba mii liŋɔ abo ga.

¹⁸ Kina bo koja laja gɔ Abarama, kiya teyi, iya te, "Wa'di na me ko'dɔ zö te ne? Gɔ wa'di na kiya dë zö te, loko 'ja 'bi na?

¹⁹ Gɔ wa'di na kiya te loko lëmii yi na ki'di mogba loko rɔ 'ja zö? 'Ja 'bi na me, ogba loko kényi kari yaga di bine."

²⁰ Bɔ dɔlinɔ nima i'di lende mo zi bilaka abo ga kogba Abarama koja yaga di mii dɔyayi nima kari ti 'ja abo Sarayi kpaki ti wa ame ga 'deni rɔ 'ba bo ne.

13

Abarama Ni Ti Lɔtɔ

¹ Kina Abarama kɔdɔ yaga di mī dɔyayi 'ba Ezipeto ti 'ja abo kpaki ti wa ame ga pili rɔ 'ba bo ne. Lɔtɔ ari gbī kɔtɔ ti bo, lịjé kari mī dɔyayi 'ba Kanana ma kileki kapa dɔ ro'c.

² Tine Abarama 'deni rɔ bɔ wa ti dɔtumu 'ba yérri ame ga pili rɔ 'ba liŋɔ ne rɔ ma konzi gbī ti yamo rɔ mbëmbë.

³ Di yayi na bo kënyi nduwë tolɔlɔ kari yɔki Betele, ɲbö bo kari kömö gɔ bi ma tönë mī löngö Betele ni ti Ayi bo koga taya abo pa dɔpara teyi ne.

⁴ Gɔ bi nima na gbī tönë bo ko'ba bi 'ba akumu zi Boko'ba teyi, na bo kari kumötü Boko'ba yayi.

⁵ Lɔtɔ ma tönë kari ti Abarama ne èdii 'deni gbī ti dɔtumu 'ba yérri rɔ ma konzi ti bilaka ma 'ba bo ga.

⁶ Gɔ kɔ'du mo na gɔ bi inza kpe ɲgölö rönni di mī dɔyayi nima yayi 'dɔ toloma bi kɔtɔ, römöyi yérri 'bënni ga onzi 'deni ɲgi rɔ mbëmbë, gɔ bi 'ba moli o'bɔ dë kpe zinni todɔ'bɔ dönni teyi.

⁷ Kina lamo ku'du röni ɲgi mī löngö bɔ koda yérri 'ba Abarama ga ti bɔ koda yérri ma 'ba Lɔtɔ ga.

Mī kada nima e'be Kanana ti e'be Pereze ga èdii gba koloma mī dɔyayi nima.

⁸ Kina Abarama kilende zi Lɔtɔ, iya te, "Ze rɔ löndö, kinza di'di lamo dë këdi mī löngö ze ma ze tiyi ala gbī mī löngö bɔ koda yérri 'bama ga ma ti 'beyi.

⁹ Dɔyayi na me pili kömöyi, oza röyi gbo yaga di rɔma. Oza kapa ma ko'dɔkɔ, ɔdɔ ko'dɔkɔ tari

dō kapa gali ti mileki 'bama te dō kapa döri. Ne ala ari te dō kapa döri ti mileki 'bama te dō gali."

¹⁰ Lötö ombi kömönï konjö yayi ame pili mï bi kïlëdë 'ba kpa yöpö Yaradene ŋbö kala Zora na ti mini teyi rö mbëmbë kozö nyaka 'ba Boko'ba tönë mï Edene, gbï kozö døyayi 'ba Ezipeto. Wa nime molo gba kota kinza ma Boko'ba kote dō Sodomo ni ti Gomora dë.

¹¹ Kina Lötö koza 'ba bo rö yayi ame pili mï bi kïlëdë 'ba yöpö Yaradene, na bo kënyi'i kari ŋgi nduwë kapa ma kileki yibï. Toza rö ma ya riyyö naga nime koza rönni na kozö wa nima tara.

¹² Abarama oloma 'ba bo mï døyayi 'ba Kanana, tine Lötö ari 'ba bo koloma mï löngö gawo ma mï bi kïlëdë naga nima, kina bo kari koga taya abo ŋgosi ŋgila Sodomo.

¹³ Tine bilaka 'ba mï gawo nima lende kënyë mo ŋgi rö dō kiteli komo Boko'ba.

Abarama Ënyë Eborona

¹⁴ Di pötö Lötö kari 'deni tine na Boko'ba kilende zi Abarama, iya te, "Di mï go bi nima këddi teyi ne, ombi kömöyi konjö bi toko dō kapa 'ba bi pili.

¹⁵ Yayi nime konjö ne mëdï mi'di pili zïyï ti kupö yï ga 'dö kö'bö ŋburu rö ë'bï.

¹⁶ Ti mi'di kupö yï ga konzi kozö lupu 'ba døyayi. ɔdö bɔ mo kïtëtë lupu 'ba mï døyayi nime 'deni kote tine na bo ti kɔ'bɔ 'jaa tïtëtë kupö yï ga.

¹⁷ Ënyï kilingere kote mï døyayi nime pili römöyi mëdï mi'di zïyï."

18 Kina Abarama kololo taya abo ɳgi kari ɳgila ɳgeri koro 'ba Mamore mi Eborona. Kina bo kari ko'ba bi 'ba akumu yayi zi Boko'ba.

14

Aka'da 'Ba Abarama

1 Mi kada 'ba Amorapela ɳere 'ba Babele ni ljjë ti Ariyoko ɳere 'ba Elesara ti Kedarolamera ɳere 'ba Elama ti Tidala ɳere 'ba Goyima, ɳere sowɔ naga nime

2 alo ya dɔ Bera ɳere 'ba Sodomo ni ljjë ti Birasa ɳere 'ba Gomora ti Sinaba ɳere 'ba Adoma ti Semebere ɳere 'ba Zeboyimo ti ɳere 'ba Bela ame kidéki möyi mo gbii rɔ Zora ne.

3 Nere muyi naga nime inda'ba mìnñi kodɔ'bɔ rönni kpa ya mi bi kilede 'ba Sidimi ame 'deni le'jete rɔ Pöpö Mëlö ne.

4 Kɔmɔ kɔɔ mo 'deni 'butɛ dɔmoriyö ame Kedarolamera na koloma rɔ bɔ dönni pili. Tine mi kɔmɔ kɔɔ ma 'butɛ dɔcmota na ljjë kenyi tonyo burutu bo.

5 Mi kɔmɔ kɔɔ 'butɛ dɔmosowɔ na Kedarolamera ni ti ɳere ame ga ti bo ne kalo ti bɔ ya 'benni ga ka'da e'be Repa ga di Asetoro Karanayima, kina gbii ti e'be Zuza ga di Ama ti e'be Eme ga di mi bi pɛpɛlɛ 'ba Kiriyatayima

6 ti e'be Ori ga di dɔ kuruŋgu 'ba Edome koga gomo ɳbö kala Eleparana kapa ma kari yi mökö.

7 Kina ljjë kuyi kpenni 'böwu di yayi kileki kari te mi Kadesa ame kidéki möyi mo pa rɔ Enemis-apata ne. Di yayi na ljjë ka'da e'be Amaleke ga pili di mi dɔyayi 'benni gbii ti e'be Amora ame ga koloma 'benni mi Azazona Tamara ne.

⁸ Kina njere 'ba Sodomo ni ti 'ba Gomora ti 'ba Adoma ti 'ba Zeboyimo ti 'ba Bela ame gbii kidéki ro Zora ne kototo bɔ ya 'benni ga nji kari kpa ya mi bi kiledé 'ba Sidimi.

⁹ Nere muyi naga nime alo ya do njere ma sowɔ ame ga ro Kedarolamera njere 'ba Elama ni lijé ti Tidala njere 'ba Goyima ti Amorapela njere 'ba Babele ti Ariyoko njere 'ba Elesara.

¹⁰ Tine bi kiledé 'ba Sidimi mo nima nji lo ti gó 'ba zibiti. Kina odo njere 'ba Sodomo ni ti 'ba Gomora kedi ko'do tiriña yaga di zi ya tine, lijé ila'ba nji mi gó tönë ga. Nere ma mota na nge kololo komo kari do kurunju.

¹¹ Kina njere sowɔ naga nima kolɔ wa ame ga pili mi Sodomo ni ti Gomora ne nji kpaki ti wa ma konyo kari timo.

¹² Lijé inda'ba Lotó kole 'ba löndö 'ba Abarama ma tönë kedi koloma Sodomo yayi ne nji gbii kpaki ti wa mo ga kari timo.

¹³ Tine bɔ mɔtɔ ame komo di mi ya nima na kako kiya lende mo zi Abarama bɔ Ebere tönë kedi koloma ngilà ngeri koro 'ba Mamore e'be Amora ne. Mamore ni ti löndö bo ga Esekole ni ti Anera na kinda'ba mìnñi 'deni ti Abarama.

¹⁴ Kina odo Abarama kuwo 'deni kiya te inda'ba kole 'ba löndö bo 'deni kɔzɔ a nima tara tine, na bo kototo bɔ to'do ya abo ga ame pili mi liŋɔ abo yayi ne nji. Lijé édi pili kuluku modɔɔkɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butɛ döömu dɔɔmota (318). Kina lijé kari tozi gɔ ya naga nima nji kömö Dana.

¹⁵ Ro mi korondɔ 'deni tine na bo koza bilaka abo ga ro dɔtumu kuru do ya naga nima ko'do

ya timo ka'da koga ḡomo ḥbō kala Oba kapa Damaseke ma kileki dō tugbu tōrō.

¹⁶ Kina bo kotōtō wa ame ga pili ya naga nima kolo ne kileki timo gbī ti Lōtō kole 'ba löndö bo ti wa mo ga ti 'ja ma kinda'ba kpaki ti 'bōki mōtō ga.

Abarama Ni Ti Malekisedeke

¹⁷ Di pōtō tileki 'ba Abarama di bi ta'da njere Kedarolamera ni na njere 'ba Sodomo kari turē dō bo mī bi kīlēdē 'ba Sawe ame kīdēkī möyī mo gbī rō bi kīlēdē 'ba njere.

¹⁸ Kina Malekisedeke njere 'ba Salema ame bo gbī rō bō akumu 'ba Bōko'ba ma mītōrō ne kako ti mangolō'bō ni ti layi

¹⁹ ko'dō yēyī dō Abarama, kiya te, "Bōko'ba 'ba mītōrō ame ko'ba mītōrō ni ti dōyayi ne ko'dō yēyī zi Abarama.

²⁰ Akilēlu kēdī zi bo Bōko'ba 'ba mītōrō ame ki'di yi ka'da bō ya 'bī ga ne."

Kina Abarama ki'di kapa ma 'butē 'ba wa pili zi Malekisedeke.

²¹ Njere 'ba Sodomo nima ilende zi Abarama, iya te, "Ileki bilaka ma ga zō, tine wa naga nima pili ogba ziyī."

²² Tine Abarama ileki dōmo zi njere 'ba Sodomo nima, iya te, "Mulōmu rōma kōmō njere Bōko'ba 'ba mītōrō bō ko'ba mītōrō ni ti dōyayi,

²³ a mōtō minza mogba alato 'bī ala kabi 'ba wari 'bī ala ë'bī ma kōtō mōtō te, kinza kari kiya ra te, 'Ma na mi'di Abarama rō bō mōri.'

²⁴ Minza mogba ë'bī ma kōtō mōtō te, tine njeg rō wa ame ga bilaka ma ga konyo 'deni. Ne i'di bō

pɔri ma ga Anera ni ti Esekole ti Mamore kogba bi gomɔ 'ba rönni."

15

Lömu Ti Abarama

¹ Di pötö mo na lende 'ba Boko'ba kako zi Abarama ti nyi ko'de dɔ bo, iya te, "Abarama, kinza kere dë. Ma na rɔ makëti 'ba titata yi di zi wa ma kényë. Mëdi mi'di kpa közï ziyi rɔ mbëmbë."

² Tine Abarama ileki dɔmo, iya te, "Yö, njere Boko'ba, lende laka wa'di na ti kpa közï 'bi mo nima ko'dɔ zö ko'ja mö'bö 'deni njëi kinza kole oto ne ya? Bɔ ma këdi kari kinda'ba apötö ma na njëi ti këdi rɔ Elizara 'ba Damaseke nime.

³ I'di kole oto dë gbì zö yɔ, atoli nime köyö mii linjɔ ma ne na njëi këdi kari kinda'ba apötö ma."

⁴ Kina bo kuwö Boko'ba kilende 'böwu zi bo, iya te, "Atoli nima inza kinda'ba apötö yi. Kole 'ba gbagba yi na ko këdi kinda'ba apötö yi."

⁵ Kina Boko'ba koto bo kari yaga, iya te, "Ombi kömöyi mítɔrɔ kiyɔzo titêté këlu naga nime te, kupö yi ga na ti konzi tara."

⁶ Abarama i'di dɔ bo gɔ lende 'ba Boko'ba kina me ki'di Boko'ba kidéki Abarama rɔ bɔ lende laka.

⁷ Boko'ba ilende zi bo, iya te, "Ma na rɔ Boko'ba ame ko'de yi di Ura di mii dɔyayi 'ba Babele 'dɔ ti'di yayi nime ziyi gɔ këddi rɔ bɔ dɔmo."

⁸ Abarama iya te, "Yö, njere Boko'ba, ti mikali tondo ma mëdi moloma rɔ bɔ dɔmo?"

⁹ Boko'ba iya te, "O'de rokɔ sa ti rokɔ banya ti kole kamölö, yëri naga nime pili rɔ ma kɔmɔ

kɔɔ mo ga ŋge gba mota ti matukpuru gbii ti kole matukpuru.”

¹⁰ Kina Abarama ko'de yeri naga nime kumu kotopa yiimo riyo, bo kiyija kapa mo ga pili ro ma koriya mindalo riyo ro lomu loengö lije ti Boko'ba. Tine bo otopa mi yali mo ga de.

¹¹ Raŋga ako ko'doko togo yida naga nima, tine Abarama ogalijie ŋgi yaga di teyi.

¹² Kina ɔdo kada kedii koso 'deni tine na to'do ma kinza kiya kinda'ba Abarama ŋgi. Mandolu ma do kiteli utu'bö bo ŋgi gbii ti tikere ma mbembë.

¹³ Kina Boko'ba kilende zi bo, iya te, “Ro ma laka kupö yi ga ti koloma ro bo lowö mi døyayi lowö. Lijie ti koloma ro atoli yayi ko'do kpɔnji rönni ŋbö komo koo kuluku modɔɔmota (400).

¹⁴ Tine ti modo karama do bilaka 'ba døyayi mo naga nima ko'do kpɔnji rönni ne. Kina ɔdo lije kedii kodo 'deni yaga di mi døyayi lowö nima, lije ti kogba wa ŋgi tinni ro mbembë.

¹⁵ Ne 'beyi ti kari e'bii 'jaa liya zi 'bu yi ga ti mi keyi. Ti kusu yi 'jaa ndo ko'ja kondë e'bii 'deni kote.

¹⁶ Kupo yi ga ti kileki 'jaa kako bine mi kada 'ba kupö ma mi sowɔ ma koloma mi døyayi lowö nima yayi romoyi minza moge e'be Amora ga titi yaga di bine, tine 'jaa ŋbö ɔdo lende kirasi 'benii 'deni ro mbembë 'do kodo karama mo dönni.”

¹⁷ Kina ɔdo kada koso 'deni go bi kölu tine, na Boko'ba kako ŋgi ti kete pa'do ti pa'do do kali kako ŋgi kudö kebe mi loengö yida naga nima.

¹⁸ Mi kada nima na Boko'ba ko'do lomu ti Abarama, iya te, “Mi'di yayi nime 'deni pili zi

kupö yi ga, kisaki molo di kpa dɔ maga 'ba Ezipeto kala kpa yopö 'ba Epurate,
¹⁹ ame rɔ dɔyayi 'ba bilaka naga nima kidëki
rɔ Kene ti Keneze ti Kadamono
²⁰ ti Ete ti Pereze ti Repa
²¹ ti Amora ti Kanana ti Girigasa kina gbi ti Yebusa."

16

Sarayi Ni Ti Agara

¹ Sarayi 'ja 'ba Abarama öyö kole ma koto te dë du zi bo. Tine loko edì ti atoli 'bënì yayi rɔ yitö 'ba Ezipeto kidëki möyi mo rɔ Agara.

² Kina loko kilende zi më'dë nì Abarama, iya te, "Boko'ba na me ko'jɔnjɔ ma 'deni kinza töyü kole. Atoli ma nima ö'dö timo, motoga loko na ti köyö kole zö."

Kina Abarama kutü ñgi gɔ lende 'ba Sarayi nima.

³ Di pötö ma Abarama koloma 'deni ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ 'butë mi dɔyayi 'ba Kanana tine, na 'ja abo Sarayi ki'di atoli 'bënì Agara yitö 'ba Ezipeto nima ñgi rɔ 'ja zi bo.

⁴ Abarama ö'dö ti Agara kina kɔmɔ ñgi.

Kina ɔdɔ loko konjɔ 'deni loko kɔmɔ kɔzɔ wa nima tara tine, loko ñgi rɔ dɔ kombi kebe tonjɔ Sarayi ñgi kɔzɔ wa ma yawa.

⁵ Sarayi iya zi Abarama, iya te, "Ee, lende kënyë nime ko'dɔ rɔma ne ti kileki döyi. Ma na tönë mi'di atoli ma nime ziyyi, kina me loko ko'ja 'deni loko kɔmɔ, loko onjɔ ma 'deni ñgi kɔzɔ wa ma yawa. Boko'ba ko'dɔ burë nime mi löngö ze tiyyi, ɔdɔ 'ba yë na laka."

6 Tine Abarama ileki zi Sarayi, iya te, “Loko atɔli 'bï na, nï ti közï kakpa dönï. O'do loko ñgi kɔzɔ wa ma ko'dokɔ to'do mo tara.”

Kina Sarayi koloma ñgi to'do Agara rɔ ma kënyë, na Agara kënyi kiriňa ñgi di zinï.

Malayika Ni Ti Agara

7 Malayika 'ba Bɔko'ba ari kondɔsɔ ti Agara di kpa daa di mï mökö gɔ kɔri kari Surö,

8 kilende zinï, iya te, “Agara atɔli 'ba Sarayi, ako di yala kina éddi kari yala?”

Loko iya te, “Mëdï miriňa di zi Sarayi bɔ dɔma.”

9 Malayika nima iya zinï, iya te, “Ileki kari zi Sarayi bɔ döyi kuwö dönï.”

10 Kina malayika kileki gbii kiya te, “Mëdï mi'di kupö yï ga kara konzi rɔ mbëmbë bi 'ba titëtë mo konya dɔ.

11 Kole nima mïyï ne éddi köyö rɔ kole bɔtɔni kidëkï möyï mo rɔ Yisamele, ame kiya te 'Bɔko'ba uwö 'deni,' römöyï Bɔko'ba uwö lisa 'bï 'deni.

12 Bo ti koloma rɔ kuruku kɔzɔ akaca 'ba mökö naga tara. Bo ti koloma kö'bö rɔ ya ti bilaka pili kina bilaka pili ti kö'bö gbii rɔ ya ti bo. Bo ti koloma 'beri yaga di mï löngö wado abo ga pili.”

13 Agara ititi röni, iya te, “Bɔko'ba na me ñgi mo'ja rɔ ma laka? Mëdï moloma gba rɔ ma kididi di pötö mo ne?”

Gɔ kö'du mo na loko kidëkï möyï Bɔko'ba ame kileme röni zinï ne rɔ “Bɔko'ba ma konjɔ ma.”

14 Kina ma 'dɔ ki'di bilaka kidëkï möyï daa nima mï löngö Kadesa ni ti Berede ne rɔ “Daa 'ba bɔ dïdi ame konjɔ ma ne.”

¹⁵ Agara öyö kole zi Abarama kina bo ki'di möyi mo rɔ Yisamele.

¹⁶ Mï kada mo nima kɔmɔ kɔcɔ 'ba Abarama öd̄i 'deni kuluku kɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë mota döömu dɔmosowɔ (99) tine, na Bɔko'ba kileme röni zi bo, iya te, "Ma na rɔ Bɔko'ba bɔ tigɔ dɔ kiteli. Uwö dɔma, kina ö'bö nduwë to'dɔ wa ma kodɔrɔ gɔ kɔmɔ ma.

17

Lömu Ti Yëyï

¹ Kina ɔdɔ kɔmɔ kɔcɔ 'ba Abarama këd̄i 'deni kuluku kɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë sowɔ döömu dɔmosowɔ (99) tine, na Bɔko'ba kileme röni zi bo, iya te, "Ma na rɔ Bɔko'ba bɔ tigɔ dɔ kiteli. Uwö dɔma, kina ö'bö nduwë to'dɔ wa ma kodɔrɔ gɔ kɔmɔ ma.

² Mëd̄i mo'dɔ lömu ma tiyï mi'di kupö yï ga konzi rɔ mbëmbë."

³ Kina Abarama kudë dɔ bo bëri mëmë mo kosa yayi. Bɔko'ba iya te,

⁴ "Mo'dɔ lömu ma 'deni tiyï, ti këddi rɔ 'bu löbu 'ba bilaka 'ba dɔ'be ma konzi.

⁵ Möyi yï inza kpe rɔ Abarama, tine 'deni rɔ Abarayama, ame kiya te "Bu 'ba dɔ'be,' römöyi mo'dɔ yi 'deni rɔ 'bu löbu 'ba bilaka 'ba dɔ'be ma konzi.

⁶ Ti mi'di kupö ma konzi kɔdɔ di mïyï mɔtɔ ga koloma rɔ bɔ dɔlinɔ ma löbu. Mëd̄i mi'di kupö yï ga konzi koloma rɔ bilaka 'ba dɔ'be ma konzi.

⁷ Ti mi'di lömu ma kö'bö mï lönjö ze tiyï gbï ti kupö yï ga nduwë kala gɔ kupö ljë ga ma di yï'böwu yayi. Ti mi'di lömu nime kö'bö rɔ ŋburunŋburu, moloma rɔ Bɔko'ba zïyï kina gbï zi kupö yï ga.

⁸ Mëd̄i mi'di yayi nime këddi koloma yïmo rɔ bɔ löwö ne zïyï kina gbï zi kupö yï ga. Døyayi

'ba Kanana nime pili ti koloma kö'bö ḥburu rō yayi 'ba kupö yī ga, kina ti mö'bö gbi rō Boko'ba zinni."

⁹ Kina Boko'ba kilende gbi zi Abarayama, iya te, "Ni gbi 'dō kutü toro lömu nime mī löngö ze tiyi ne, ni Abarayama kpaki ti kupö yī ga nduwē kala gō kupö lijē ga ma di yī'böwu yayi.

¹⁰ Lömu ame 'dō koro gō kö'bö mī löngö ze tiyi gbi ti kupö yī ga ne, kina me. Bötöni pili ame ga rō kupö yī ne 'dō ko'dō dölëti 'ba akilele.

¹¹ Ziye pili tilele dō 'bana 'ba röye 'dō kö'bö rō kinë 'ba lömu nime mī löngö ze tiyi ne.

¹²⁻¹³ Kisaki di mī kada nime tōne nduwē kari dɔgba, ziye tilele kole bötöni pili mī tö'dö dō modɔɔmota di pötö kada 'ba töyö mo. Kole bötöni ame ga nduwē kala gō kupö yī ga ma di yī'böwu yayi kpaki ti atöli ma köyö mī liŋɔ 'bī ala ma kugö ti yamo 'bī ga ame lijē rō bō lōwö kinza rō kupö 'ba miyī ne pili 'dō tilele mo. Ame na rō kinë 'ba lömu ma mī yida röye 'dō kileme lömu nime mo'dō tiyi ne ö'bö 'deni rō ḥburuŋburu.

¹⁴ Bötöni ame kilele dë ne inza kpe rō 'bama römöyi bo oro lömu ma dë."

¹⁵ Kina Boko'ba kilende 'böwu zi Abarayama, iya te, "Kinza kidëki möyi 'ja 'bī Sarayı dë kpe rō Sarayı, tine möyi ni 'deni rō Sara.

¹⁶ Mëdi mo'dō yeyi ma laka zin̄i loko köyö kole ziyi. Mëdi mo'dō yeyi zin̄i loko koloma rō ma 'ba bilaka 'ba dō'be ma konzi. Bō dəliŋɔ ma löbu ti kɔdɔ di mī kupö ni ga."

¹⁷ Kina Abarayama kudë dō bo bëri mëmë mo kosa yayi. Tine bo öögö kiya ti mī bo, iya te, "Bötöni ame kɔmɔ kɔɔ mo 'deni kuluku riyü

(100) ne, ti köyö kole yo? Sara ame kəmə kəc
mo 'deni kuluku kətə kədə dəmo 'butë sowə (90)
ne ti köyö kole yo?"

18 Kina bo kiya zi Bəko'ba, iya te, "Dëne 'də
ki'di Yisamele ra gəc 'də koloma rə bi dəma."

19 Bəko'ba iya te, "Inza tara, 'ja 'bə Sara ədə
köyö kole ziyi ki'di möyi mo rə Yisika. Kina ti
mulömu lömu ma nime kö'bö ti bo nduwə rə
ŋburunŋburu kala gə kupö bo ga ma di yi'böwu.

20 Ne muwö akititi 'bə ma gə lende 'ba Yisamele
'deni, ti mo'də yeyi zi bo mi'di kole konzi zi bo,
kupö bo kara rə mbembə. Bo ti kədə rə 'bu 'ba
ŋere 'butë dəmoriyö. Kina ti mi'di kupö bo ŋgi
kara rə bilaka 'ba də'be ma löbu.

21 Tine ti mulömu lömu ma kö'bö ti Yisika ame
Sara kədə köyö ziyi ti kəc kabate ne."

22 Kina ədə Bəko'ba kote tilende 'deni zi
Abarayama kəzə a nime te tine, na bo kari ə'bəni
ŋgi.

23 Mə kada kətə mo nima na Abarayama kuwö
də Bəko'ba, bo kogba kole abo Yisamele kilele
kpaki ti bətəni ame ga pili mə liŋə abo ne ti atoli
ma köyö mə liŋə abo ga pili ti ma bo kugö ti yamo
abo naga.

24 Mə kada nima kilele Abarayama ne kəmə kəc
abo ədə 'deni kuluku kətə kədə dəmo 'butë sowə
döömu dəmosowə (99).

25 Tine kəmə kəc 'ba kole abo Yisamele ədə
'deni 'butë dəcmota.

26 Mə kada kətə nima na kilele Abarayama ni
kpaki ti kole abo Yisamele pili

27 ti atoli ma köyö mə liŋə abo ga kpaki ti ame
ga bo kugö ti yamo di zi bə löwö ne.

18

Bɔko'ba Ako Tori Abarayama

¹ Bɔko'ba ileme röni zi Abarayama di ŋgila ŋgéri koro 'ba Mamore ko'ja Abarayama këdi koloma kpadöri 'ba rö kilaka abo 'deni mi zana kada ma kata.

² Bo ombi kɔmɔ bo ko'ja bilaka mota këdi kɔrɔ yayi. Kina ɔdɔ bo ko'ja lijé 'deni tara tine, na bo kiriŋa ŋgi kurë dönni, bo kudë dɔ bo bëri mémë bo kosa yayi.

³ Bo iya te, "Nere ma ga, moma'jo rɔma ziye kinza kitelike dë di dɔlinjɔ ma. Ma na me bine toja laja ziye.

⁴ I'dike mo'de mini kurögöke ndiye timo, kindawoke rɔye mbowa bici ŋgéri nime bine

⁵ 'dɔ moma akonyo ɔtɔ ga ziye konyoke. Di pötö mo tine ti karike e'be 'jaa nduwë dɔ lingere 'be, kɔzɔ ame kutike 'deni tako tongɔ ma bɔ laja 'be ne, i'dike moja laja ziye."

Na ya naga nima kiya te, "Ele, o'dɔ kɔzɔ ma kiya."

⁶ Kina Abarayama köpu welo kari rö zi Sara 'dë yayi, iya te, "Ogba sapiya welo kiyari ruzu ma kele koŋma rɔ maŋgolɔ'bɔ."

⁷ Kina bo kiriŋa kari mi jɔlɔ kope kole sa ma kɔnɔ laka, ki'di zi bɔ laja ko'dɔ welo.

⁸ Kina bo kogba wii ma kéri gbii ti ma kara ti yida mo tönë ko'de kutë kɔmɔ ya naga nima. Kina bo koloma ŋgi rɔ toja laja zinni di bici ŋgéri nima yayi, lijé konyo kpenni.

⁹ Lijé ititi bo, iya te, "Ja 'bi Sara édi yala?"

Bo iya te, "Loko édi rö bine."

¹⁰ Bɔ ma kɔtɔ di mii löngö ya naga nima, iya te, "Mëdï mileki mako kabate ti kɔɔ, kina 'ja 'bï Sara ti köyö kole ŋgi."

Sara ëdï kpädörï kebe gɔ bo yayi këdï kuwö lende nime.

¹¹ Abarayama ni kpaki rïyö ti Sara öndë 'deni gɔmo kɔwɔ. Kina Sara inza gbï kpe ti a dɔ 'ja.

¹² Gɔ kö'du mo na lɔko kögö, kiya te, "Ze ame döndë 'deni rɔ korɔ'bɔ kɔzɔ a nime te kpaki rïyö ti më'dë ma ne, ti mebe 'böwu to'dɔkɔ tö'dö ti më'dë?"

¹³ Kina Bɔko'ba nima kititi Abarayama, iya te, "Gɔ wa'di na Sara kögö kiya te, 'Ti möyö kole ŋgi ko'ja möndë ama 'deni?'

¹⁴ A mɔtɔ ëdï ma to'dɔ mo konya dɔ Bɔko'ba? Kɔzɔ kada ame mose kö'du mo ne, mëdï mileki mii kpa dökikëri, kina Sara ti kɔmɔ kole ŋgi."

¹⁵ Tine Sara 'deni rɔ tikere, na lɔko kandi gɔmo, iya te, "Mögö dë."

Bo iya te, "Inza tara, ögö ko rɔ ma laka."

Akititi Gɔ Sodomo

¹⁶ Ya naga nima ënyi di yayi kuyi kömönni kari dɔ Sodomo. Kina Abarayama kari tinni koto gönni gɔ kɔri.

¹⁷ Bɔko'ba iya ti mii bo, iya te, "Minza musu dɔ wa ma mëdï mari to'dɔ mo nime di zi Abarayama.

¹⁸ Kupö bo ga na ti këdï rɔ bɔ tigɔ gbï rɔ ma dɔ kiteli. Kina ti bo na ti ko'dɔ yëyi ma laka zi bilaka pili.

¹⁹ Bo na rɔ bɔ ame migeli 'deni 'dɔ bo ki'di kole abo ga kpaki ti kupö bo ga kuwö dɔma gɔ lịjɛ ko'dɔ wa ma kodɔrɔ ame rɔ ma laka ne. Kina ɔdɔ

lijë ko'do 'deni tine ti mo'do wa ame ga mulömu 'do to'do mo zi Abarayama ne ñgi."

²⁰ Kina bo kiya zi Abarayama, iya te, "Lëbï 'ba lende kënyë 'ba Sodomo ni ma ti Gomora udu 'deni kömö mbili ma. Lende kënyë 'bënni 'deni ñgi rø dø kiteli.

²¹ Médï mari tonjø mo, odo édi ñgi kozø lëbï mo ame muwö ne tara ya. Ne odo kinza tara ti mikali gbi."

²² Kina ya ma rïyö kënyi ñgi nduwë kari kapa yoki Sodomo, tine Boko'ba ileke 'ba bo ti Abarayama yayi.

²³ Kina Abarayama kese ñgosi ñgila Boko'ba kititi, kiya te, "Ti kote dø bø lende laka gbï yaga koto ti bø lende kënyë?

²⁴ Odo bø lende laka këdi kuluku koto mi gawo nima, ti kote dømo gbï yaga? Ti komo gawo nima dë gø kö'du 'ba bilaka kuluku koto naga nima yimo yayi ne?

²⁵ Rø ma laka mikali inza kote dø bø lende laka pili yaga koto ti bø lende kënyë. To'do mo tara inza kari du te laka. Odo ko'do kozø a nima tara éddi kodo gomo dø bø lende laka kpaki ti bø lende kënyë. To'do mo tara inza du te rø ma laka. Ni bø ko'do burë 'ba døyayi pili na rø bø ko'do wa ma kodoro."

²⁶ Boko'ba iya te, "Odo mo'ja bø lende laka këdi kuluku koto mi Sodomo yayi, mëdï mɔmɔ gawo nima pili gø kö'du 'bënni."

²⁷ Abarayama ileki 'böwu kiya zi Boko'ba, iya te, "Moma'jo rɔma ziyi Boko'ba ola ma gø tilende ziyi rø dø kitéwu. Minza rø oto, ma ñgi rø lupu ni ma ti buruku.

²⁸ Ne ɔdɔ ma muyi konye rönni yaga di kɔmɔ bɔ lende laka naga nima, ti kote dɔ gawo nima pili yaga gɔ kö'du 'ba ya ma muyi naga nima kinza kpe teyi ne?"

Bo iya te, "ɔdɔ mo'ja bɔ lende laka yayi 'butë sowɔ döömu, minza mote dɔmo."

²⁹ Abarayama ititi 'böwu, iya te, "Ne ɔdɔ ko'ja bɔ lende laka ŋge 'butë sowɔ yayi?"

Bo iya te, "ɔdɔ bɔ lende laka këdi yayi 'butë sowɔ, minza mote dɔmo."

³⁰ Abarayama iya te, "Boko'ba, moma'jo rɔma ziyi, kinza kënyi dë rɔ 'diri tö, i'di milende gbì. Ne ɔdɔ ko'ja ŋge 'butë mota?"

Bo iya te, "ɔdɔ mo'ja bɔ lende laka 'butë mota yayi minza mo'do."

³¹ Abarayama iya te, "Boko'ba, moma'jo rɔma ziyi, ola ma gɔ tilende ziyi rɔ dɔ kitewu. Ne ɔdɔ ko'ja këdi ŋge 'butë riyö yayi?"

Bo iya te, "Minza mote dɔ gawo nima ɔdɔ ma 'butë riyö këdi yayi."

³² Abarayama iya te, "Boko'ba, kinza kënyi dë rɔ 'diri tö, i'di ma milende ŋge mii kɔtɔ na ti. Ne ɔdɔ ko'ja ŋge 'butë?"

Bo iya te, "Minza mote dɔmo ɔdɔ këdi ŋge 'butë."

³³ Di pötö bo kote tilende 'deni ti Abarayama na Boko'ba kari abo ŋgi tine na Abarayama kileki ŋgi liŋɔ.

19

Lötɔ Ni Ti Malayika

¹ Malayika riyö naga nima ari kömö Sodomo rɔ mii dɔkɔpiyari, ko'ja Lötɔ këdi koloma kpa reki

yayi. Kina ɔdɔ bo ko'ja lijë 'deni tara tine na bo kënyiŋgi kurë dönni kudë dɔ bo bëri kömönni.

² Bo iya te, "Nere ma ga, ma na me bine 'dɔ toja laja ziye. Moma'jo rɔma ziye awoke liŋɔ ma gɔ kurögöke ndiye kö'döke, mɔlo ŋbɔ tine ti karike e'be 'jaa."

Lijë iya te, "Inza tara, dëdï dö'dö eze yaga bi kɔpɔ nime bine."

³ Tine bo oloma to'dɔ atiri gönni rɔ gögö na lijë kari ŋgi gbo liŋɔ abo. Bo i'di koŋma maŋgolɔ'bɔ ko'dɔ akonyo ma koŋmi zi ya naga nima konyo kpönni.

⁴ Tine gba kota kinza lijë kö'dö bëri na bɔtɔni 'ba mii gawo nima kotɔtɔ rönni ŋgi pili yayi, yɔbi kpaki ti bulöbu mo ga otɔtɔ rönni ŋgi me kuru dɔ rö nima toko teyi.

⁵ Kina lijë kidëkii Lɔtɔ kititi, iya te, "Bilaka naga nime kako mii dɔkɔpiyari nime liŋɔ 'bii bine ne lijë edii yala? Oja lijë yaga zize dayi gɔ dö'dö tinni."

⁶ Lɔtɔ ɔdɔ kari zinni yaga yayi, kurögö kpadöri teyi ti goni,

⁷ kilende zinni, iya te, "Löndö ma ga, moma'jo rɔma ziye, kinza ko'döke lende ma kënye ma tara ga dë.

⁸ Mëdii ti yitötii riyyö bine ame lijë gba kikali a mɔtɔ rɔ bɔtɔni dë, i'dike moja lijë ziye bine ko'döke ɔtɔ nima miye ne zinni. Ne kinza ko'döke a mɔtɔ dë zi ya naga nime, römøyi lijë ako 'deni rɔ ŋba mii gɔ bi 'ba loma ma."

⁹ Tine lijë iya te, "Ese yaga di kɔmɔze, nī bɔ löwö nime, nī yë na 'dɔ kebe ti'di lende zize?

Dëdï do'dɔ wa kënyë tɔne zïyï kebe ma do'dɔkɔ 'dɔ to'dɔ mo zïnni."

Kina lijë ki'di titüñi Lɔtɔ ñgi rɔ ma kënyë, lijë kese 'deni 'dɔ todowe kpadöri.

¹⁰ Tine na ñba naga nima koja közinni ñgi gɔ Lɔtɔ koto kileki rö, kurögö kpadöri teyi.

¹¹ Kina ñba tönë ga kiyolu kɔmɔ bilaka naga nima gɔ kpadöri yayi ne ñgi pili yaga kinza lijë ko'ja kpadöri nima ra gbi.

¹² Ñba naga nima ititi Lɔtɔ, iya te, "Ëddi ti bilaka 'bï mɔtɔ ga bine? ɔdɔ bɔ lanzo yi ga ti kole 'bï ga ti yitötii 'bï ga ti ma wado 'bï ga këdï mi gawo nime bine, otɔtɔ lijë koja yaga,

¹³ römöyi dëdï do'dɔkɔ tote dɔ gɔ bi nime yaga. Lëbï 'ba lende kënyë mbëmbë 'ba bilaka 'ba gɔ bi nime ömö 'deni zi Bɔko'ba, kina me koja ze 'deni tote dɔ gɔ bi nime."

¹⁴ Lɔtɔ ënyi kari zi bɔ lanzo bo ga ame këdï ko'dɔkɔ togbe yitötii abo ga ne, iya te, "Ënyi kɔdɔke yaga welo di mi gɔ bi nime, Bɔko'ba o'dɔkɔ 'deni tote dɔ gawo nime."

Tine lijë iya te bo ëdï ka kündendë dönni.

'Ja 'Ba Lɔtɔ

¹⁵ Mi kano bi 'deni tine malayika naga nima iya te, "Lɔtɔ, ënyi welo kogba 'ja 'bï ni ti yitötii riÿö 'bï naga nime kɔdɔke yaga di bine, kinza kote dɔye ra kɔtɔ mi karama nime këdï kɔdɔ dɔ gawo nime ne."

¹⁶ Tine Lɔtɔ ëdï gba kicayi kina malayika naga nima kinda'ba közï bo ti 'ja abo kpaki ti yitötii abo ga koja yaga di mi gawo nima, römöyi Bɔko'ba ti mi këyï rɔ mbëmbë rɔ bo.

¹⁷ Kina ɔdɔ malayika koja lijë 'deni gɔ kɔri tine, bɔ ma kɔtɔ iya te, "Iriŋake tɔmɔ didi ye. Kinza konjɔke bi dë kileki yi'böwu kina kinza kɔrɔke dë gbii mii bi kilëdë bine. Iriŋake ɳbö dɔ döku tɔmɔ rɔye kinza kote dɔye."

¹⁸ Lɔtɔ iya te, "Inza tara, ɳere ma ga,

¹⁹ o'dɔke ma 'deni kele kulowö kɔmɔke didi ma. Dɔ döku nima ɔwɔ kënyë, tölë löbu nime edii kuru dɔma kupö ma gba kota kinza mömö yayi.

²⁰ Ma laka mo gawo titi nime na ɳɔli 'dɔ tiriŋa teyi, i'di ma miriŋa yayi, kɔzɔ ame konjɔ bo ka ɳgi rɔ gɔ bi ma titiyi kina ti mɔmɔ ɳgi yayi."

²¹ Malayika iya te, "Ele, muti 'deni gɔ lende kiya 'bi, minza mote dɔ bi nima kpe yaga.

²² O'dɔ røyi welo kiriŋa yayi, minza mo'dɔ a mɔtɔ titi gba kota kinza kömö yayi."

Gɔ kö'du nima Lɔtɔ kiya te bi nima ɳge titiyi ne, na ki'di kïdëkii möyii mo ɳgi rɔ Zora, ame kiya te "Titi."

²³ Lɔtɔ ari kömö yayi 'deni ti kada këdii ki'di kpënii.

²⁴ Kina Bɔko'ba kodɔ pa'do ɳgi ti kulugbi döku ma këdii kilaŋma kako di mítɔrɔ dɔ gawo 'ba Sodomo ni ti Gomora.

²⁵ Kina kote dɔ gawo naga nima ɳgi pili yaga kpaki ti bi kilëdë mo pili ti bilaka mo ga ti wa ame ga kötu mii gɔ bi nima yayi.

²⁶ Tine 'ja 'ba Lɔtɔ uyi kömönii kileki yi'böwu na loko kɔrɔ ɳgi kiyi yayi rɔ döku 'ba mëlö.

²⁷ Mɔlo mii dɔŋbɔ mo nima na Abarayama kënyi kari gɔ bi tönë bo kɔrɔ pa kɔmɔ Bɔko'ba di teyi ne.

28 Bo onjɔ bi kari dɔ Sodomo ni ti Gomora ti dɔyayi pili ma mii bi kilede nima, tine bo o'ja kötu na ηgi kedi kanyo guliyi di dɔyayi nima yayi kɔzɔ kötu 'ba lindi tara.

29 Mi kada nima Boko'ba kedi kote dɔ gawo 'ba mii bi kilede naga nima Loto koloma teyi ne, bo i'di akititi 'ba Abarayama tönë dë du te kudölu di dɔ bo. Bo oja Loto ηgi yaga di mii tölë löbu nima.

Kupö Loto

30 Loto rɔ tikere di bi toloma mii Zora, kina bo kenyi ηgi yaga di yayi ti yitötü riyo abo naga nima kari koloma mii ti'börö 'ba döku.

31 Tine na nyiti ma löbu mo kenyi kiya zi lëmi ni ma titi, iya te, "Bu ze na me kondë 'deni. Kina me bɔtoni otɔ inza gbii mii dɔyayi nime bine yo 'dɔ kogbe ze kɔzɔ dölëti 'ba bilaka lesi pili.

32 Ako di'di 'bu ze kuwë layi gɔ dö'dö tini 'dɔ döyö kole ti bo."

33 Mi korondo nima na lijë ki'di bo kuwë layi, na nyiti ma löbu mo kari kö'dö ti bo. Tine layi upö bo 'deni ηgi i'di bo ikali gomo dë.

34 Mi bi këzë ma di gomo na, nyiti ma löbu mo tönë kako kiya zi lëmi ni ma titi, iya te, "Mö'dö ti 'bu ze ti korondo ene, ako di'di bo gbii kuwë layi tɔne gɔ kari kö'dö tini 'dɔ döyö kole ti bo."

35 Kina lijë ki'di bo kuwë layi gbii mii korondo ama, na nyiti ma titi mo kari kö'dö ηgi ti bo, tine layi upö bo 'deni gbii i'di bo ikali gomo dë.

36 Wa nime na ki'di yitötü 'ba Loto ga komɔ kpaki riyo köyö kole ti bo.

³⁷ Nyiti ma löbu mo öyö kole bötöni ki'di möyi mo rɔ Mowaba, bo na rɔ yi lïngi 'ba bilaka naga nima kidéki rɔ Mowaba ame ga le'jete ne.

³⁸ Nyiti ma titi mo öyö gbii rɔ kole bötöni, na loko ki'di möyi mo rɔ Benami. Bo na rɔ yi lïngi 'ba bilaka naga nima kidéki rɔ Amona ame ga le'jete ne.

20

Abarayama Ni Ti Abimeleke

¹ Abarayama ényi di Mamore yayi kololo kari kapa dɔ ro'o. Kina bo kari koloma mi löngö Kadesa ni ti Surö. Ko'ja bo koloma 'deni mi Gerara yayi tine

² na bo kiya te 'ja abo Sara nima lëmi bo na. Gɔ kö'du mo na Abimeleke njere 'ba Gerara koja laja gɔ Sara kogba koto kari linjɔ abo rɔ 'ja zi bo.

³ Mi korondo ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na Bɔko'ba ki'di nyi ko'de dɔ Abimeleke, iya te, "Eddi kölë, 'ja nima kogba ne loko 'ja 'ba bɔ mɔtɔ na."

⁴ Tine Abimeleke osa rɔ Sara dë gba, na bo kileki kiya zi Bɔko'ba, iya te, "Bɔko'ba, ti kupö ma njɔ ti bilaka ma ga kinza ma mirasi lende oto?"

⁵ Abarayama na kiya te 'ja nime lëmi bo na. Kina loko iya gbii te bɔ nima löndö nii na. Dökü'di ma ti közö rɔ ma kɔpɔ di mi lende nime mo'dɔ ne. Inza du te rɔ lende kirasi zö."

⁶ Kina Bɔko'ba kilende zi bo di mi nyi nima, iya te, "Mikali 'deni dökü'di yi rɔ ma kɔpɔ di mi lende nima. Gɔ kö'du mo na ma mota yi di bi tirasi lende zö ki'di kosa rɔ 'ja nima dë ne.

⁷ Ileki loko kari zi më'dë nï. Bo bɔ kumë lende ma na kina bo ti kititi ma ñgi göyi 'dɔ kɔmɔ. Ne ñdɔ kileki loko dë rɔ ma laka èddi kólë pili ti bilaka 'bi ga."

⁸ Mɔlo mï dɔnjɔ mo na Abimeleke kïdëkï bɔ laja abo ga kiyëti gɔ kö'du nime teyi. Kina lijë ñgi pili rɔ tikere.

⁹ Abimeleke idëkï Abarayama kititi, iya te, "Wa'di na me ko'dɔ zize te ne? Wali kényë wa'di na mo'dɔ zïyï ki'di ko'de tölë löbu nime dɔma kpaki ti bilaka 'ba dɔlinɔ ma nime? Wa nime ko'dɔ zö ne bɔtɔ mɔtɔ ame ñgi gɔ ko'dɔ lende ma tara inza du te."

¹⁰ Abimeleke ititi Abarayama, iya te, "Wa'di na komeri ki'di ko'dɔ lende nime zö te?"

¹¹ Abarayama iya te, "Mo'dɔ tara römöyi momeri 'bama miya te bilaka 'ba mï dɔyayi nime ere Bɔko'ba dë kina mɔtɔga lijë ti kupö ma ñgi 'dɔ lijë kogba 'ja ma.

¹² Ne rɔ ma laka loko ñgi rɔ lëmï ma, nyiti 'ba baba tine möni na 'beri kina me mogbe loko rɔ 'ja ma.

¹³ Gɔ kö'du mo na mï kada ma Bɔko'ba koja ma yaga di mï linɔ 'ba 'bu ma tari tulë mï dɔyayi löwö ne na miya zïnï, miya te, 'Akɔ'ɔ ma 'dɔ kileme zö na me. Mï gɔ bi pili ame ga dömö teyi iya zi bilaka mo ga te ma löndö yi na.' "

¹⁴ Kina Abimeleke kileki Sara ñgi zi Abarayama kogba kamölö ni ti sa ti atɔli ki'di zi bo.

¹⁵ Abimeleke iya te, "Dɔyayi ma na me pili kómöyi. Oloma kapa ma ko'dɔkɔ."

¹⁶ Bo ileki kiya zi Sara, iya te, "Oŋgo, mi'di yamo 'deni kuluku 'butë rïyö (1,000) zi löndö yi' 'do kileme yi rɔ ma kɔpɔ kɔmɔ bilaka naga nime pili. Bilaka pili ti kikali ŋgi irasi lende ɔtɔ dë du te."

¹⁷ Abarayama ititi Boko'ba gɔ Abimeleke na Boko'ba kileŋo Abimeleke ŋgi pili ti 'ja mo ga kpaki ti yitötü ma rɔ atɔli abo ga,

¹⁸ römöyi Boko'ba ɔrɔ 'ja linç 'ba Abimeleke 'deni pa me kinza köyö kole gɔ kö'du nima bo kogba Sara 'ja 'ba Abarayama ne.

21

Töyö Yisika

¹ Boko'ba o'dɔ yëyi zi Sara kɔzɔ ame bo ki'di kö'du mo tara.

² Kina loko kɔmɔ köyö kole zi Abarayama mii töndë abo nima mii kada ma Boko'ba kose gɔmo zi bo tönë.

³ Abarayama idëkii möyi kole nima Sara köyö zi bo ne rɔ Yisika.

⁴ Kina bo kilele kole abo Yisika mii tö'dö dɔ modɔɔmota kɔzɔ ma Boko'ba kose gɔmo zi bo tara.

⁵ Kɔmɔ kɔɔ 'ba Abarayama 'deni kuluku rïyö (100) mii kada nima köyö Yisika ne.

⁶ Sara iya te, "Boko'ba i'di ma 'deni tögö rɔ lɔŋɔ. Bɔtɔ ame pili kuwö lende nime ti kögö gbii kɔtɔ tö."

⁷ Loko iya te, "Yë na ti kiya 'böwu te zi Abarayama, Sara ti ki'di mba kpa kole yo? Kina me möyö kole 'deni zi bo mii töndë abo nime."

Toga Agara

8 Kina ɔdɔ kole kiyöbu 'deni tine na Abarayama ko'dɔ karama ma löbu ɳgi mĩ kada 'ba tola go mba 'ba kole.

9-10 Sara ari ko'ja Yisamele kole ame Agara yitö 'ba Ezipeto köyö zi Abarayama ne këdi ko'dɔ dede rɔ kole 'bëni Yisika. Kina loko kiya zi Abarayama, iya te, "Oga 'ja atɔli nime yaga ti kole 'bëni nime. Kole 'bëni nime inza koloma rɔ bɔ dɔ apötö yi kɔtɔ ti kole ma Yisika."

11 Kina Abarayama ɳgi rɔ meri go lende 'ba kole abo Yisamele.

12 Tine Bɔko'ba iya zi bo, iya te, "Kinza koloma dë rɔ meri go lende 'ba kole 'bï ti 'ja atɔli 'bï nime. O'dɔ wa ame ga Sara kiya zïyi ne, römøyï Yisika na këdi koja dɔ kupö yi.

13 Kina ti mi'di kupö kole 'ba 'ja atɔli nima gbi kara rɔ dɔ'be ma löbu römøyï bo kole 'bï na gbi."

14 Kina Abarayama kënyï mɔlo mĩ dɔŋbɔ kogba kilaka 'ba mini ti mançolo'bɔ ki'di zi Agara kowe dɔkɔnyɔ mo koga kari bitɔ ga yayi ti kole nima gɔmo. Kina loko kari ɳgi tilaki kebe mĩ mökö 'ba Berasaba.

15 Kina ɔdɔ mini 'ba mĩ kilaka nima kote röni 'deni tine, na loko kola kole tönë ɳgi yi 'jöwu mɔtɔ yayi.

16 Kina loko kënyï di dɔmo kari koloma caki rɔ ma kowɔ kɔzɔ bi 'ba to'be kɔmo naga tara, römøyï loko iya te, "Mo'dɔkɔ dë 'dɔ mongɔ kole ma këdi kölë di kɔmɔ ma."

Ko'ja loko koloma 'deni caki yayi na loko kebe tudu.

17 Bɔko'ba uwö kole nima këdi kudu na malayika 'ba Bɔko'ba kilende zi Agara di mítɔrɔ,

iya te, "Agara, gɔ wa'di? Kinza kere dë. Bɔko'ba uwö dɔ kole nima 'deni di gɔ bi ma bo këdï teyi.

¹⁸ Ënyi kari kinda'ba közi bo tɔrɔ. Mëdï mi'di dɔ'be ma löbu kɔdɔ di mï bo."

¹⁹ Kina Bɔko'ba kiyɔpɔ kɔmɔ Agara ki'di loko ko'ja daa 'ba mini, kina loko kari kunö mini mï kilaka tönë ki'di zi kole nima kuwë.

²⁰ Bɔko'ba oloma laka ti kole tönë ɲbö kiyöbu. Bo oloma mï mökö kutu rɔ bo rɔ bɔ ko'be kanya közi kikaka. Mï mökö 'ba Parana na bo koloma teyi.

²¹ Ma bo ari kogbe 'ja zi bo di mï yïtötü 'ba Ezipeto.

Pɔri Mi Löngö Abarayama Ni Ti Abimeleke

²² Mï kada nima na Abimeleke ni ti Pikolo bɔ dɔ bɔ kanya abo kako kiya zi Abarayama, iya te, "Bɔko'ba édi nduwë tiyï mï wa ame ga pili këddi ko'dɔ ne.

²³ Kina me ulömu røyi zö kɔmɔ Bɔko'ba bine kinza ko'dɔ 'bölü mɔtɔ dë zö ala zi kole ma ga. Moloma dɔ mï kɔtɔ tiyï kina me gbii 'dɔ koloma dɔ mï kɔtɔ tö pili ti bilaka 'ba dɔyayi nime këddi koloma yimo ne."

²⁴ Abarayama iya te, "Mëdï mulömu rɔma."

²⁵ Kina Abarayama kënyi konyɔ kö'du 'ba daa mɔtɔ bɔ laja 'ba Abimeleke ga kolɔ 'deni di zi bo.

²⁶ Tine Abimeleke iya te, "Mikali bɔ ko'dɔ wa naga nime dë. Iya lende mo dë gbii zö yɔ, tuwö mo na 'jaa me tɔne zö."

²⁷ Kina Abarayama ki'di kamölö ni ti sa zi Abimeleke, kina lijɛ kpaki rïyö ko'dɔ pɔri ɲgi.

²⁸ Abarayama oza rokɔ kamölö modɔmorïyö 'beri yaga di mï dɔtumu yëri abo ga.

²⁹ Abimeleke iya te, “Jɔ 'ba rokɔ kamölö modɔmoriyüö naga nime koza yaga ne rɔ wa'di?”

³⁰ Abarayama iya te, “Rokɔ kamölö modɔmoriyüö naga nime ako kogba di köözö, 'dɔ keddɔ rɔ bɔ kodɔrɔ yi lende ma, ame ma na mole daa nime.”

³¹ Kina kidéki möyi bi nima ŋgi rɔ Berasaba, ame kiya te “Daa 'ba lömu,” römöyi bi nima na lijé ko'dɔ lömu di teyi.

³² Kina Abimeleke ni ti Pikolo bɔ dɔ bo kanya abo kényi ŋgi kileki mii dɔyayi 'ba Pilisitiya.

³³ Abarayama ari kidiyé ŋgeri mötɔ Berasaba yayi gɔ lömu nima, bo koloma to'dɔ mötu zi Bɔko'ba ma ŋburuŋburu di ŋgila mo.

³⁴ Abarayama oloma kada dɔ konzi mii dɔyayi 'ba Pilisitiya.

22

Tumu Yisika

¹ Di pötö mo 'deni yayi na Bɔko'ba kiyɔzɔ meri 'ba Abarayama kidéki kiya te, “Abarayama.”

Tine Abarayama ileki dɔmo, iya te, “Ma na me.”

² Bɔko'ba iya te, “Ogba kole kɔtɔ 'bi nima rɔ Yisika kɔ'ɔ bo kulöwö ne kari timo dɔ döku 'ba Moriya. Ari ti bo 'dɔ kumu bo zö yayi rɔ akumu mii gɔ bi ame mëdɔ mileme ziyyi ne.”

³ Mɔlo ŋbɔ mii bi këzë ma di gɔmo na Abarayama koga ŋgeri 'ba tonjma akumu kudödu gɔ akaca. Bo ogba Yisika ni ti bɔ koja laja riyö ti bo. Kina lijé kényi ŋgi dɔmo tari gɔ bi ame Bɔko'ba kiya 'deni zi bo ne.

⁴ Mi tö'dö dɔ mota 'deni tine na Abarayama kombi kɔmɔ bo ko'ja dɔ döku nima kinda rɔ ma kɔwɔ.

⁵ Bo iya zi bɔ laja abo naga nima, bo iya te, "Olomake töti ti akaca nime bine. Ze ti kole titi nime dëdi dari dɔgba to'dɔ mötu zi Boko'ba ti dileki 'jaa dako ziye bine."

⁶ Abarayama ogba njéri 'ba toŋma akumu nima ki'di dɔ kole abo Yisika, tine bo inda'ba 'ba bo rɔ kulu ni ti kpa kolɔlɔ pa'do 'ba 'dɔ tulö'jö mo. Kina ɔdɔ lijé këdi kari 'deni tara tine,

⁷ Yisika iya te, "Baba."

Abarayama iya te, "Tondo ya, kole ma?"

Yisika ititi, iya te, "Mo'ja pa'do èdi bine ti njéri, ne yida 'ba tumu mo èdi yala?"

⁸ Abarayama iya te, "Kole ma, Boko'ba ti koja gomo zize."

Kina Abarayama ni kari njí nduwë ti Yisika.

⁹ Kina ɔdɔ lijé kari kömö 'deni dɔ gɔ bi nima Boko'ba kiya zi bo ne tine na Abarayama ko'ba bi 'ba akumu kiyija kpa njéri mo ga dɔmo. Kina bo kudödu Yisika njí ku'du dɔ kpa njéri 'ba akumu nima.

¹⁰ Abarayama ombi közï bo 'dɔ tumu kole abo,

¹¹ tine na malayika 'ba Boko'ba kïdëkï bo di mítɔrɔ, iya te, "Abarayama, Abarayama."

Bo iya te, "Ma na me."

¹² Malayika nima iya te, "Kinza kosa köziyi dë rɔ kole titi nima. Kinza ko'dɔ wa ma kɔtɔ mötɔ dë zi bo, römöyi mikali 'deni njí oro Boko'ba. Ame mo'ja 'deni kilagi dë di bi tumu kole kɔtɔ 'bi nime zö ne."

¹³ Abarayama oŋgɔ bi kileki gɔ bo na bo ko'ja kamölö 'deni kazo mo kilaka mii morogo yayi. Kina bo kari kogba kamölö nima ŋgi konjma rɔ akumu gɔ bi 'ba kole abo Yisika.

¹⁴ Abarayama idéki möyi gɔ bi nima rɔ "Bɔko'ba ti koja gɔmo." Kina me nduwë kömö mii kada nime tɔne, bilaka këdi kiya te, "Di dɔ döku 'ba Bɔko'ba bo ti koja gɔmo."

¹⁵ Kina malayika 'ba Bɔko'ba kidéki Abarayama 'böwu di mítɔrɔ,

¹⁶ iya te, "Wa nime ko'dɔ 'deni ame ko'jɔŋɔ kole kɔtɔ 'bi nime dë di zö ne, gɔ kö'du mo mulömu rɔma ti möyi ma Bɔko'ba

¹⁷ mëdi mo'dɔ yëyï zïyï kupö yi ga konzi kɔzɔ këlu 'ba mítɔrɔ kina gbii kɔzɔ yayi lida 'ba kpa mini löbu. Kupö yi ga ti ka'da bɔ ya 'bënni ga.

¹⁸ Kina ti kupö yi ga na ti ko'dɔ yëyï zi bilaka ma konzi 'ba dɔyayi nime pili, römöyi uwö dɔma 'deni."

¹⁹ Abarayama ileki kari zi bɔ laja abo naga nima, kina lijë kënyi di yayi bo kari koloma Berasaba.

Kupö Nawura

²⁰ Di pötö lende naga nime na Abarayama kuwö lende mo, iya te, "Mileka öyö kole 'deni gbii ti löndö yi Nawura.

²¹ Lijë na rɔ Uzu kole ma dɔgba ti bɔ löndö bo Buzu, ti Kemuwele 'bu 'ba Arama

²² ti Kesede ti Azo ti Pilidasi ti Jidalapa ti Betowelete."

²³ Betowelete na köyö Rebeka.

Kole modɔɔmota naga nime Mileka ni na köyö ti Nawura löndö 'ba Abarayama.

²⁴ Tine 'ja 'ba Nawura mɔtɔ ame kidički möyi mo rɔ Rewoma ne na köyö 'bëni Teba ni ti Gama ti Takasa ti Maka.

23

Tölë 'Ba Sara

¹ Sara oloma ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ kuluku rïyö kɔdɔ dɔmo 'butë rïyö döömu dɔmorïyö (127) tine

² na lɔko kölë nɔgi di mï Eborona mï dɔyayi 'ba Kanana yayi. Abarayama ari tudu 'ja abo Sara,

³ kina bo kenyi di dɔ nɔgila töku nima yayi kari zi Ete bɔ dɔyayi naga nima, kiya te,

⁴ "Ma na me rɔ bɔ löwö mëdï moloma mï löngö ye bine, i'dike yayi mɔtɔ zö 'dɔ musu töku ma nime teyi."

⁵ Ete naga nima ileki dɔmo zi Abarayama, iya te,

⁶ "Löbu ze, uwö dɔze, nï rɔ nere ma löbu mï löngö ze bine. Usu töku 'bi mï gö 'ba tusu töku ame ko'dɔkɔ ne bɔtɔ mɔtɔ inza ma 'dɔ kota gö 'ba tusu töku di ziyi."

⁷ Kina Abarayama kenyi kudë dɔ bo bëri kɔmɔ Ete naga nima,

⁸ kiya te, "Dɔ kutike nɔgi dɔmo zö 'dɔ musu töku ma nime bine, uwöke dɔma, ititike Eporona kole 'ba Zora

⁹ 'dɔ bo kugö tifbörö 'ba Makapela ame rɔ abo dɔ kpa nyaka abo 'dë yayi ne zö. Ititike bo 'dɔ bo kugö zö gö ndögö mo ma gö kɔmɔ bo di kɔmöye pili bine 'dɔ kö'bö rɔ ama tusu töku ma ga teyi."

¹⁰ Eporona gbagba bo èdi gbii koloma mï löngö Ete mɔtɔ naga nima kpa reki nima yayi. Kina

bo kënyi kilende kiya rō ma kembe mbili bilaka kuwö pili, iya te,

¹¹ “Uwö te, löbu ma, mëdï mi'di nyaka nime pili ziyyi ti tï'börö mo. Mëdï mi'di ziyyi di kõmø bilaka ma naga nime bine kusu töku 'bï yïmo.”

¹² Tine Abarayama ényi kudë dō bo bëri kõmø bilaka bō døyayi naga nima

¹³ kilende rō ma kembe bilaka kuwö pili, kiya zi Eporona, iya te, “Moma'jo rōma ziyyi, uwö dōma. I'di ma mugö nyaka nime pili rō tugö. Utï dō ndögö mo 'dō musu töku ma nime yayi.”

¹⁴ Eporona ileki dōmo zi Abarayama, iya te,

¹⁵ “Löbu ma, uwö te. Ndögö 'ba nyaka ñge ti yamo kuluku sowö. Ama ti ko'dō wa'di mī lönjö ze tiyyi? Usu töku 'bï ñgi yïmo.”

¹⁶ Abarayama utï dōmo tara na bo kiyija yamo zi Eporona kɔzɔ ame bo kiya mbili Ete naga nima pili kuwö ne tara. Yamo nima pili rō kïnë ame kiyari 'deni mɔlo rō 'ba ndögö ne.

¹⁷ Wa nime na 'dō ki'di nyaka 'ba Eporona ame mī Makapela kapa Mamore ma kari yibï ne kö'bö rō wa 'ba Abarayama. Nyaka nima ti tï'börö mo kpaki ti ñgéri mo ga ma yiyo yayi ñbö kõmø dō kpa nyaka.

¹⁸ Ete naga nima pili kpa reki yayi ne ikali rō nyaka 'ba Abarayama.

¹⁹ Kina Abarayama kusu 'ja abo Sara mī tï'börö 'ba tusu töku nima yayi mī døyayi 'ba Kanana.

²⁰ Gō kö'du nime na 'dō ki'di nyaka 'ba Ete naga nima ti tï'börö 'ba tusu töku mo koloma ñgi kö'bö rō nyaka 'ba Abarayama tusu töku teyi.

24

Gbe 'Ba Yisika

¹ Mĩ kada nime tine Abarayama öndë 'deni gomo kowɔ. Kina Boko'ba o'dɔ yeyi 'deni zi bo mĩ wa pili.

² Kina bo kilende zi bɔ laja abo ma löbu mo ame rɔ bɔ dɔ wa 'ba mĩ liŋɔ abo ga ne, bo iya te, "Ulömu röyi ti mbola ma, usu köziyi teyi.

³ Mo'dɔkɔ 'dɔ kulömu röyi ti möyi nere Boko'ba 'ba mütɔrɔ ni ma ti døyayı kinza kogbe 'ja dë zi kole ma Yisika di mĩ yitötü 'ba Kanana døyayı nime mëdi moloma teyi ne.

⁴ Tine ileki kari mĩ døyayı ma köyö ma teyi zi wado ma ga 'dɔ kogbe 'ja zi kole ma di yayi."

⁵ Bɔ laja nima ititi bo, iya te, "Ne ɔdɔ nyiti mo ko'dɔkɔ dë tako tö mĩ døyayı nime bine, 'dɔ moja kole 'bi kileki kari mĩ døyayı ma kako di teyi nima?"

⁶ Abarayama iya te, "Onjɔ, kinza koja kole ma dë du te kileki yayi.

⁷ Nere Boko'ba 'ba mütɔrɔ ame kogba ma di mĩ liŋɔ 'ba 'bu ma di mĩ døyayı ma köyö ma teyi ne, ilende ko'dɔ lömu zö, iya te, 'Mëdi mi'di yayi nime zi kupö yi ga.' Kina bo ti koja malayika abo njɔi dɔgba kömöyi, 'dɔ ko'ja 'ja zi kole ma di yayi.

⁸ Ne ɔdɔ nyiti mo na ko'dɔkɔ dë tako tiyi tine lömu nime inza kpe döyi. Tine kinza ki'di kole ma dë du te kileki kari yayi."

⁹ Kina bɔ laja nima kusu közii bo mĩ mbola Abarayama kulömu rɔ bo to'dɔ wa ma Abarayama kose gɔmo nima.

¹⁰ Bɔ laja nima ogba gamele 'ba löbu abo Abarayama ga 'butë gbii ti kpa közï ma kele di zi bo, kina bo kényi di yayi kari mii gawo ame Nawura këdï koloma teyi kapa Mesopotamiya ma kari dɔ tugbu tɔrɔ.

¹¹ Kina ɔdɔ bo kömö 'deni yayi tine na bo ki'di gamele abo ga kö'dö bëri kpa daa nima dɔ kpa gawo nima yayi ne.

Mii dɔkɔpiyari 'deni rɔ bi 'ba tako 'ba 'ja go mini tine,

¹² na bo kebe to'dɔ mötu, kiya te, "Nere Boko'ba 'ba löbu ma Abarayama, i'di wa nime tɔne ne ko'dɔ rönü laka zö. Mititi yi i'di wa ma laka ko'dɔ rönü zi löbu ma kɔzɔ ame ki'di kö'du mo ne tara.

¹³ Ma na me 'deni kpa daa ame yütötü 'ba bilaka 'ba mii gawo nime pili këdï kako tunö mini di teyi.

¹⁴ ɔdɔ miya zi ma kɔtɔ mötɔ, miya te, 'Unö mini ki'di zö muwë,' kina ɔdɔ loko kiya te, 'Me uwë, kina mëdii mi'di gbii zi gamele 'bi ga,' loko na go ki'di këdï rɔ ame kigeli 'deni rɔ 'ja zi bɔ laja 'bi Yisika ne. ɔdɔ ko'dɔ rönü te, na ti mikali ŋgi kö'du 'bi ma tönë kose gɔmo zi löbu ma ne uy়i yimo dë."

¹⁵ Tine gba kota kinza bo kote lende nime na Rebeka kömö ŋgi. Loko na rɔ nyiti 'ba Betowele ame Mileka köyö zi Nawura löndö 'ba Abarayama ni ne. Kina loko kömö ŋgi ti kete mini dɔkɔnyɔ nii.

¹⁶ Loko rɔ nyiti ma kele rɔ dɔ kiteli ame gbii gba kikali bɔtɔni dë. Loko ɛkì mii daa kunö mini 'bënii loko këkii yaga.

17 Kina bɔ laja nima kiriŋa kurë dönii, iya te, "I'di mini zö muwë di mī kete 'bī nima."

18 Loko iya te, "Löbu ma, me uwë."

Kina loko kombi welo di dəkonyɔ nī ki'di kpa bɔ nima kuwë.

19 Kina ɔdɔ loko ki'di mini 'deni zi bɔ nima kuwë kɔ'bɔ bo tine, loko iya te, "Mëdī mi'di gbi zi gamele 'bī ga kuwë kɔ'bɔ lijë."

20 Kina loko köpu welo kodɔ mini mī gɔ bi 'ba tuwë mini 'ba yeri, loko kileki 'böwu welo kari mī daa ɔbø loko kunö mini kɔ'bɔ gamele 'ba bɔ nima.

21 Tine bɔ nima ɔdɔ kɔrɔ le yayi tonjɔ mo ɔdɔ Boko'ba o'dɔ lende laka 'deni ɔgɔ mī lingere abo nima ya.

22 Kina ɔdɔ gamele kote tuwë mini 'deni na bɔ nima kogba wa 'ba kano ma kele ame ndögö mo kitigɔ kulowö ne ki'di zi nyiti nima gbi ti ɔbélē ma kele riyö 'do, kolɔ kɔnyɔ mo ga.

23 Bo ititi loko, iya te, "Nī nyiti 'ba yë na? Ti do'ja bi 'ba tö'dö ɔgɔ di lijɔ 'ba 'bu yi yayi?"

24 Loko iya te, "Ma nyiti 'ba Betowele ame Mileka köyö zi Nawura ne na.

25 Dëdī ti akonyo 'ba yeri gbi ti mɔli zinni 'dɔ tö'dö dəmo. Kina rö ɔdī gbi ziyi tö'dö teyi."

26 Kina bɔ nima kolɔdɔ bëri ko'dɔ mötu zi Boko'ba, iya te,

27 "Yëe'di këdī ziyi Boko'ba 'ba löbu ma Abarayama gɔ ame kuyi mī kö'du ma kose zi löbu ma Abarayama dë ne. O'de ma 'deni te dɔ wado 'ba löbu ma Abarayama naga nime."

²⁸ Nyiti nima ënyi kirinja kileki kari liŋɔ zi mönü, loko kari kiyëti gɔ kö'du naga nime ko'dɔ röni ne pili zi ya 'bënni ga.

²⁹ Loko édi ti löndö ni yayi möyï mo rɔ Labana. Kina bo kënyi ñgi kirinja kari kpa daa toŋgɔ bɔ laja 'ba Abarayama nima.

³⁰ Labana o'ja wa 'ba kano ni ti ñbëlë naga nima konyɔ lëmi bo ne 'deni kina bo uwö lende ma bɔ nima kiya loko koloma rɔ tiyëti mo ne 'deni gbi. Bo ari ko'ja bɔ nima këdi kɔrɔ ñgila gamele abo ga kpa daa yayi.

³¹ Bo iya te, "Ako liŋɔ, nï ame Boko'ba ko'dɔ yëyi ma laka 'deni döyi ne. Éddi kɔrɔ mökö bine gɔ wa'di? Mëdi ti rö ndö ziyi mi liŋɔ ma 'dë yayi kina gɔ bi édi gbi zi gamele 'bï ga."

³² Kina bɔ nima kari ñgi liŋɔ, na Labana kope akombi yaga di gɔ gamele naga nima ki'di akonyo ti mɔli 'ba tö'dö dɔmo teyi. Kina bo ko'de mini zi bɔ nima lijë kurögö ndinni ti ya ame ga ti bo ne.

³³ Kina ɔdɔ ko'de akonyo 'deni zünni tine bɔ nima iya te, "Minza monyo kpama titi, tine 'jaa ñbö ɔdɔ miya lende ame mako timo ne 'deni."

Labana iya te, "Iya lende 'bï."

³⁴ Bɔ nima iya te, "Ma bɔ laja 'ba Abarayama na.

³⁵ Boko'ba o'dɔ yëyi 'deni rɔ mbëmbë zi löbu ma ko'dɔ bo rɔ bo wa. Boko'ba i'di dɔtumu ma konzi 'ba kamölö ni ti banya ti sa ti yamo rɔ mbëmbë ti atɔli ma konzi 'deni zi bo gbï ti gamele ni ti akaca.

³⁶ Sara 'ja 'ba löbu ma Abarayama ari köyü kole zi bo ko'ja bo köndë 'deni. Kina me bo ki'di wa

ame ga pili bo këdï timo ne 'deni teyi.

³⁷ Bo i'di mulömu röma 'dɔ muwö dɔ kö'du ki'di abo. Bo iya te, 'Kinza kogbe 'ja dë zi kole ma di mï yitötï 'ba Kanana døyayı nime mëdï moloma yïmo ne.

³⁸ Tine ileki kari linjɔ 'ba 'bu ma mï löngö wado ma ga 'dɔ kari kogbe 'ja zi kole ma di yayi.'

³⁹ Mititi bo, miya te, 'Ne ɔdɔ nyiti mo ko'dɔkɔ dë tako tö?'

⁴⁰ Bo ileki dɔmo zö, bo iya te, 'Boko'ba ame mö'bö tuwö dɔmo ne ti koja malayika abo kari tïyï ki'di wa ko'dɔ röni pili zïyï rɔ ma laka. Èddï kari ko'ja 'ja zi kole ma di mï löngö wado ma ga ame rɔ bilaka 'ba 'bu ma ga ne.

⁴¹ Tine ɔdɔ kari zi wado ma naga nima kina ɔdɔ kiya te lijë na kilagi tine, ti këddï è'bï rɔ ma kɔpɔ di mï lömu nime.'

⁴² Kina me mömö kpa daa bine ti kada ne, na mititi njere Boko'ba, miya te, 'Nere Boko'ba 'ba löbu ma Abarayama, moma'jo röma zïyï wa nime mëdï mo'dɔ tɔne ne i'di ko'dɔ röni laka zö.

⁴³ Ma na me 'deni kpa daa bine. ɔdɔ nyiti mötɔ kako tunö mini nime mëdï mïdëkï mini di zïnï gɔ loko ki'di zö muwë di mï kete 'bënï.'

⁴⁴ ɔdɔ loko kutï dɔmo kina loko ko'dɔkɔ gbii ti'di mini zi gamele ma ga, loko na gɔ ki'di këdï rɔ nyiti ame kigeli 'deni rɔ 'ja zi kole 'ba löbu ma ne.'

⁴⁵ Tine gba kota ma kinza mote mötu nime di yïmö, na Rebeka kömö ñgi ti kete mini dɔkɔnyɔ ni, loko këkï kari mï daa tunö mini. Mïdëkï mini di zïnï, miya te, 'I'di mini zö muwë.'

46 Kina loko kodi dökönyo nü ḥgi welo ki'di mini zö, kiya te, 'Me uwë, kina ti mi'di mini gbii zi gamele 'bii ga.'

Kina muwë mini, loko ki'di gbii zi gamele ma ga kuwë.

47 Kina mititi loko, miya te, 'Ni nyiti 'ba yë na?'

Loko iya te, loko nyiti 'ba Betowele kole 'ba Nawura ame Mileka köyö ne na. Kina musu wa kano nü, molɔ ḥbëlë konyo nü.

48 Tine na molɔdɔ mo'dɔ mötu mïlëlu Boko'ba 'ba löbu ma Abarayama, gɔ ame bo ko'de ma 'deni kɔri ma laka ki'di mo'ja nyiti 'ba wado 'ba löbu ma 'deni rɔ 'ja zi kole mo ne.

49 Kina me ɔdɔ ko'dököke ḥgi to'dɔ mo 'dɔ këdi laka zi löbu ma, iyake zö, ne ɔdɔ dɔmo kinza, iyake gbii zö 'dɔ muyi kömɔ ma mari te dɔ döri ala mɔtɔ mileki te dɔ gali."

50 Labana ni ti Betowele ileki dɔmo, iya te, "Kö'du nime ako di zi Boko'ba dinza ti a mɔtɔ 'dɔ tiya mo.

51 Rebeka na me kömöyi, ogba loko kari tünii. I'di loko rɔ 'ja zi kole 'ba löbu 'bii kɔzɔ ame Boko'ba kiya ne tara."

52 Kina ɔdɔ bɔ laja 'ba Abarayama nima kuwö lende nima 'deni tara tine na bo kolɔdɔ ḥgi bëri bo ko'dɔ mötu zi Boko'ba.

53 Kina bo koja bɔŋgɔ ni ti sitéri ti wa 'ba mbili ma kileŋo di mi yamo ma köbököbö naga, bo ki'di zi Rebeka. Bo i'di kpa közii ma ndögö mo kitigɔ kulöwö naga gbii zi löndö 'ba Rebeka ni ti ma mo.

54 Kina bɔ nima ti bilaka ame ga ti bo ne konyo kpënni kuwë wa lijë kö'dö yayi. Mï dɔŋbɔ tine na bo kiya te, "I'dike ma mileki mari zi löbu ma."

55 Tine löndö 'ba Rebeka ni ti ma mo iya te, "I'di nyiti nime koloma titi ko'dɔ tö'dö kɔzɔ dɔ ndö tara, ala dɔ 'butë tize bine. Di pötö mo tine ti loko kari 'jaa."

56 Tine bɔ nima ileki dɔmo zünni, iya te, "Kinza ki'dike ze dë digabi bine. Boko'ba i'di lingere ma 'deni këdi laka, i'dike mari zi löbu ma."

57 Lijë iya te, "I'di dëdëkì nyiti gɔ dititi loko."

58 Kina lijë kïdëkì Rebeka kititi, iya te, "Ti kari ti bɔ nime?"

Loko iya te, "Yëë, mëdë mari."

59 Kina lijë ki'di Rebeka ni ti nyiti ame molo rɔ bɔ laja 'bënì ne kari kɔtɔ ti bɔ nima kpaki ti bilaka abo ga.

60 Kina lijë ko'dɔ lömu ma laka zi Rebeka, iya te, "Nï lëmi ze, ti koloma rɔ ma 'ba tündi 'ba bilaka ma konzi. Kupö yï ga ti kö'bö ta'da bɔ ya 'bënni ga."

61 Kina Rebeka ni ti yïtötì bɔ laja 'bënì naga nima kileño rönni ñgi këkì dɔ gamele kari kɔtɔ ti bɔ laja 'ba Abarayama nima. Kina lijë kënyi ñgi dɔmo di yayi.

Tömö Ti Rebeka

62 Yisika ako 'deni di kpa daa ame kïdëkì rɔ, "Daa 'ba Boko'ba bɔ dïdï ame kongɔ ma ne." Bo èdï koloma mï dɔyayi 'ba Kanana ma kapa kileki dɔ ro'ɔ.

63 Bo ènyi 'deni rɔ mï dɔkɔpiyari kari bi lingere mï nyaka na bo ko'ja gamele ñgi këdï rɔ tako.

64 Kina ɔdɔ Rebeka ko'ja Yisika 'deni tara tine na loko kékü ḥgí béri di dɔ gamele,

65 loko ititi bɔ laja 'ba Abarayama nima, iya te, "Yë mo na me 'dë këdë kako rɔ mï nyaka zize yöyi ne?"

Bɔ nima iya te, "Bo na rɔ löbu ma." Kina loko kogba bɔŋgɔ 'ba dönü ḥgí loko kolo kömönü timo.

66 Bɔ laja nima iyëti gɔ wa ame ga bo ko'dɔ ne pili zi Yisika.

67 Kina Yisika kogbe Rebeka rɔ 'ja abo ko'de mï rö ma tönë ma bo Sara koloma pa teyi ne. Yisika ɔ'ɔ Rebeka rɔ mbëmbë kina kÿyeyi dökü'di bo ḥgí di gɔ meri 'ba tölë 'ba ma bo.

25

Tölë 'Ba Abarayama

1 Abarayama ogbe 'ja mɔtɔ möyï mo rɔ Ketora.

2 Loko na köyö Zimarana ni ti Yokezana ti Medana ti Midiyana ti Yisebaka ti Suwa.

3 Yokezana na rɔ 'bu 'ba Seba ni ti Dedana. Kupö Dedana ga na rɔ bilaka naga nima kïdëkü rɔ Asura ni ti Letosa ti Luma.

4 Kole ma 'ba Midiyana ga na rɔ Epa ni ti Epera ti Anoko ti Abida ti Elida. Ya naga nime pili rɔ kupö ma kɔdɔ di zi Ketora ga.

5 Yisika na Abarayama ki'di 'dɔ këdë rɔ bɔ dɔ apötö bo ga.

6 Tine ko'ja bo këdë gba ti kɔmɔ bo, bo i'di kpa közï zi kole 'ba 'ja abo mɔtɔ naga nima, kina bo koga lijë ḥgí yaga di ḥgilə kole abo Yisika yayi, lijë kari mï dɔyayi ma kileki kapa kari yibï.

⁷⁻⁸ Abarayama ari kólë 'jaa ko'ja bo köndë 'deni kote, kómč kóo abo këdë 'deni kuluku mota kóðo dómo 'butë ríyö döömu (175).

⁹ Kole abo ga Yisika ni ti Yisamele usu bo mï tï'borö 'ba Makapela kapa Mamore ma kari yïbï mï nyaka 'ba Eporona kole 'ba Zora ame di e'be Ete ne.

¹⁰ Nyaka nime na tönë Abarayama kugö di zi e'be Ete ga. Kina kusu Abarayama gbï yayi ñgila 'ja abo Sara.

¹¹ Di pötö tölë 'ba Abarayama na Boko'ba ko'dö yëyi zi kole abo Yisika ko'ja bo këdë koloma ñgila daa ame kïdëki rö "Daa 'ba Boko'ba bō dïdï ame konjç ma" ne.

Kupö Yisamele

¹² Yisamele ma tönë Agara yïtö 'ba Ezipeto atoli 'ba Sara köyö zi Abarayama ne na köyö kole naga nime.

¹³ Ame na rö möyi kole mo ga ma kiyija pili gó töyö mo. Nebayota na rö kole ma dögba 'ba Yisamele, kina Kedara ni ti Adabele ti Mibesama

¹⁴ ti Misama ti Duma ti Masa

¹⁵ ti Adada ti Tema ti Yetora ti Napisa ti Kedema.

¹⁶ Kole 'ba Yisamele naga nime lïjë na rö yï lïngï 'ba kpa goli ma 'butë dömorïyö ame möyi lïjë na pili kïlëbï dö dölinç mo ga gbï ti bi 'ba toda yëri mo ga ne.

¹⁷ Kómč kóo 'ba loma 'ba Yisamele pili kuluku ríyö kóðo dómo 'butë mota döömu dömorïyö (137) kina bo kólë ñgi.

¹⁸ Kupö Yisamele ga oloma 'bënni mï døyayı 'ba Awila ni ti Surö kapa Ezipeto ma kari yïbï

mii löngö mo ma ti Asura. Ya naga nime oloma 'benni kö'bö caki yaga di dō ḥgila kupö Abarayama mōtō naga nima.

Töyö Esawu Ni Ti Yakoba

19 Ame na rō lende 'ba Yisika kole 'ba Abarayama.

20 Kōmō kōo 'ba Yisika ödi 'deni 'butë sowō mii kada ma bo kogbe Rebeka nyiti 'ba Betowele bō Arama tönē koloma Padanarama ne. Löndö 'ba Rebeka na rō Labana.

21 Tine Rebeka öyö kole dē kina Yisika kititi Bōko'ba gō kö'du mo. Kina Bōko'ba kileki dō akititi abo ḥgi ki'di Rebeka kōmō.

22 Kole roja na mīnī, tine gba kinza lōko köyö dē na kole naga nima koloma ḥgi tunyöpö di mīnī. Lōko iya te, "Gō wa'di na wa ma te ga ko'dō röni zö?"

Lōko ari kititi Bōko'ba gō kö'du mo.

23 Kina Bōko'ba kileki dōmo zīnī, iya te, "Dō'be rīyö na ma mīyī. Eddi köyö bilaka rīyö mōtō ga ma kö'bö to'ji rönni. Bō ma kōtō ti kēdī ti tīgō kebe bō mōtō. Bō ma lōbu mo ti koja laja zi ma titi mo."

24 Kina odo kada 'ba löyö kōmō 'deni zīnī tine, lōko öyö rō kole roja.

25 Kole ma dōgba mo rō ma kasi rōmo pili rō sunē kōzō sunē 'ba rō yēri tara. Kina lījē ki'di möyī mo rō Esawu, ame kiya te "Rō köyü."

26 Tine na köyö kole ma mī rīyö mo kōzīmo kinda'ba burutu Esawu 'deni könyö teyi. Kina ki'di möyī bo ḥgi rō Yakoba, ame kiya te "Inda'ba." Mī kada nima köyö lījē ne kōmō kōo

'ba Yisika 'deni kuluku koto kodo domo 'butë (60).

Esawu Rɔ 'Bö

²⁷ Kina odo kole naga nima kiyöbu 'deni tine, Esawu 'ba bo rɔ bɔ ko'be kanya gɔti mo kö'bö rɔ laki mökö. Tine Yakoba 'ba bo le rɔ ma këyi gɔti mo rɔ loma linjɔ.

²⁸ Esawu na Yisika kɔ'ɔ laka römöyi bo rɔ lɔŋɔ go tonyo yida ame ga Esawu këdi kupö ne. Tine Rebeka o'ɔ 'bëni rɔ Yakoba.

²⁹ Mì kada ma dɔ koto mɔtɔ tine Esawu ömö di bi laki mökö kako ko'ja Yakoba këdi tu'di monzo. 'Bö o'dɔ bo 'deni ñgi sowa

³⁰ kina bo kiya zi Yakoba te, “'Bö upö ma 'deni, wa kasi nima ku'di ne i'di zö.”

Gɔ kö'du nime na kidëki möyi bo rɔ Edome, ame kiya te “Akasi.”

³¹ Yakoba iya te, “Ti mi'di ziyyi odo kiya te ki'di rɔ löbu 'bi 'ba tëdï rɔ kole ma dɔgba nima zö.”

³² Esawu iya te, “'Bö na me kodo 'deni rɔma, rɔ löbu ma 'ba tëdï rɔ kole ma dɔgba nime ti ko'dɔ wa'di zö?”

³³ Yakoba iya te, “Ulömu röyi titi dɔgba zö.”

Kina bo kulömu rɔ bo ñgi kugö rɔ löbu abo 'ba tëdï rɔ kole ma dɔgba nima zi Yakoba.

³⁴ Kina Yakoba ki'di maŋgolo'bɔ zi bo ti monzo nima bo konyo, bo kuwë wa, na bo kënyi ñgi nduwë kari abo. Wa ma Esawu ki'di kɔ'ɔ rɔ bo kulöwö di dɔ rɔ löbu abo 'ba tëdï rɔ kole ma dɔgba nima na ñge nime.

¹ 'Bö mɔtɔ ari kila'ba 'böwu mii dɔyayi nima 'beri di gɔ ma tönë pa mii kada 'ba Abarayama ne. Kina Yisika kényi njii kari Gerara zi Abimeleke njere 'ba Pilisitiya.

² Bɔko'ba ɔdɔ kileme rönü zi Yisika, iya te, "Kinza kari dë nbö Ezipeto, oloma mii dɔyayi nime miya ziyyi toloma teyi ne.

³ Oloma mii dɔyayi nime bine kina ti mö'bö nduwé tiyi. Ti mo'dɔ yeyi ziyyi römöyi yayi nime na mëdi mi'di pili ziyyi ti kupö yi ga. Mëdi mo'dɔ wa ma tönë ga mulömu mɔlo zi 'bu yi Abarayama bine ne.

⁴ Mëdi mi'di kupö yi ga kara konzi kɔzɔ këlu 'ba mütɔrɔ. Kina ti mi'di yayi nime pili zinni. Kina ti kupö yi ga na ti ko'dɔ yeyi dɔ bilaka pili 'ba dɔyayi nime. Mëdi mo'dɔ yeyi ziyyi

⁵ römöyi Abarayama uwö dɔma koro kö'du ki'di ma ga pili ro gɔmo."

⁶ Mii kada ma Yisika këdi koloma Gerara yayi na

⁷ bilaka ma yayi kititi 'ja abo Rebeka di zi bo, tine bo iya te, "Loko lëmi ma na." Bo ere tiya mo ro 'ja abo kinza bilaka naga nima kupö bo ra gɔ kö'du 'bënii römöyi loko ele kulowö.

⁸ Kina ɔdɔ bo koloma 'deni gɔmo kɔwɔ yayi tine, mii kada mɔtɔ na Abimeleke njere 'ba Pilisitiya kuyi kɔmɔ bo kongɔ bi di bi gbönö 'ba rö ko'ja Yisika ni kinda'ba közinni 'deni ti Rebeka.

⁹ Kina Abimeleke kïdëki Yisika kititi, iya te, "Dëmba loko 'ja 'bii na? Ne gɔ wa'di na kiya te loko lëmi yi na?"

Yisika iya te, "Römöyi momeri miya te mōtoga bilaka ti kupö ma ɔdɔ miya te loko 'ja ma na."

¹⁰ Abimeleke iya te, "Wa'di na me ko'dɔ zize te ne? Mōtoga dëne bilaka ma naga nime ö'dö 'deni ti 'ja 'bi. Ma këdi ra tara dëne nü na ti kɔrɔ rɔ bɔ ki'di ze do'dɔ lende kényë nime."

¹¹ Tine na Abimeleke kose gomo zi bilaka pili, iya te, "Bɔtɔ ame kosa közini rɔ bɔ nime ala rɔ 'ja mo ɔdɔ kupö yaga."

¹² Yisika orɔ'dɔ nyaka mī dɔyayi nima yayi. Kina mī kɔmɔ kɔɔ mo nima bo kumu ɔgii rɔ mbëmbë kebe dɔ kupö ma bo kidiy়ে römöyi Boko'ba o'dɔ yëyi 'deni zi bo.

¹³ Kina mɔri abo nima koto ɔgii nduwë tìyöbu ɔnbö bo kari këdi rɔ bɔ mɔri.

¹⁴ Bo 'deni ti dɔtumu 'ba kamölö ni ti sa gbii ti atɔli ma konzi. Gɔ kö'du mo na bilaka 'ba Pilisitiya naga nima kombi mìnñi ɔgii rɔ bo.

¹⁵ Kina lijë kidiři daa ame ga bɔ laja 'ba 'bu bo Abarayama ga kole gba kota bo këdi ti kómöni ne ɔgii me teyi.

¹⁶ Abimeleke ilende zi Yisika, iya te, "Enyi yaga di mī dɔyayi ze nime. Nī 'deni rɔ bɔ tigɔ ma dɔ kiteli kebe ze pili."

¹⁷ Kina Yisika kényi ɔgii kari koga taya abo mī bi pëpëlë 'ba Gerara, bo koloma yayi.

¹⁸ Bo ole daa ma tönë ga kole pa mī kada 'ba 'bu bo Abarayama ne, ame bilaka 'ba Pilisitiya kidiři 'deni teyi di pötö tölë 'ba Abarayama. Möyi ame ga mɔlo 'bu bo ki'di dɔ daa naga nima na gbii bo kidëkii timo.

¹⁹ Bɔ laja 'ba Yisika ga ole daa mī bi pëpëlë nima yayi na lijë ko'ja mini di teyi.

20 Tine bɔ koda kamölö ma mii dɔyayi 'ba Gerara yayi ako kamo tinni, iya te, "Mini ze na me."

Gɔ kö'du mo na Yisika ki'di möyi daa nima rɔ "Lamo."

21 Bo laja 'ba Yisika ga ari kole daa mɔtɔ 'böwu, kina lamo ku'du röni gbi gɔ lende mo na bo kidéki möyi mo rɔ "Ndo'ji."

22 Bo olɔlɔ di yayi kari kole daa mɔtɔ. Ama tine na lamo kinza kpe teyi. Kina bo ki'di möyi mo rɔ "Dɔ ŋgölö." Bo iya te, "Boko'ba i'di dɔ ŋgölö 'deni zize toloma mii dɔyayi nime bine gɔ do'jake wa laka nduwë di teyi."

23 Di yayi na bo kényi kari Berasaba.

24 Kina Boko'ba kɔdɔ kileme röni zi bo mii korɔndɔ mo nima, iya te, "Ma na rɔ Boko'ba 'ba 'bu yi Abarayama. Kinza kere dë, mëdi tiyi. Mëdi mo'dɔ yeyi ziyyi mi'di kupö yi kara konzi gɔ kö'du ki'di ma ame mose zi bɔ laja ma Abarayama ne."

25 Kina Yisika ko'ba bi 'ba akumu yayi ko'dɔ mötu zi Boko'ba di teyi. Bo oga taya abo yayi na bɔ laja abo ga kole daa mɔtɔ gbi.

Yisika Ni Ti Abimeleke

26 Nere Abimeleke ni ényi di Gerara lijë ti Awuzata bɔ ti'di lende zi bo ti Pikolo bɔ dɔ bɔ kanya abo lijë kari tonjɔ Yisika.

27 Tine bo iya zinni, iya te, "Akoke tonjɔ ma tone gɔ wa'di? O'ja tönë o'jike ma kogake ma yaga di mii dɔyayi 'be 'di."

28 Lijë iya te, "Le'jete dikali 'deni rɔ ma laka Boko'ba èdii tiyi. Kina me diya te gɔ do'dɔ pɔri tiyi. Do'dɔkɔ yi gɔ kulömu röyi

²⁹ kinza ko'do wa ma kënyë mōtō dē zize, gbī kōzō ame do'do wa ma kënyë mōtō dē ziyyi ne tara. Doloma do'do kōmō kele döyi doja yi kari liya ti mi këy়ি. Kina me dikali 'deni rō ma laka Boko'ba o'do yëy়i 'deni ziyyi."

³⁰ Yisika o'do karama zinni lijé konyo kpenni kuwé wa.

³¹ Məlo mi bi këzé ma di gəmo tine na lijé ko'do lömu mi löngö lijé. Yisika o'do mōtō gbo zinni kina lijé kari njí di rō bo liya ti mi këy়ি.

³² Mi kada mo nima na bō koja laja 'ba Yisika ga kako kiya lende 'ba daa ame lijé kole ne zi bo, iya te, "Do'ja mini 'deni."

³³ Kina bo ki'di möyi mo rō Saba, ame 'jō 'ba lende mo tégé, "Lömu." Wa nime na 'dō ki'di kidéki möyi gawo nima rō Berasaba ne.

'Ja 'Ba Esawu Ga

³⁴ Tine Esawu kōmō kōc abo 'deni 'butē sowō na bo kogbe 'ja njí riyyō di mi yitötü 'ba e'be Ete, Yudita nyiti 'ba Beri ti Basemata nyiti 'ba Elone.

³⁵ Tine lende ko'do 'bënni i'di Yisika ni ti Rebeka njí kō'bō rō meri.

27

Yakoba Na Ti Yëy়i

¹ Kina ɔdō Yisika köndé 'deni kōmō mo kölu tine, na bo kidéki Esawu kole abo ma dōndende mo kako zi bo. Bo idéki, iya te, "Kole ma."

Esawu iya te, "Ma na me."

² Bo iya te, "Onjō ma na me möndé 'deni mōtoga ti mölē giri naga nime.

³ Ogba kanya ti bölö 'bī kōdō kari mökō to'be yida zö.

⁴ Kina gɔ ko'dɔ akonyo koŋmi tönë ga mo'dɔkɔ ne ko'de kako zö monyo 'dɔ mo'dɔ yëyi ziyyi gba kota kinza mölë."

⁵ Tine Rebeka édi kuwö lende nima Yisika këdi kiya zi Esawu ne. Kina ɔdɔ Esawu kari 'deni toma yida to'be mo di yi mökö tine,

⁶ na loko kiya zi Yakoba, iya te, "Muwö 'bu yi koloma tiya mo zi löndö yi Esawu giri nime, iya te,

⁷ 'O'de yida ko'dɔ akonyo koŋmi tönë ga ko'de zö monyo 'dɔ mo'dɔ yëyi ziyyi kɔmɔ Boko'ba gba kota kinza mölë."

⁸ Kina me kole ma, uwö dɔma ko'dɔ wa ame ga miya ziyyi ne.

⁹ Ari mü jɔlɔ ko'de kole banya ma kɔnɔ riyö 'dɔ mo'dɔ rɔ akonyo koŋmi ma 'bu yi ko'dɔkɔ nima

¹⁰ 'dɔ koto kari zi bo konyo gɔ bo ko'dɔ yëyi ziyyi gba kinza bo kölë."

¹¹ Tine Yakoba ileki dɔmo, iya te, "Löndö ma Esawu rɔmo rɔ sunë, ma 'bama rɔma kinza sunë,

¹² mɔtoga 'bu ma ti komomo rɔma kikali mëdï mündëndë bo. Kina mëdï mo'de ñgi rɔ sönö na za dɔma kola yëyi mo tönë."

¹³ Ma bo iya te, "Kole ma, sönö nima kileki dɔma. Lende ma nime na ñge kuwö dɔmo kari ko'de banya naga nima kako zö."

¹⁴ Kina bo kari ñgi gɔmo ko'de kako zi ma bo ko'dɔ rɔ akonyo koŋmi ame 'bu bo ko'dɔkɔ ne.

¹⁵ Kina loko kogba bɔŋgɔ ma laka 'ba Esawu ame loko këdi kikeki rɔ gönü yayi ne, kolɔ rɔ Yakoba.

¹⁶ Kina loko kogba kilaka banya tönë ga kolo kɔnyɔ bo ga gbii kebe gɔ bi 'ba mugu bo ma kinza sunë teyi.

¹⁷ Kina loko ki'di akonyo koŋmi tönë ti maŋgolo'bɔ mo ga ame loko ko'dɔ ne közi kole 'bëni Yakoba kari timo.

¹⁸ Yakoba ari zi 'bu bo Yisika, kiya te, "Baba."

'Bu bo iya te, "Ma na me. Ni kole ma, ma rɔ yë mo na?"

¹⁹ Yakoba iya te, "Ma Esawu kole dɔndende 'bï na. Mo'dɔ 'deni kɔzɔ ma kiya zö. Ënyï tɔrɔ konyo yida ma mo'dɔ 'deni zïyi nime 'dɔ ko'dɔ yëyï zö."

²⁰ Tine Yisika ititi, iya te, "Ari ko'ja ŋgi welo te tondo ga ya, kole ma?"

Yakoba ileki dɔmo, iya te, "Nere Boko'ba 'bï na ki'di ko'dɔ rönü ŋgi laka zö."

²¹ Yisika iya zi Yakoba, iya te, "Ese ŋɔsi ŋgilə ma bine 'dɔ momomo røyi, gɔ mikali ɔdɔ ni kole ma Esawu na ŋgi."

²² Yakoba ese ŋɔsi zi 'bu bo. Yisika omomo rɔ bo, iya te, "Mugu yi udu rɔ mugu Yakoba, tine konyɔ yi ga rɔ konyɔ Esawu."

²³ Yisika ikali dë kpe rɔ Yakoba römoyi konyɔ bo ga 'deni rɔ sunë kɔzɔ konyɔ löndö bo Esawu. Tine gba kinza bo ko'dɔ yëyï nime zi Yakoba,

²⁴ bo ileki kititi, iya te, "Ni Esawu na ŋgi?"

Yakoba iya te, "Ma na ŋgi."

²⁵ Yisika iya te, "Kole ma, o'de yida nima zö monyo 'dɔ mo'dɔ yëyï zïyi."

Kina Yakoba ko'de yida tönë ŋgi zi 'bu bo konyo, bo ko'de layi gbi zi 'bu bo kuwë.

²⁶ Yisika iya zi bo, iya te, "Kole ma, ese ŋɔsi kome mbili ma."

²⁷ Kina Yakoba kese ŋɔsi kome mbili 'bu bo. Yisika umë tato 'ba bɔŋgɔ 'ba kole abo na bo kiya

te, "Tato kele 'ba rɔ kole ma ŋgi kɔzɔ nyaka ame Boko'ba ko'dɔ yëyi teyi ne.

²⁸ Boko'ba koja solɔrɔ ziyi di mitorɔ ki'di nyaka 'bi kolɔ'bɔ. Bo koja gɔ nyonyu rɔ mbembɛ ziyi ti layi.

²⁹ Bilaka pili ti koja laja ziyi. Kina ljjé pili ti kolɔdɔ bëri kömöyi. Ti këddi ti közi kakpa dɔ löndö yi ga pili. Kupö e'be möyi ga ti kolɔdɔ bëri kömöyi. Lömu këdi dɔ bilaka ame ga pili kulömu yi, tine yëyi këdi dɔ bilaka ame ga pili ko'dɔ yëyi ziyi."

Mono 'Ba Esawu

³⁰ Yisika ote to'dɔ yëyi nime. Kina mbowa di pötö Yakoba kënyi kari 'deni tine na löndö bo ma löbu Esawu kömö ŋgi di bi to'be yida.

³¹ Bo o'dɔ akonyo ma koŋmi gbï ko'de kako zi 'bu bo Yisika. Bo iya zi 'bu bo, iya te, "Baba, ényi tɔrɔ konyo yida nime mo'de ziyi ne gɔ ko'dɔ yëyi zö."

³² Yisika ititi, iya te, "Nï yë mo na?"

Bo iya te, "Ma Esawu, kole dɔndende 'bi na."

³³ Kina rɔ Yisika ki'di tilë'di ŋgi pili rɔ ma kënyë. Yisika iya te, "Yë mo na me pa kupö yida ko'dɔ ko'de zö bine monyo gba kinza kako dë mo'dɔ yëyi 'deni teyi ne? Yëyi nima ö'bö 'deni ŋburu rɔ abo."

³⁴ Lende nime Esawu kuwö te na bo kudu ŋgi rɔ ma kembe rɔ mono ma kënyë. Bo ileki kiya zi 'bu bo, iya te, "O'dɔ yëyi gbï zö, baba."

³⁵ Yisika iya te, "Löndö yi ako bine kündëndë ma 'deni kogba yëyi 'bi."

36 Esawu iya te, "Wa nime na dë njii kidéki möyi bo rɔ Yakoba gɔmo ne? Mii riyyo abo ma bo ku'bölü ma na 'deni me. Bo ogba rɔ löbu ma 'ba tedi rɔ kole ma dɔgba bine kina me bo kogba yëyi ma 'deni gbi. Yëyi mɔtɔ inza kpe zö?"

37 Yisika ileki dɔmo zi Esawu, iya te, "Mo'dɔ bo 'deni rɔ löbu 'ba döyi. Kina mi'di löndö bo ga 'deni pili rɔ bɔ laja zi bo. Mi'di nyonyu ni ti layi 'deni zi bo. Tine wa'di na gɔ mo'dɔ gbo ziyi ya, kole ma?"

38 Esawu iya te, "Baba, éddi nge ti yëyi kɔtɔ kpöki? O'dɔ yëyi gbi zö."

Kina Esawu koloma njii tudu rɔ ma kembe.

39 Yisika ileki dɔmo zi bo, iya te, "Nyaka 'bi inza kolɔ'bɔ. Solorɔ inza kako ziyi di mitorɔ.

40 Tine ti koloma 'beyi gɔ mbele 'ba köziyi, ti këddi rɔ bɔ laja zi löndö yi. Ne ɔdɔ konyo burutu bo, ti kolɔ røyi njii yaga di kɔmɔ közi bo."

Esawu Rɔ Tiyeli

41 Esawu o'ji Yakoba njii rɔ ma kënye go ame 'bu bo ki'di yëyi abo zi Yakoba ne. Bo omeri ti mi bo, iya te, "Kada 'ba tölə 'ba 'bu ze ɔwɔ dë kpe, kina 'dɔ mupö Yakoba yaga."

42 Lende kiya 'ba Esawu nime ari kömö zi Rebeka, kina loko koja laja gɔ Yakoba kiya teyi, iya te, "Löndö yi Esawu édi kiteri 'dɔ tupö yi gɔ wa nime ko'dɔ zi bo ne.

43 Kina me kole ma, o'dɔ wa ame ga miya ne. Ënyi welo kiriña kari zi löndö ma Labana mi Arana

44 koloma titi yayi njbö tiyeli 'ba löndö yi kote rönüi.

⁴⁵ Ọdə ya 'ba löndö yï kote rönü 'deni dō bo kudölü di gō wa ma ko'dō zi bo nime tine, na ti moja laja 'jaa göyi. Gō wa'di na 'dō kpe kole ma ga koteke dōye ɳgi kpaki rïyö di zö mï kada kɔtɔ teyi?"

Tari 'Ba Yakoba

⁴⁶ Rebeka iya zi Yisika, iya te, "Lende 'ba 'ja 'ba Esawu rɔ yïtötï 'ba e'be Ete naga nime ɔdə 'deni rɔma. Ọdə kiya te Yakoba kogbe yïtötï 'ba Ete ya naga nime gbï ti mölë gbɔ yaga."

28

¹ Kina Yisika kïdëkï Yakoba ko'dō yëyï teyi, iya te, "Kinza kogbe yïtötï 'ba Kanana naga nime dë.

² Ënyï kari Padanarama liŋç 'ba 'bu yï löbu Betowele 'dō kogbe nyiti 'ba lano yï Labana ma kɔtɔ.

³ Boko'ba bɔ tigɔ dō kiteli ko'dō yëyï zïyï ki'di kole konzi zïyï gō këddi rɔ yï lïŋgi 'ba bilaka 'ba dɔ'be ma konzi.

⁴ Bo ko'dō yëyï zïyï ti kupö yï ga kɔzɔ ma bo ko'dō yëyï zi Abarayama. Yayi nime këddi koloma yïmo ame Boko'ba ki'di 'deni zi Abarayama ne ti këddi rɔ bɔ dɔmo."

⁵ Yisika oja Yakoba kari Padanarama zi Labana kole 'ba Betowele bɔ Arama tönë. Labana na rɔ löndö 'ba Rebeka ma 'ba Yakoba ni ti Esawu.

Esawu Ogbe Nyiti 'Ba Yisamele

⁶ Esawu ikali Yisika o'dō yëyï 'deni zi Yakoba koja kari Padanarama 'dō kogbe 'ja di yayi. Kina gbï di bi to'dō yëyï nima Yisika iya zi Yakoba kinza kogbe 'ja dë di mï löŋgö yïtötï 'ba Kanana.

⁷ Kina me Yakoba kuwö dɔ 'bu bo ni ti ma bo 'deni kënyi kari Padanarama.

⁸ Go kö'du nime na Esawu kikali ḥgii 'bu bo Yisika o'dökɔ wa mɔtɔ rɔ yitötì 'ba Kanana naga nima dë du te.

⁹ Kina bo kari zi Yisamele kole 'ba Abarayama, bo kari kogbe nyiti mo Malata lëmii 'ba Nebayota 'böwu rɔ 'ja abo mɔtɔ.

Nyì 'Ba Yakoba

¹⁰ Yakoba ënyi di Berasaba kari nduwë kapa Arana.

¹¹ Kada ari kösö dɔ bo bi mɔtɔ na bo kö'dö ḥgii yi mökö yayi. Bo ogba kulugbi döku mɔtɔ bo kitaka dɔ bo timo. Kina ɔdɔ bo kö'dö 'deni tine

¹² na nyi ko'de dɔ bo tégë, bo o'ja bi tèki kidéyi di døyayı döndende mo kömö ḥbö mütɔrɔ. Kina malayika koloma tilëlë rönni kebe gɔmo kako béri, kari tɔrɔ.

¹³ Tine na bo ko'ja Boko'ba këdi kɔrɔ ḥgilə bo yayi, kina Boko'ba kilende zi bo, iya te, "Ma na rɔ ḥjere Boko'ba ma konjɔ gɔ 'bu yi löbu Abarayama ni ti 'bu yi Yisika. Døyayı nime këddi kö'dö teyi ne mëdii mi'di ziyi ti kupö yi ga.

¹⁴ Lijé ti konzi kɔzɔ lupu kogba mi kapa 'ba døyayı pili. Kina ti kupö yi na ti ko'dɔ yéyi zi bilaka pili 'ba døyayı.

¹⁵ Mëdii mö'bö tiyi monjɔ göyi di mi gɔ bi ame ga pili këddi kari teyi ne, mo'de yi kileki mi døyayı nime bine. Minza mola yi du kinza ma mo'dɔ wa ame mi'di kö'du mo 'dɔ to'dɔ mo ne."

¹⁶ Yakoba indinji di bi tö'dö, kiya te, "Wu, Boko'ba édi ḥgi mi gɔ bi nime, ma na mikali dë."

17 Bo rɔ tikere, na bo kiya te, “Gɔ bi wa'di na koro te? Ala mɔtɔga liŋɔ 'ba Bɔko'ba na, ala kpädörï 'ba mütɔrɔ na?”

18 Yakoba ñenyi mɔlo mi dɔŋbɔ kogba kulugbi döku nima bo kitaka dɔ bo pa timo ne kidéyi dɔmo tɔrɔ, kina bo kogba 'bu kodo dɔmo.

19 Bo i'di möyï gɔ bi nima rɔ Betele, tine gawo ma ñgɔsi ñgila gɔ bi mo nima yayi, möyï mo ïdëkï pa rɔ Luza.

20 Yakoba o'dɔ lömu zi Bɔko'ba, iya te, “ɔdɔ ni Bɔko'ba koloma ñgi tö konjɔ gɔma di mi liŋgere ma nime mëdi mari teyi ne, koja gɔ akonyo zö gbì ti bɔŋgɔ tusu mo rɔma,

21 kileki ma ñbö mi liŋɔ 'ba 'bu ma ti mi këyi, ni na ti kö'bö ñgi rɔ ñere Bɔko'ba ma rɔ ñburunjburu.

22 Kina döku nime midéyi dɔmo ne ti këdi ñgi rɔ bi 'ba to'dɔ mötu ziyyi di teyi. Wa ame ga pili ki'di zö ti mi'di kapa ma 'butë mo ziyyi.”

29

Yakoba Ömö Arana

1 Yakoba ari nduwë mi lingere abo nima kala mi dɔyayi ma kapa kari yiibì.

2 Bo ari kömö mi lòwu mɔtɔ ti daa teyi dɔtumu 'ba kamölö mota kö'dö 'deni bëri kpamo yayi. Daa nima na këdi ki'di mini zi kamölö naga nima di teyi. Tine döku ma kutu'bö kpa daa mo nima timo rɔ ma löbu,

3 ɔdɔ bɔ koda kamölö naga nima kotɔtɔ rönni 'deni pili tine, na 'jaa lijë koloma tululu döku

nima yaga ki'di mini zi kamölö 'bënni ga, kina lijë kululu 'jaa 'böwu kileki gɔ bi mo.

⁴ Yakoba ititi bɔ koda kamölö naga nima, iya te, "Kpe di gɔ bi ma yala ga ya, löndö?"

Lijë iya te, "Ze di Arana."

⁵ Bo ileki kititi lijë, iya te, "Ikalike bɔ mɔtɔ rɔ Labana kole 'ba Nawura?"

Lijë iya te, "Yëë, dikali bo."

⁶ Bo ititi lijë, iya te, "Bo èdī le?"

Lijë iya te, "Bo èdī le. Nyiti abo Rayile na me 'dë këdī rɔ tako ti kamölö abo ga."

⁷ Bo iya te, "Kada gba mbiri bi 'ba totɔtɔ dɔ kamölö mï jɔlɔ na dë gba. I'dike mini zinni lijë kari tonyo kpënni."

⁸ Lijë iya te, "Inza tara, dëdī doda bɔ koda kamölö mɔtɔ ga kotɔtɔ rönni pili titi kako tine, na 'jaa gɔ dululu döku yaga di'di mini zi kamölö."

⁹ Ko'ja Yakoba këdi gba tilende ti ya naga nima, na Rayile kömö ñgi ti kamölö 'ba 'bu nï römöyi lɔko na rɔ bɔ koda mo.

¹⁰ Kina ɔdɔ Yakoba ko'ja Rayile kömö 'deni ti kamölö 'ba lano bo Labana ga tara tine, na bo kari ñgi kululu döku tönë yaga di kpa daa nima ki'di mini zi kamölö naga nima.

¹¹ Kina bo kumötö Rayile bo kudu rɔ ma kembe.

¹² Bo iya te, "Ma lano 'ba 'bu yï na. Ma kole 'ba Rebeka na."

Kina Rayile kiriña ñgi kari kiya lende mo zi 'bu nï.

¹³ Kina ɔdɔ Labana kuwö lende 'ba kole 'ba lëmï bo 'deni tara tine, na bo kiriña kurë dɔmo kiramo kome mbili mo, bo ko'de kako linjɔ.

Yakoba iyëti gɔ lende naga nime pili zi Labana.

¹⁴ Tine Labana ileki dōmo, iya te, “Ro ma laka nī roma ma na.”

Aranda Gɔ Leya Ni Ti Rayile

Yakoba oloma ko'dō nyepé kɔtɔ yayi,

¹⁵ kina Labana kiya zi bo, iya te, “Ëddi ko'dō ndōbɔ zö rɔ ma sari gɔ ame ze rɔ wado ne, tine mo'dōkɔ dë 'dō kō'bō to'dō mo tara. Iya wa ame ko'dōkɔ ne gɔ mopi ziyi.”

¹⁶ Labana ëdii ti yitötü riyyö, möyi ma löbu mo rɔ Leya, tine ma titi mo möyi mo rɔ Rayile.

¹⁷ Leya ele nge di kɔmɔ mo, tine Rayile ele 'bëni ñgi rɔ mbëmbë kpaki ti yida rɔmo.

¹⁸ Yakoba o'ɔ Rayile, gɔ kō'du mo na bo kiya te, “Mëdi mo'dō ndōbɔ kɔmɔ kɔɔ modɔmoriyö ziyi 'dō ki'di Rayile zö mogbe.”

¹⁹ Labana ileki dōmo, iya te, “Ma laka mo na 'dō mi'di loko ziyi di dō ame 'dō mi'di loko zi bilaka mɔtɔ ne. Oloma tö bine.”

²⁰ Yakoba o'dō ndōbɔ kɔmɔ kɔɔ modɔmoriyö go Rayile, tine inda ñgi di zi bo kɔzɔ tö'dō dō ndō tara römöyi bo o'ɔ loko rɔ mbëmbë.

²¹ Kina Yakoba kiya zi Labana, iya te, “Kɔɔ 'ba ndōbɔ ma ote röni 'deni, i'di 'ja ma zö.”

²² Labana oja karama 'ba gbe kose bilaka 'ba mi gɔ bi nima yayi pili kotɔtɔ rönni kako yimo.

²³ Tine mi korɔndɔ mo nima, Leya na za Labana ko'de koja gɔ Yakoba kō'dō timo.

²⁴ Labana i'di nyiti atɔli abo mɔtɔ möyi mo rɔ Zilepa zi nyiti abo Leya rɔ bɔ laja.

²⁵ Mì dɔŋbɔ tine, na Yakoba kɔŋgɔ za 'böwu rɔ Leya. Kina bo kënyi kari kititi Labana, iya te,

"Wa'di na me ko'do zö te ne? Mo'do ndəbə nime ziyyi gə Rayile, gə wa'di na kebe kündendë ma?"

26 Labana iya te, "Mii dölötti 'beze bine, ogbe nyiti ma titi dē dəgba kola nyiti ma löbu.

27 Ne oda tö'dö dō modəmoriyö 'ba karama 'ba gbe nime kote röni titi 'dō mi'di Rayile gbii ziyyi, ədə ko'dəkə to'dō ndəbə gbii zö kəmə kəcə modəmoriyö mətə."

28 Yakoba uti gəmo. Kina ədə tö'dö dō modəmoriyö 'ba karama 'ba gbe nima kote röni 'deni tine, na Labana kogba nyiti abo Rayile ki'di gbii rə 'ja zi Yakoba.

29 Labana i'di nyiti atəli abo mətə möyi mo rə Bila zi Rayile rə bə laja.

30 Yakoba ö'dö gbii ti Rayile, tine Rayile na bo kə'cə rə dō kiteli kebe Leya. Kina bo ko'do ndəbə 'böwu zi Labana kəmə kəcə modəmoriyö.

Töyö Kole 'Ba Yakoba Ga

31 Kina ədə Bəko'ba konjə Yakoba kə'cə Leya dē laka kəzə a nima tara tine, na Bəko'ba koja gə löyüŋi zin̄i. Rayile ərə 'bən̄iŋi rə kətə.

32 Leya əmə köyü rə kole bətəni, kina ləko ki'di möyi mo rə Ruben̄i, ame kiya te "Onjə lisa," römöyi ləko iya te, "Bəko'ba onjə lisa ma 'deni, mē'dē ma ti kə'cə ma nati."

33 Kina ləko kəmə 'böwu köyü kole mətə. Ləko iya te, "Bəko'ba uwö 'deni ma kə'cə ma dē kina me bo ki'di kole nime 'deni gbii zö." Kina ləko ki'di möyi mo rə Simona, ame kiya te "Uwö."

34 Ləko əmə 'böwu köyü kole mətə. Kina ləko kiya te, "Ame tine, mē'dē ma ədi koko'bə röni kə'bə tö römöyi möyü kole 'deni mota zi bo."

Na loko ki'di möyi mo rɔ Lëwë, ame kiya te "Odo'bɔ."

³⁵ Loko ɔmo 'böwu köyö kole mɔtɔ. Kina loko kiya te, "Ame tine ti milélu Bɔko'ba." Na loko ki'di möyi mo rɔ Yuda, ame kiya te "Lëlu." Tine na loko kɔrɔ ŋgi, loko öyö kole mɔtɔ dë kpe titi di gɔ ama.

30

¹ Kina ɔdɔ Rayile konjɔ 'deni loko köyö kole dë zi Yakoba kɔzɔ a nima tara tine, na loko kombi mìnii ŋgi rɔ lëmii ni. Gɔ kö'du mo na loko kiya zi Yakoba, iya te, "Odo ki'di kole dë zö ti mölë yaga."

² Yakoba ënyi rɔ 'diri tini, kiya te, "Ma na rɔ Bɔko'ba? O'ja Bɔko'ba na ki'di löyö dë ziyyi."

³ Loko iya te, "Bila nyiti bɔ laja ma na me, ö'dö timo 'dɔ loko köyö kole zö. Tinii na ti mëdii rɔ ma 'ba kole."

⁴ Kina loko ki'di Bila rɔ 'ja zi më'dë ni, kina bo kö'dö timo.

⁵ Bila ɔmo köyö kole zi Yakoba,

⁶ kina Rayile kiya te, "Bɔko'ba o'dɔ burë ma 'deni laka. Bo uwö akititi ma 'deni bo ki'di kole zö." Kina loko ki'di möyi mo rɔ Dana, ame kiya te "Burë."

⁷ Bila ɔmo 'böwu köyö kole mɔtɔ zi Yakoba.

⁸ Rayile iya te, "Mo'dɔ ya 'deni ti lëmii ma rɔ ma kënyë ŋbø ma'da." Kina loko ki'di möyi mo rɔ Napatali, ame kiya te "Ya."

⁹ Kina ɔdɔ Leya konjɔ loko kɔrɔ 'deni di bi töyö kole tara tine na loko kogba Zilepa bɔ laja 'bëni ki'di zi Yakoba rɔ 'ja.

¹⁰ Kina Zilepa köyö kole zi Yakoba.

¹¹ Leya iya te, “Mëdi ti gō kele.” Kina lōko ki'di möyi mo rō Gada, ame kiya te “Gō kele.”

¹² Zilepa ɔmo 'böwu köyö kole mōtō zi Yakoba.

¹³ Leya iya te, “Ma 'deni rō lōŋo. 'Ja ma laki pili ti kïdëki ma rō bo lōŋo.” Kina lōko ki'di möyi mo rō Asera, ame kiya te “Lōŋo.”

¹⁴ Mi kada 'ba tumu nyönyu na Rubëni kari ko'ja linga 'ba löyö di mi nyaka kogba kako timo linga ki'di zi ma bo Leya. Rayile iya zi Leya, iya te, “I'di linga nima kole 'bï ko'ja ne zö.”

¹⁵ Tine Leya ileki dōmo, iya te, “Më'dë ma nima kolō ne ɔ'bō yi dë gba? Kina me këddi kiteri 'böwu 'dō togba linga nime kole ma ko'ja ne?”

Rayile iya te, “Odo ki'di linga nima zö, Yakoba èdï kö'dö göyi mi koröndo nime tōne.”

¹⁶ Kina mi dököpiyari ko'ja Yakoba këdï kileki 'deni kako di mi nyaka tine na, Leya kurë dō bo, kiya te, “Eddi kako kö'dö tōne gōma römöyi mugö yi 'deni di zi Rayile ti linga nime kole ma ko'ja ne.”

Kina Yakoba kö'dö tini mi koröndo nima.

¹⁷ Boko'ba ileki dō akititi 'ba Leya ki'di lōko kōmō köyö kole ma mi tuyi 'bëni zi Yakoba.

¹⁸ Loko iya te, “Boko'ba i'di kpa közï 'deni zö römöyi mi'di bo laja ma zi më'dë ma.” Kina lōko ki'di möyi mo rō Yisakara, ame kiya te “Kpa közï.”

¹⁹ Leya ɔmo 'böwu köyö kole ma mi modöökötö zi Yakoba.

²⁰ Loko iya te, “Boko'ba i'di kpa közï ma dō kiteli 'deni zö. Më'dë ma èdï kö'döko ma, römöyi möyö kole 'deni modöökötö zi bo.” Kina

loko ki'di möyï mo rɔ Zebolona, ame kiya te
“To'dəkɔ.”

²¹ Di gɔmo na loko köyö nyiti ki'di möyï mo rɔ Dina.

²² Boko'ba oŋgɔ Rayile koja gɔ löyö teyi.

²³ Kina loko kɔmo köyö kole. Loko iya te,
Boko'ba ogba rɔ kaya 'deni yaga di dɔma.

²⁴ Boko'ba koja gɔ kole mɔtɔ tɔ kpe gbii zö.”
Kina loko ki'di möyï mo rɔ Yesepa, ame kiya te
“Mɔtɔ gbii.”

Labana Ni Ti Yakoba

²⁵ Di pötö töyö Yesepa na Yakoba kiya zi Labana, iya te, “I'di mileki mari mii dɔyayi ze.

²⁶ I'di 'ja ma ga ti kole ma ga ame mo'dɔ ndəbɔ gɔmo ziyyi ne 'dɔ mari. Ikali ndəbɔ ame mo'dɔ ziyyi ne 'deni.”

²⁷ Tine Labana iya te, “I'di miya lende nime. Mumë 'deni ti 'bɔsi ma, Boko'ba èdii ko'dɔ yëyii dɔma nime gɔ kö'du 'bi.

²⁸ Iya wa ma ko'dəkɔ 'dɔ mopi ziyyi. Kina mëdii mii'di ñgi pili ziyyi.”

²⁹ Yakoba iya te, “Ikali ndəbɔ laka ame mo'dɔ ziyyi ne 'deni kina ikali ma yëri 'bi ga kara 'deni gbii mii ndəbɔ ko'dɔ ma.

³⁰ Mii kada ma tönë mako ne yëri 'bi ga ñgi ndö te, ne oŋgɔ te kina me kara 'deni ñgi le'jete konzi rɔ mbëmbë. Kina Boko'ba o'dɔ yëyii 'deni gbii nduwë ziyyi di mii gɔ bi ame ga moloma tari teyi. Kina me kada ma 'bama ömö 'deni 'dɔ mongɔ gɔ wa ma rɔ 'ba gbagba ma ga.”

³¹ Labana ititi, iya te, “Wa'di na gɔ mopi ziyyi?”

Yakoba iya te, "Mo'dəkə a mətə də gə kopi zö. Mədə mö'bö nduwē tənəgə gə yərə 'bə ga ədə kutü gə lende nime.

³² I'di milaki kebe mii ləngö yərə 'bə naga nima 'də migeli kole kamələ ma kölu naga ti kole banya ma kumörə naga. Wa naga nime na nge mo'dəkə.

³³ Ti kikali laka ma 'jaa ədə kako tənəgə yərə ame ga mogba 'deni ne kada mətə. Ədə ko'ja banya ame ga kinza rə ma kumörə ne ti kamələ ame ga kinza rə ma kölu ne mii ləngö 'bama naga nime ti kikali əngi rə 'böögö."

³⁴ Labana iya te, "Ele, do'də kəzə ame kiya ne tara."

³⁵ Tine mii kada mo nima na Labana kigeli banya ma kumörə naga kpaki ti ame ga ti kİNË ma kañmi rəmo ne ti kamələ ma kölu naga me yaga. Kina bo ki'di kole abo ga toda mo

³⁶ tine na bo kənyi kari tinni kiliñgere ənbö tö'dö də mota koto yaga rə ma kəwə di əngila ama ga ti Yakoba ne. Yakoba oloma nduwē toda kəsə yərə 'ba Labana naga nima.

³⁷ KİNË əngeri mota mətə ga yayi Yakoba ənyi koke dəngila ma ka'ji mo ga rə nyigbara kopepe yəkə mo yaga kola rəmo rə ma kumörə.

³⁸ Bo ako timo kuruwö kəmə yərə naga nima kpa go bi ame lijə kədə kuwə mini di teyi. Bo uruwö yayi römöyi yərə naga nima bi 'ba təki mo na di kpa mini.

³⁹ Gə kö'du mo na banya ame ga kəkə di yayi kuyi kömönni də əngeri naga nima ne köyö kole əngi me rə ma kumörə.

⁴⁰ Yakoba oza kamölö mo ga yaga di rɔ banya kina bo ki'di lijë kuyi kömönni kari dɔ yeri ma kumöru ti ma kolu ame ga mi löngö yeri 'ba Labana ga yayi ne. Wa nime na ki'di Yakoba këdi ti dötumu 'ba yeri koza 'beri yaga di rɔ 'ba Labana ga.

⁴¹ ɔdɔ yeri ma kɔnɔ naga këdi këki na Yakoba kuruwö ŋgeri naga nima kɔmɔ mo di kpa gɔ bi 'ba tuwë mini yayi 'dɔ lijë këki di mi löngö mo.

⁴² Tine bo uruwö dë kɔmɔ yeri ma kilike naga. Gɔ kɔ'du mo na yeri ma kilike naga ŋgi me rɔ 'ba Labana, tine ma kɔnɔ naga ŋgi me rɔ 'ba Yakoba.

⁴³ Kina Yakoba koloma ŋgi rɔ bɔ mɔri ti dötumu 'ba kamölö ni ti banya rɔ ma konzi, gbii ti atɔli ti gamele ti akaca.

31

Riŋa 'Ba Yakoba

¹ Yakoba ari kuwö kɔ'du mo kole 'ba Labana ga këdi rɔ tiya mo, iya te, "Yakoba otɔtɔ wa 'ba 'bu ze ga 'deni kote. Wa 'ba 'bu ze ga na me bo kɔ'dɔ mɔri 'deni timo."

² Bo onjɔ gbii Labana inza kpe rɔ ma laka ti bo kɔzɔ ma dɔgba.

³ Kina Bɔko'ba kilende zi Yakoba, iya te, "Ileki kari mi dɔyayi 'be mi löngö e'be 'bu yi ga. Mëdë mö'bö tiyi."

⁴ Kina Yakoba koja laja gɔ Rayile ni ti Leya kako zi bo mi löwu nima bo këdi koda kamölö abo ga yiimo yayi ne.

⁵ Kina bo kiya ziñni, iya te, "Moŋgo 'deni 'bu ye inza kpe rɔ ma laka tö kɔzɔ ma dɔgba. Ne Bɔko'ba 'ba 'bu ma ni ëdi tö.

6 Ikalike 'deni ma mo'dɔ ndɔbɔ zi 'bu ye ti tigɔ ma pili.

7 Tine pele tara bo ö'bö nduwë tuyi dɔŋgala zö. Kpa közì 'ba ndɔbɔ ame mëdï mo'dɔ ne bo uyì yimo mi 'butë, tine Bɔko'ba na këdi kitata ma di zi bo.

8 ɔdɔ bo kiya te, 'Banya ma kumöru naga nima këdi pili rɔ kpa közì ziyi,' kina banya köyö ɳgi me rɔ ma kumöru. Kina ɔdɔ bo kiya te, 'Banya ma ku'du kìnë kaŋmi naga nima këdi pili rɔ kpa közì ziyi,' kina banya köyö ɳgi me rɔ ma ku'du kìnë kaŋmi.

9 Bɔko'ba ogba yeri 'deni me di zi 'bu ye ki'di zö.

10 Mi kada ame rɔ bi 'ba töyü ma laka 'ba yeri ne, nyi o'de dɔma mombi kɔmɔ ma mo'ja mo'de banya ame ga këdi këki ne 'deni me rɔ ma kumöru ti ma ku'du kìnë kaŋmi.

11 Malayika 'ba Bɔko'ba idëki ma di mi nyi nima, iya te, 'Yakoba.' Miya te, 'Ma na me.'

12 Malayika nima iya zö, iya te, 'Ombi kömöyi kongɔ mo'de ame ga pili këdi këki ne 'deni me rɔ ma kumöru ti ma ku'du kìnë kaŋmi, römöyi mo'ja wa ma Labana këdi ko'dɔ ziyi 'deni.

13 Ma na rɔ Bɔko'ba ma tönë kɔdɔ kileme röni ziyi di Betele, tönë 'dɔ kidéyi döku yayi kodɔ 'bu dɔmo kulömu röyi gbii zö ne. Ènyi di mi dɔyayi nime kileki kari mi dɔyayi ma köyö yi teyi.' "

14 Rayile ni ti Leya ileki dɔmo zi Yakoba, iya te, "Wa mɔtɔ inza kpe zize ame gɔ dogba rɔ apötö di zi 'bu ze.

15 Bo o'dɔ ze kɔzɔ bɔ löwö, bo kugö ze mökö. Kina me bo kiyölu yamo 'ba dɔze 'deni pili yaga.

16 Wa naga nime pili Bəko'ba kogba yaga di zi 'bu ze ne, eze ga na zi kole ze ga. Wa ame Bəko'ba kiya ziyyi ne o'do ŋgi."

17 Yakoba i'di kole abo ga ti 'ja abo ga dō gamele

18 bo kënyi dōmo di yayi ti wa ame ga pili bo ko'ja di Padanarama yayi ne, kina bo koga dōtumu 'ba yëri abo ga pili kōmō bo tari mī dōyayi 'ba Kanana zi 'bu bo Yisika.

19 Tine mī tēnyi 'bënni Labana ari 'deni mōlo bi kōwō tumu sunë kamölö abo ga kina Rayile ku'bögö akoro 'ba 'bu nī ŋgi kari timo.

20 Yakoba īndēndē Labana kënyi ŋgi kinza ma bo kose gō bo kiya te bo ēdi 'deni kari.

21 Bo iriňa di yayi ti wa ame ga pili rō 'ba bo ne bo kumu dō yöpö Epurate bo kuyi kōmō bo kari yōki dōyayi kurunju 'ba Gilada.

Bəko'ba Iyandi Labana

22 Di pötö tö'dö dō mota tine na Labana kuwö kö'du mo 'jaa iya te, Yakoba iriňa 'deni.

23 Kina bo kototo bilaka abo ga lijë kozi gō Yakoba ŋbō tö'dö dō modəmoriyö kari kota gōmo mī dōyayi kurunju 'ba Gilada.

24 Mī korəndō mo nima na Bəko'ba kako kilende zi Labana ti nyi, iya te, "I'di kömöyi kandi laka kinza kiya wa ma kënyë mōtō dē zi Yakoba."

25 Yakoba oga taya abo 'deni dō kurunju yayi tine na Labana ni ti bilaka ma 'ba bo ga koga taya gbī yayi.

26 Labana iya zi Yakoba, iya te, "Wa'di na me ko'dō te ku'bölü ma kogba yïtötü ma ga kënyi timo kōzō 'bəki ma kinda'ba di mī ya?"

²⁷ Gō wa'di na ku'bölu ma kusu röyï kinza kose göyï zö? Ma këdï kiya ra dëne 'dö moja yi gō kori ti lɔŋçä ti ŋgala ti birç 'ba tɔmo ni ti lëri.

²⁸ Ne gō wa'di na kënyï ŋgi kinza ma ki'di mome mbili yitötï ma ga ti kole 'bënni ga mo'dö mötö zünni? Lende dö rumö nime ko'dö ne.

²⁹ Mëdï ti tigo 'ba 'dö to'dö yi rɔ ma kënyë, ne Boko'ba 'ba 'bu yï ilende zö ti koröndö ene, iya te, mi'di kɔmɔ ma kandi laka kinza miya wa ma kënyë mötö dë zïyi.

³⁰ Mikali 'deni lende 'ba liŋç 'be na kɔ'ɔ röyï ki'di yi këddï kari. Ne gō wa'di na ku'bögö akoro ma?"

³¹ Yakoba iya te, "Ma rɔ tikere römöyï miya te mötoga ti kolɔ yitötï 'bï ga yaga di zö.

³² Ne ɔdɔ kiya te ko'ja akoro 'bï nima di zi bilaka mötö bine, bɔ mo tɔ nima èdi kölë tɔne yaga. Bilaka ze ga na me, oma wa ame ga rɔ 'beyï ne kigeli yaga 'dö kömönni pili ko'ja."

Yakoba ikali dë ma Rayile na ku'bögö akoro 'ba Labana nima.

³³ Labana ɔdɔ koma mï rö kilaka 'ba Yakoba, bo kolɔlɔ kari koma mï 'ba Leya, bo kari 'böwu koma mï 'ba Bila ni ti Zilepa. Tine bo o'ja akoro abo naga nima dë du te. Kina bo kari kɔdɔ mï rö 'ba Rayile toma yïmo.

³⁴ Rayile ogba akoro naga nima 'deni kusu dɔmo mï kilaka bi loma 'ba gō gamele ki'di 'deni rö yayi loko koloma dɔmo. Labana oma mï rö nima pili tine o'ja akoro abo dë du te.

³⁵ Rayile iya zi 'bu nï, iya te, "Nere ma, kinza kënyï dë rɔ 'dïrï tɔ gō ame mënyï dë tɔrɔ zïyi ne, römöyï mëdï ti a dɔ 'ja."

Gɔ kö'du mo na Labana koma ŋgi le ko'ja akoro naga nima dë.

³⁶ Kina Yakoba kényi ŋgi rɔ 'diri ti Labana kititi, iya te, "Lende kénye wa'di na mo'do? Wa ma mirasi ziyyi ki'di koga gɔma kulowö rɔ ma kututu gɔmo ne na rɔ wa'di?

³⁷ Wa ma ga na me koma yimo 'deni me, ne ë'bï ma ko'ja di mï löngö mo ga bine ëdi yala? Ne ɔdɔ këdi, oja yaga bine kɔmɔ bilaka 'bï ga ti 'bama ga konjɔ gɔ lijé kiya lende ma laka mo mï löngö ze tiyyi.

³⁸ Mï kɔmɔ kɔɔ 'butë riyyö naga nime mo'do tiyyi ne kamölö ti banya 'bï ga ö'bö dë kinza töyö, monyo muruku ma kɔtɔ te dë di mï löngö dɔtumu 'ba yeri 'bï ga.

³⁹ Ame ga kuruku kinda'ba mopi gɔ bi mo ŋgi teyi mo'de lende mo dë gbï yɔ kako ziyyi. Ame ga ku'bögö rɔ mï korɔndɔ ala rɔ mï kada ne mopi gɔ bi mo teyi kɔzɔ ma kiya zö to'dɔ mo.

⁴⁰⁻⁴¹ Mï kɔmɔ kɔɔ 'butë riyyö naga nime mo'do tiyyi ne, kada onjma ma rɔ gɔ bi këzë pili, bi këyï okpe yimö kote korɔndɔ a mɔtɔ rɔ tö'dö kinda'ba kɔmɔ ma dë. Mo'dɔ ndɔbɔ ziyyi kɔmɔ kɔɔ 'butë dɔmosowɔ gɔ yitö riyyö 'bï naga nime, kina me mo'do 'böwu kɔmɔ kɔɔ modɔɔkɔtɔ gɔ ki'di dɔtumu 'ba yeri 'bï mɔtɔ ga zö. Ne pele ö'bö tuyi mï kpa közi ma mï 'butë.

⁴² Ma kiya te Bɔko'ba 'ba 'bu ma Abarayama ame bo na gbï Yisika kere ne kinza gɔma dëne me oja ma 'deni mari rɔ közi sari. Bɔko'ba onjɔ gomɔ ma ti ndɔbɔ ame mo'do ziyyi ne kina ma bo kamo döyi ti korɔndɔ ene."

⁴³ Labana ileki dɔmo zi Yakoba, iya te, "Yitötü

ma ga na pili ma. Kole naga nima pili rō kole ma ga. Dōtumu 'ba yēri naga nima pili rō ama ga. Wa naga nime pili kēddi konjō ne me rō ama ga. Tine a mōtō inza ma 'dō mo'dō tota gō yitötü ma naga nime ti kole ma lijë köyö naga nime di ziyyi.

⁴⁴ Ako do'dō lömu tiyyi. Ako dototō kulugbi döku dulu dōmo bine 'dō koloma rō kinē 'ba lömu nime do'dō 'deni mi löngö ze tiyyi ne."

⁴⁵ Kina Yakoba kogba döku kidéyi dōmo tōrō.

⁴⁶ Bo i'di bilaka abo ga kototō kulugbi döku kulu dōmo. Kina lijë konyo kpenni di ηgila döku nima kulu dōmo yayi ne.

⁴⁷ Labana idéki möyi gō bi nima rō Yegara Saduta, tine Yakoba idéki rō Galedē.

⁴⁸ Labana iya zi Yakoba, iya te, "Döku nime 'deni rō lende kileme mi löngö ze tiyyi." Gō kö'du mo na kidéki möyi gō bi nima ηgi rō Galedē, ame kiya te "Döku 'ba akileme."

⁴⁹ Labana ileki gbii, kiya te, "Boko'ba ki'di kömönii nduwē kö'bö tongō ze mi rō koza ze nime." Gō kö'du nime na kidéki möyi gō bi nima ηgi rō Mizapa, ame kiya te "Kilanja koda wa."

⁵⁰ Labana iya te, "Ödō ko'dō yitötü ma naga nime rō ma kényē ala ebe kogbe 'ja mōtō ga ame muwō kö'du mo dē pele, ziyyi tikali mo laka kōmō Boko'ba eddi tongō ze.

⁵¹ Döku nime mulu dōmo ti ma midéyi dōmo nime

⁵² ti kö'bö rō lende kileme mi löngö ze tiyyi. A mōtō minza miteli dō döku nime mari mo'dō ya tiyyi kina a mōtō inza kiteli dō döku nime gbii ala ma midéyi dōmo nime kako ko'dō ya tö.

⁵³ Bəko'ba 'ba Abarayama ti 'ba Nawura ti Bəko'ba 'ba 'bu nnii ga kongɔ lende nime mii löngjö ze tiiyi."

Yakoba ulömu rɔ bo ti möyï Bəko'ba ame 'bu bo Yisika kere ne

⁵⁴ kina bo kumu roma zi Bəko'ba dɔ döku nima yayi. Bo idéki bilaka abo ga kako tonyo akonyo nima lijë kö'dö dɔ kurunju nima yayi.

⁵⁵ Məlo mii dɔŋbɔ na Labana kome mbili yitö abo ga ti kole 'benni ga bo kumötö lijë gbo na bo kuyi dɔ bo ñgi kileki liŋɔ.

32

Yakoba Ni Ti Esawu

¹ Yakoba ënyi di yayi kari nduwë mii lingere abo nima, kina malayika mɔtɔ ga 'ba Bəko'ba kako kondɔsɔ ti bo.

² Kina odo Yakoba ko'ja lijë 'deni tara tine, bo iya te, "Dötaya 'ba Bəko'ba na me." Kina bo kidéki möyï gɔ bi nima ñgi rɔ Manama, ame kiya te "Taya riyyö."

³ Yakoba oja bɔ laja abo mɔtɔ ga kari dɔgbɑ komɔ bo zi löndö bo Esawu mii dɔyayi 'ba Edome.

⁴ Bo ose zinni 'dɔ lijë kiyeti kpa bo zi Esawu, kiya te, "Ma Yakoba bɔ laja 'bi, moloma 'deni migabi ti Labana ñbö kömö mii kada nime tɔne.

⁵ Ma 'deni ti sa ti akaca ti dɔtumu 'ba kamölö ni ti banya gbii ti atɔli, kina me mëdi mose lende nime ziyyi löbu ma 'dɔ ki'di müyi keyi rɔma."

⁶ Bɔ laja naga nima ileki kako zi Yakoba, kiya te, "Dari 'deni dömö zi bɔ löndö yi Esawu. Bo édi 'deni ndö gɔ kɔri tako turé döyi. Bo édi ti bilaka abo ga kuluku modɔɔmota (400) ti bo."

7 Kina Yakoba ŋgi rō tikere rō mbëmbë, na bo koza bilaka abo ga ti kamölö abo ga ti banya ti sa ti gamele kpaki bi riyö.

8 Bo omeri ɔdo kiya te Esawu kömö dötumu ma kɔtɔ kote dɔmo ma kɔtɔ nima ti kɔmɔ kirin̄a yaga.

9 Yakoba ititi Boko'ba, iya te, "Boko'ba 'ba 'bu ma löbu Abarayama ti 'ba 'bu ma Yisika, uwö akititi ma. Iya 'deni tönë zö 'dɔ mileki mari mī dɔyayi ze zi e'be 'bu ma ga, kina gɔ ko'dɔ wa ma laka gbii zö.

10 Ma bɔ laja 'bii nime, ma ŋgi wötü rō bɔ lende kényë, mī keyi 'bii ti kö'du laka 'bii ame kileme zö ne ma gbagba ma mɔ'bɔ dë. Mī kada ma tönë mumu dɔ yopö 'ba Yaradene mēdi mari ne, ma ŋge ti përi adokotoni közö. Ne kina me tōne mēdi mileki 'deni ti dötumu riyö naga nime.

11 Moma'jo rɔma ziyi, okonyi ma di zi bɔ löndö ma Esawu. Ma rō tikere rō mbëmbë mɔtɔga bo èdii kako kote dɔze kpaki ti 'ja ti kole titi.

12 Ne nii Boko'ba iya 'deni tönë bine, iya te, èddi ki'di wa ko'dɔ röni pili laka zö ki'di kupö ma konzi kɔzɔ 'jo yayi lida 'ba kpa mini löbu ame bɔtɔ kɔ'bɔ dë titêtë mo ne."

13 Yakoba ö'dö mī gɔ bi nima yayi, na bo koza wa ame ga bo këdii timo ne ki'di rō kpa közì zi Esawu.

14 Bo oza ma banya kuluku sowɔ (200) ti mo'de 'butë riyö, ma kamölö kuluku sowɔ (200) ti mo'de 'butë riyö,

15 ma gamele 'butë mota ti kole mo ga, ma sa 'butë sowɔ ti ŋgulö 'butë, ma akaca 'butë riyö ti bɔtɔni mo ga 'butë.

16 Bo oza rō dōtumu ki'di bō laja abo ga rō bō dōmo. Bo iya zinni, iya te, "Arike nduwē dōgba kōmō ma. Olake lōnjō dōtumu mo naga nime kēdī rō ma kōwō ti ma kēdī kako di gōmo."

17 Bo ose zi bō laja ma dōgba nima, iya te, "Odo bō lōndō ma Esawu kondōsō tīyī kititi yi, kiya te, 'Nere 'bī rō yē? Kina ēddī kari yala? Yēri 'ba yē ga na me kōmoyi ne?'

18 Ileki dōmo zi bo, iya te, 'Wa 'ba bō laja 'bī Yakoba ga na, kina me bo koja rō kpa kōzī ki'di zi njere abo Esawu. Kina Yakoba gbagba bo mo ēdī yī'bōwu.'

19 Bo ose kō'du nime gbī te zi bō laja ma mī rīyō mo ti ma mī mota mo nduwē kala rō gönni nima pili kēdī kona yēri naga nima ne, bo iya te, "Odo kondōsōke ti Esawu, iyake tara zi bo.

20 Kina iyake gbī te, Yakoba gbagba bo mo ēdī yī'bōwu."

Bo omeri, bo iya te, "Mōtōga ti mīyēyi dōkī'dī Esawu ti wa naga nima 'dō odo mēdī mōmō pele zi bo yayi tine mī bo ēyī 'deni."

21 Bo oja kpa kōzī ki'di naga nima töti kari dōgba kōmō bo, tine bo ileke 'ba bo titi tö'dō mī taya yayi.

Nyōpō 'Ba Yakoba

22 Mī korōndō kōtō mo nima na bo kēnyī dōmo kogba 'ja rīyō abo ga ti 'ja ma rīyō ame ga rō bō laja ne ti kole 'butē dōokōtō abo ga lījē kumu tōro 'ba Yaboko.

23 Bo oja lījē pili kumu dō tōro nima ti wa ame ga pili bo kēdī timo ne,

²⁴ tine bo na kileke 'ba bo kutu bo yi'böwu. Kina bilaka mɔtɔ kako kunyöpö ti bo ɳbö kömö mi kano bi këzé.

²⁵ Kina ɔdɔ bɔ nima kɔŋgɔ 'deni bo ka'da Yakoba dë kpe tara tine na bo kokpe dɔ'bötöru mo ɳgi, na kpa dɔ'bötöru Yakoba kogba röni ɳgi.

²⁶ Bo iya te, "Ola ma mari, gɔ bi èdī 'deni këzé."

Yakoba iya te, "Minza mola yi titi. O'dɔ yëyi zö."

²⁷ Bo iya te, "Möyi yi rɔ yë?"

Yakoba iya te, "Möyi ma rɔ Yakoba."

²⁸ Bo iya te, "Möyi yi inza kpe rɔ Yakoba, tine 'deni rɔ Yisarele, ame kiya te 'Nyöpö ti Bɔko'ba,' römöyi unyöpö 'deni ti Bɔko'ba gbii ti bilaka lesi ɳbö ka'da."

²⁹ Yakoba ititi bo, iya te, "Moma'jo rɔma ziyyi, iya möyi yi zö."

Bo iya te, "Wa'di na ko'dɔkɔ tikali möyi ma gomo?" Kina bo ko'dɔ yëyi zi Yakoba.

³⁰ Yakoba iya te, "Bɔko'ba na me mo'ja mëdi moloma gba di pötö mo ti kɔmɔ ma?" Kina bo kïdëkì möyi gɔ bi nima rɔ Penowele, ame kiya te "Kɔmɔ Bɔko'ba."

³¹ Yakoba ényi di Penowele yayi këdi kiteli pele tine kada èdī 'deni ki'di kpëni. Tine bo èdī 'deni kujë ka'bo römöyi dɔ'bötöru bo.

³² Gɔ kö'du mo na me nduwë ɳbö ko'ja kabate kupö Yisarele konyo lëri ame kpa dɔmoso 'ba dɔ'bötöru ne dë, römöyi kpa dɔmoso nima na kokpe Yakoba di teyi.

33

Esawu Urë Dɔ Yakoba

¹ Yakoba ombi kɔmɔ bo ko'ja Esawu këdï rɔ tako ti bilaka abo ga kuluku modɔɔmota (400). Kina Yakoba koza kole abo ga ŋgi zi 'ja abo ga Leya ni ti Rayile ti 'ja ma riyö ma rɔ bɔ koja laja mo naga nima.

² Bo i'di bɔ laja naga nima na kösö dɔgba ti kole ma 'benni ga, tine na bo ki'di Leya ti kole ma 'benni ga Rayile na yi'bōwu ti kole 'benni Yesepa.

³ Yakoba gbagba bo mo na kösö dɔgba zinni kari turë dɔ bɔ löndö bo Esawu ti tudë dɔ bo béri ŋbō mii modɔɔmoriyyö.

⁴ Tine Esawu iriŋa kurë dɔ bo kiramo bo kome mbili mo. Kina lijé kpaki riyö koloma ŋgi tudu.

⁵ Kina ɔdɔ Esawu kuyi kɔmɔ bo ko'ja 'ja naga nima këdï kako ti kole titi tara tine, bo ititi, iya te, "Yē mo ga na me tiy়i ne?"

Yakoba iya te, "Nere ma, ya naga nime kole ma Boko'ba ko'dɔ mii këyi koja gɔmo zö na."

⁶ Kina 'ja ma rɔ bɔ laja naga nima kömö ŋgi ti kole ma 'benni ga kako kolɔdɔ béri.

⁷ Na Leya kömö ti kole ma 'benni ga, rɔ ŋburunŋburu mo na Rayile ni ti Yesepa kömö lijé kolɔdɔ pili béri.

⁸ Esawu ileki kititi, iya te, "Ne dɔtumu ame ga mondɔɔ timo di dɔgba 'dë yayi ne 'jɔ 'ba lende mo tégë rɔ wa'di?"

Yakoba iya te, "Nere ma, mo'dɔ ama 'dɔ tiy়eyi doki'di yi timo."

⁹ Esawu iya te, "Inza tara, löndö ma, mëdï ti 'bama ga, i'di ame ga koloma rɔ 'beyi."

¹⁰ Yakoba iya te, "Inza tara, moma'jo rɔma ziyyi, ɔdɔ miyeyi doki'di yi 'deni ŋgi uti dɔ kpa közi ki'di ma naga nime, kogba di közö. Rɔ ma laka

to'ja künë yi nime ñgi zö kozö to'ja künë Boko'ba römöyi inda'ba ma 'deni ti mi käyi.

¹¹ Moma'jo röma ziyyi uti dö kpa közii ki'di ma naga nime mo'de ziyyi ne. Boko'ba o'dö mi käyi 'deni ki'di wa ma mëdi rö leri mo naga pili zö."

Yakoba oloma nduwë to'dö atiri mo ñbö Esawu kuti dëmo.

¹² Esawu iya te, "Dënyi ti dari, mëdi mösö dëgba ziyyi."

¹³ Yakoba iya te, "Ikali gbü kole titi rö ma kejme kina mëdi gbü momeri kamölö ti sa ame ga kole mo ga këdii gba kulu mba ne, ödo debe toga lijë kulöwö rö ma kembe pele ñge mi tö'dö dö kozö nime lijë pili edü kölë ñgi kote.

¹⁴ Moma'jo röma ziyyi, ari töti ti mokökö röma 'jaa mozi ndö gö lingere 'ba yéri naga nime gbü ti kole titi ti dari dota göyi Edome."

¹⁵ Esawu iya te, "Ne ödo këdii tara i'di mola bilaka ma mëtö ga kileke tiyyi bine."

Tine Yakoba iya te, "'Dö lijë kileke bine gö wa'di? Mo'dökö ñge tiyyeyi döki'di yi."

¹⁶ Kina Esawu kileki ñgi mi kada nima kari Edome

¹⁷ tine Yakoba ari 'ba bo za Suköta bo kubö rö zi bo yayi, kina bo kubö jölo gbü zi yéri abo ga. Gö kö'du mo na kidëki möyi bi nima ñgi rö Suköta, ame kiya te "Jölo."

¹⁸ Di mi tileki 'ba Yakoba di Padanarama nima bo ako laka ñbö kömö Sekeme mi döyayi 'ba Kanana na bo koga taya abo mi nyaka mëtö ñgosi dö ñgila gawo nima yayi.

19 Bo ugö kapa 'ba nyaka nima bo koloma yïmo ne di zi bɔ Amoro mɔtɔ 'bu 'ba Sekeme. Ndögö mo ti yamo kisi koto.

20 Kina bo ko'ba bi 'ba akumu yayi kïdëkï möyï mo rɔ bi 'ba akumu 'ba Boko'ba 'ba Yisarele.

34

Wali Gɔ Dina

1 Mi kada ma dɔ koto mɔtɔ na Dina nyiti 'ba Yakoba ame Leya köyö ne kënyi kari tongɔ 'ja mɔtɔ ga 'ba mi dɔyayi 'ba Kanana yayi.

2 Sekeme kole 'ba Amoro e'be Iwa o'ja loko di yayi. Amoro na rɔ ɳere 'ba dɔyayi nima. Kina Sekeme kari ɳgi kinda'ba loko rɔ gbörökötö kö'dö timo.

3 Döki'di bo o'dɔkɔ nyiti nima kina bo koloma ɳgi tilende teyi 'dɔ tiyeyi döki'di mo.

4 Bo iya zi 'bu bo Amoro, iya te, "Mo'dɔkɔ 'dɔ kogbe nyiti nime zö rɔ 'ja."

5 Yakoba ari kuwö kö'du mo odɔ laja 'deni rɔ nyiti abo. Tine kole abo ga édi toda yéri abo ga mi löwu, gɔ kö'du mo na bo kogbɔ döki'di bo ɳbö koda lijé.

6-7 Kö'du mo ari kömö zi kole 'ba Yakoba ga di mi löwu kina lijé kënyi ɳgi kako. Lende mo ilë'di ɳgi rönni mìnni kata rɔ ma kënyé gɔ ti'ja nima Sekeme ko'dɔ rönni lijé e'be Yisarele ti to'dɔ kö'du ma yawa ma tara ga zi nyiti 'ba Yakoba ne.

Amoro ényi kari zi Yakoba 'dɔ tiya lende nima,

8 bo iya zi Yakoba ni, iya te, "Kole ma Sekeme o'ɔ nyiti 'be sowa. Moma'jo rɔma ziye, i'dike loko zi bo kogbe.

9 Do'dóke pɔri mii lönjö ze gɔ dogbeke rɔze nduwë tiye.

10 Kina gbii 'dɔ kolomake tize mii dɔyayi nime bine. Ti kolomake mii gɔ bi ame ga pili ko'dókóke kugöke ndögö rɔ dɔ ñgölö gɔ këddike gbii rɔ bɔ mɔri."

11 Sekeme ileki gbii kiya zi 'bu 'ba nyiti ti löndö mo ga, iya te, "I'dike miye këyi rɔma. Mëdi mopi wa ame ga pili ko'dókóke ne ziye.

12 Iyake wa ma ko'dókóke 'dɔ mi'di zinii kina odoweke gbe 'be gbii kɔzɔ ame miye ko'dókɔ ne tara. Wa ame ga pili kütetéke mëdi mopi ziye ɔdɔ kiya te ki'dike lɔko ñgi zö mogbe."

13 Kole 'ba Yakoba ga ileki dɔmo rɔ dɔngala zi Sekeme ni ti 'bu bo Amoro römöyi bo odo lanja 'deni rɔ lëmii nnii Dina. Gɔ kö'du mo na lijë kiya te,

14 "Di'di lëmii ze dë zi bilaka ame kilele dë ne kogbe, kinza ko'de rɔ kaya rɔze.

15 Ti duti ñge dɔmo ɔdɔ ko'dóke gbii kɔzɔ 'beze kileleke bɔtɔni pili rɔ gɔmo.

16 ɔdɔ këdi 'deni tara tine na ti duti 'jaa togbe rɔze tiye. Ti doloma mii lönjö ye bine dɔdɔ'bɔ rɔze rɔ bilaka kɔtɔ tiye.

17 Ne ɔdɔ kutiķe dë gɔ lende ze nime kileleke bɔtɔni 'be ga dëdi dogba nyiti ze dënyi yaga di bine."

18 Amoro ni ti kole abo Sekeme ñgi ti mii këyi gɔ lende nima.

19 Gɔ ame Sekeme kɔ'ɔ Dina nyiti 'ba Yakoba kulowö ne i'di bo dë kpe kicayi to'dɔ dölëti nima. Bo na gbii rɔ bɔ ame bilaka 'bënii ga pili koro rɔ dɔ kiteli.

20 Kina lijë kako mī kpa reki 'ba gawo 'bënni kilende zi bilaka 'bënni ga, iya te,

21 "Ya naga nime rō ma laka tize. Di'dike lijë koloma mī døyayi nime bine kugö ndögö rō dō ñgölö. Yayi nime iyöbu kënyë édi kɔ'bɔ ze kpaki tinni. Dogbeke yítö 'bënni ga gɔ lijë kogbe yítö 'beze ga gbii.

22 Tine ya naga nime o'dɔkɔ toloma todɔ'bɔ rönni tize rō bilaka kɔtɔ ɔdɔ kiya te do'dɔke ñgi gbii kɔzɔ 'bënni dileleke bɔtɔni pili rō gɔmo.

23 Do'dɔke tara 'dɔ yéri 'bënni naga nima ti wa 'bënni ga këdī pili rō eze ga. Dutike dɔmo zinni gɔ lijë koloma mī löngö ze bine."

24 Bilaka 'ba mī gawo nima pili uti ñgi gɔ lende 'ba Amoro ni ti kole abo Sekeme, kina kilele bɔtɔni ma mī löngö lijë yayi ñgi pili rō gɔmo.

25 Mī tö'dö dō mota ko'ja ya naga nima këdī gba dō wëtö 'ba akilele nima na kole 'ba Yakoba ga ma riyö, Simona ni ti Lëwë ame lijë na rō löndö 'ba Dina ne, kogba mbele 'bënni ga ñgi lijë kusu rönni kari mī gawo nima kupö bɔtɔni mo ga me yaga.

26 Lijë upö Amoro ni gbii ti kole abo Sekeme. Kina lijë kogba Dina di rō 'ba Sekeme yayi lijë kënyi kari è'bënni.

27 Di pötö lötö nima na kole 'ba Yakoba mɔtɔ ga kako kolɔ wa 'ba mī gawo nima ñgi pili kpa dɔkolo lanja nime kodɔ rō lëmī nnii ne.

28 Lijë otɔtɔ kamölö mo ga ti sa ni ti akaca kpaki ti wa 'ba mī gawo nima pili ti 'ba mī nyaka.

29 Lijë ogba wa ame ga rō 'ba mɔri 'ba ya naga nima ñgi pili ti 'ja mo ga ti kole titi kpaki ti wa 'ba mī liŋɔ mo ga lijë kari timo.

30 Yakoba iya zi Simona ni ti Lëwë, iya te, “O'deke wali 'deni dōma, Kanana naga nime ti Pereze 'bënii kpaki ti bilaka ame ga pili këdï koloma mii døyayi nime édï kënyï to'ji ma. Bilaka ma ga na me konzi dë, ɔðo kiya te ya naga nima kototo rönni kalo ya dōma, lijé édï kote doze ñgi pili ti bilaka ma ga.”

31 Tine Simona ni ti Lëwë ileki dōmo, iya te, “Do'dokɔ dë gɔ ko'do lëmii ze kɔzɔ 'ja ame ga rɔ bɔ lende yawa ne tara.”

35

Tusu Akoro

1 Boko'ba ilende zi Yakoba, iya te, “Ënyï kari Betele gɔ koloma yayi. O'ba bi 'ba akumu zö yayi, ma na rɔ Boko'ba ma tönë kileme röni ziyyi mii kada ma këddi kirinja di zi löndö yï Esawu ne.”

2 Yakoba iya zi bilaka abo ga ti ya ame ga pili ti bo ne, iya te, “U'duke akoro 'ba bɔ lëwö naga nime kogbake ne mökö. Urögöke rɔye kusuke bɔŋgɔ ma kɔpɔ rɔye.

3 Dëdï dënyïke di bine darike Betele gɔ mari mo'ba bi 'ba akumu yayi zi Boko'ba ame kokonyi ma mii kada 'ba gomɔ ma bo kö'bö nduwë tö di mii gɔ bi ame ga pili mari teyi ne.”

4 Kina lijé kototo akoro ame ga pili lijé këdï timo ne ñgi ko'de zi Yakoba kpaki ti kaga mo ga kina bo kusu ñgi bïci ñgeri nima yayi ñgɔsi ñgila Sekeme.

5 Mii tênyï 'bënni na Boko'ba ki'di tikere ma lëbu ñgi kila'ba zi bilaka 'ba mii gawo ma ñgɔsi yayi naga nima, gɔ kö'du mo na lijé oga gɔ e'be Yakoba ga dë.

⁶ Yakoba aka ti bilaka abo ga pili mī Luza ame 'deni le'jete rō Betele ne, mī døyayi 'ba Kanana.

⁷ Bo o'ba bi 'ba akumu zi Boko'ba yayi na bo ki'di möy়i Boko'ba 'ba Betele dōmo römöyi Boko'ba ɔdɔ pa kileme rönü zi bo di yayi mī kada ma bo këdī kiriŋa di zi löndö bo Esawu.

⁸ Di yayi na Debora bō laja 'ba Rebeka kölē kina kusu lōko bici ḥgeri nima yayi kapa Betele ma kari dɔ ro'ɔ. Kina kidéki möy়i gō bi nima ḥgi rō "Ngéri 'ba Mono."

⁹ Boko'ba ɔdɔ kileme rönü 'böwu zi Yakoba ko'ja bo kileki 'deni di Padanarama. Kina Boko'ba ko'do yeyi zi bo,

¹⁰ iya te, "Möy়i yi rō Yakoba, tine kisaki di mī kada nime tōne nduwē kari dɔgba ti kidéki möy়i yi rō Yisarele." Kina kidéki möy়i bo ḥgi rō Yisarele.

¹¹ Boko'ba iya zi bo, iya te, "Ma na rō Boko'ba bō tigo dō kiteli. Öyö kole kara konzi rō mbembē. Kupö bilaka ma konzi ti kodo di miy়i. Ti këdī rō yi lingen 'ba bō dɔlinč ma konzi.

¹² Mëdī mi'di yayi nime mi'di zi Abarayama ni ti Yisika ne ziyyi kina gbi zi kupö yi ga ma di yi'böwu."

¹³ Kina Boko'ba kënyi ḥgi kari e'bëni.

¹⁴ Gō bi nima Boko'ba kilende ti bo di teyi ne na bo kogba döku kidéyi dōmo yayi, bo kodo layi gbi ti 'bu dōmo bo kulömu zi Boko'ba.

¹⁵ Kina bo kidéki möy়i gō bi nima ḥgi rō Betele.

Tölө 'Ba Rayile

¹⁶ Yakoba ni ḫnyi ti bilaka abo ga di Betele yayi tari, tine gba kota lijé këdī rō ma kowč di ḥgilā

Eporata na kada 'ba löyö kömö ḥgii zi Rayile, tine 'deni ḥgii rɔ gomo ma löbu zin̄i.

¹⁷ Kina ɔdɔ gomo 'bënii 'deni ḥgii rɔ ma kënyë tine, 'ja bɔ buli mo iya te, "Rayile, kinza kere dë kole bɔtɔni mɔtɔ na."

¹⁸ Tine loko ያdī 'deni kölē. Ko'ja loko këdī 'deni kulöku na loko ki'di möyï kole 'bënii nima ḥgii rɔ Benoni, tine 'bu mo i'di möyï mo rɔ Benyimona.

¹⁹ Rayile ölü na kusu loko kɔri kari Eporata yayi. Gɔ bi mo nima na me 'deni le'jete rɔ Beteleme ne.

²⁰ Kina Yakoba kogba döku kidiyi rɔ raba dɔ dögö Rayile yayi ame këdī gba nduwë ko'ja kabate ne.

Kole 'Ba Yakoba Ga

²¹ Yakoba iteli nduwë ḥbō bo kari koga taya abo ḥgilala Migidala Edere.

²² Mi kada nima Yakoba këdī koloma mü dɔyayi nima yayi ne na Rubenii kari kö'dö ti Bila ame rɔ 'ja 'ba 'bu bo mɔtɔ ne. Yakoba uwö lende mo kina bo ḥgii rɔ 'diri.

Yakoba ያdī 'deni ti kole 'butë dɔmoriyyö.

²³ Kole ma köyö 'ba Leya ga na rɔ Rubenii kole ma rɔ dɔndende 'ba Yakoba, kina ti Simona ni ti Lëwë ti Yuda ti Yisakara ti Zebolona.

²⁴ Kole ma köyö 'ba Rayile ga na rɔ Yesepa ni ti Benyimona.

²⁵ Kole ma köyö 'ba Bila nyiti bɔ laja 'ba Rayile ga na rɔ Dana ni ti Napatali.

²⁶ Kole ma köyö 'ba Zilepa nyiti bɔ laja 'ba Leya ga na rɔ Gada ni ti Asera. Kole naga nime öyü pili di Padanarama.

²⁷ Yakoba ari zi 'bu bo Yisika mī Mamore ḥgɔsi ḥgila Eborona, gɔ bi ma tönë pa Abarayama ni koloma teyi ti Yisika ne.

²⁸ Kɔmo kɔɔ 'ba loma 'ba Yisika 'deni kuluku mota kɔdɔ dɔmo 'butë mota (180) mī kada ma bo këdi kölë.

²⁹ Bo ölü ko'ja bo köndë 'deni kote kina kole abo ga Esawu ni ti Yakoba kusu bo ḥgi.

36

Kupö Esawu

¹ Ame na rɔ möyï kupö Esawu ga ame kïdëki bo gbii rɔ Edome ne.

² Esawu ogbe 'ja di mī löngö yitötü 'ba Kanana. Lijë na rɔ Ada nyiti 'ba Elone di e'be Ete ni ti Olibama nyiti 'ba Ana kole 'ba Zibeyona di e'be Iwa.

³ Esawu ogbe 'ja mɔtɔ gbii rɔ Basemata nyiti 'ba Yisamele ame rɔ lëmi 'ba Nebayota ni ne.

⁴ Ada na köyö Elipaza. Basemata öyö Ruwëlë,

⁵ tine Olibama na köyö 'bënii Yusa ni ti Yalama ti Kora. Kole 'ba Esawu naga nime öyö pili di mī dɔyayi 'ba Kanana.

⁶ Kina Esawu kotɔtɔ 'ja abo ga ti kole abo ga ti yitötü abo ga kpaki ti bilaka ame ga pili mī llijɔ abo ne ti yëri pili ti wa ame ga bo ko'ja di mī dɔyayi 'ba Kanana yayi ne, kina bo kënyii kari mī dɔyayi mɔtɔ rɔ ma kɔwɔ di dɔ ḥgila löndö bo Yakoba.

⁷ Bo ᑕnyii di yayi römoyii dɔyayi nima llijë koloma teyi ti löndö bo Yakoba ne ɔ'bɔ llijë dë kpe, yëri 'bënii ga onzi 'deni ḥgi rɔ mbëmbë gɔ bi ɔ'bɔ llijë dë kpe todɔ'bɔ dönni.

⁸ Kina Esawu kari koloma mī døyayi kurunju 'ba Seyira ame kidéki gbi rō Edome ne.

⁹ Ame na rō kupō Esawu yi līngi 'ba kupō bilaka naga nime kidéki lījē rō Edome ma kēdi koloma mī døyayi kurunju 'ba Seyira.

¹⁰⁻¹³ Ada 'ja 'ba Esawu öyö kole kōtō zi bo rō Elipaza. Elipaza öyö kole bōtōni muyi rō Temana ni ti Omara ti Zepo ti Gatama ti Kenaza. 'Ja abo mōtō ame rō Timina ne na köyö Amaleke. Basemata 'ja 'ba Esawu öyö kole kōtō zi bo rō Ruwēlē. Ruwēlē öyö kole sowō rō Nata ni ti Zera ti Sama ti Miza.

¹⁴ 'Ja 'ba Esawu ame rō Olibama nyiti 'ba Ana kole 'ba Zibeyona ne öyö kole mota zi bo rō Yusa ni ti Yalama ti Kora.

¹⁵ Dō'be ame ga pili kōdō di zi Esawu ne na me ga. Elipaza kole dōndende 'ba Esawu na rō yi līngi 'ba bilaka naga nime, Temana ni ti Omara ti Zepo ti Kenaza

¹⁶ ti Kora ti Gatama kina gbi ti Amaleke. Ya naga nime pili rō kupō bilaka ma kōdō di zi Ada 'ja 'ba Esawu.

¹⁷ Ruwēlē kole 'ba Esawu na rō yi līngi 'ba dō'be naga nime, Nata ni ti Zera ti Sama kina gbi ti Miza. Ya naga nime pili rō kupō bilaka ma kōdō di zi Basemata 'ja 'ba Esawu.

¹⁸ Dō'be naga nime na rō ma kōdō di zi 'ja 'ba Esawu ame rō Olibama nyiti 'ba Ana. Lījē na rō Yusa ni ti Yalama ti Kora.

¹⁹ Ya naga nime pili rō kupō bilaka ma kōdō di zi Esawu.

²⁰ Ame na rɔ kupö Seyira e'be Ori ame lijë na rɔ bɔ dɔyayi nima ne. Lotana ni ti Sobala ti Zibeyona ti Ana

²¹ ti Disona ti Ezere ti Disana. Ya naga nime na rɔ yi lïngi 'ba e'be Ori mï kpa gɔli mo ga ma gege ame koloma mï dɔyayi 'ba Edome.

²² Lotana na rɔ 'bu 'ba Ori ni ti Emana. Lëmi 'ba Lotana na rɔ Timina.

²³ Sobala na rɔ 'bu 'ba Alawana ni ti Manata ti Ebala ti Sepo ti Onama.

²⁴ Kole ma 'ba Zibeyona ga rïyö rɔ Aya ni ti Ana. Ana nime na tönë ko'ja mini kututu këdï kulöwu di mï yayi mï kada ma bo këdï yi mökö toda akaca 'ba 'bu bo ga ne.

²⁵ Kole 'ba Ana na rɔ Disona kina nyiti abo na gbï rɔ Olibama.

²⁶ Kole 'ba Disona ga na rɔ Amedana ni ti Ezebana ti Yiterana ti Korana.

²⁷ Kole 'ba Ezere ga na rɔ Bilana ni ti Zawana ti Akana.

²⁸ Disana na rɔ 'bu 'ba Uzu ni ti Arana.

²⁹ Kpa goli 'ba e'be Lotana ni ti Sobala ti Zibeyona ti Ana

³⁰ ti Disona ti Ezere ti Disana na rɔ kupö e'be Ori ma koloma mï dɔyayi 'ba Edome.

Bɔ Dɔlinç 'Ba Edome

³¹ Mɔlo gba kinza bɔ dɔlinç këdï mï dɔyayi 'ba Yisarele ya naga nime na koloma rɔ bɔ dɔlinç 'ba Edome nduwë rɔ ma kololo.

³² Bela kole 'ba Bɔra di mï gawo 'ba Dinaba na koloma rɔ bɔ dɔlinç 'ba Edome.

³³ Di pötö tölë 'ba Bela na Jobaba kole 'ba Zera di mī gawo 'ba Bozara kinda'ba kiti 'ba bō dōlinjō nima.

³⁴ Di pötö tölë 'ba Jobaba na Usama di mī døyayi 'ba Temana kinda'ba kiti nima.

³⁵ Di pötö tölë 'ba Usama na Adada kole 'ba Bedada di mī gawo 'ba Awita kinda'ba kiti nima. Adada na ka'da bilaka 'ba Midiyana mī ya ma di mī døyayi 'ba Mowaba.

³⁶ Di pötö tölë 'ba Adada na Samala di mī gawo 'ba Meseraka kinda'ba kiti nima.

³⁷ Di pötö tölë 'ba Samala na Sawola di mī Robota di kpa yöpö Epurate kinda'ba kiti nima.

³⁸ Di pötö tölë 'ba Sawola na Bala Anana kole 'ba Akobora kinda'ba kiti nima.

³⁹ Di pötö tölë 'ba Bala Anana na Adara di mī gawo 'ba Pawu kinda'ba kiti nima. Möyī 'ja abo na rō Metabele nyiti 'ba Matorede nyiti 'ba Mesaba.

Yi Līngi 'Ba Edome

⁴⁰ Esawu na rō yi līngi 'ba kupö bilaka naga nima kidéki lījē rō Edome ne. Möyī nnī ga na me pili ti kpa gōli 'bënni ga ti gō bi ma lījē koloma teyi. Lījē na rō e'be Timina ni ti Alawana ti Yetete

⁴¹ ti Olibama ti Ela ti Pinona

⁴² ti Kenaza ti Temana ti Mibizara

⁴³ ti Magadile ti Irama. Esawu na rō yi līngi 'ba bilaka 'ba Edome naga nime, gō bi ma lījē koloma teyi di mī døyayi nima yayi idéki pili ti möyī kpa goli 'bënni ga ma gege.

¹ Di pötö tölë 'ba Yisika kole abo Yakoba oloma nduwë kö'bö mĩ Kanana dölinç ma 'bu bo koloma molo teyi.

²⁻³ Tine lende 'ba kole 'ba Yakoba ga na kozɔ a nime te.

Yesepa na rɔ kole ma Yakoba köyö ko'ja rɔ bo kandi 'deni. Kina bo kɔ'ɔ Yesepa ŋgi rɔ dɔ kiteli pili di dɔ kole abo mɔtɔ naga nima. Kina ɔdɔ Yesepa kɔmɔ kɔɔ abo këdï 'deni 'butë döömu dɔmoriyö tine bo oloma tilingere ti löndö bo ga ame Yakoba köyö ti 'ja abo ga Bila ni ti Zilepa ne. Lijë édï koda kamölö ni ti banya 'ba Yakoba, tine lende ko'dɔ 'bënni ele dë. Kina Yesepa kö'bö nduwë to'de lende mo zi 'bu nnii.

Gɔ kö'du 'ba akɔ'ɔ ame bo kɔ'ɔ Yesepa kulöwö ne mĩ kada mɔtɔ tine na bo ki'di bɔŋgɔ kele kakpa kilala yayi ŋgi zi Yesepa.

⁴ Kina ɔdɔ ya mɔtɔ naga nima konjɔ 'bu nnii kɔ'ɔ Yesepa 'deni ŋgi rɔ dɔ kiteli tara tine lijë i'di ŋgi tombi mìnñi rɔ Yesepa. Lijë ilende dë kpe zi bo rɔ mugu këyü.

⁵ Mĩ kada mɔtɔ na nyi ko'de dɔ Yesepa, kina ɔdɔ bo kiyëti gɔmo zi löndö bo ga tine i'di lijë ko'ji bo ŋgi rɔ mbëmbë.

⁶ Bo iya te zïnni, "Uwöke tɔ ma, nyi o'de dɔma ti korɔndo ene

⁷ tégë dëdike pili mĩ nyaka tudödu kolɔkɔ. Kina dɔ kolɔkɔ ma 'bama kënyi kɔrɔ ŋgi tɔrɔ kozɔ bilaka lesi tara, kina dɔ kolɔkɔ ma 'beye ga kako ŋgi kuru dɔ 'bama tönë lijë kolɔdɔ ŋgi pili bëri kozɔ bilaka ame kolɔdɔ bëri kɔmɔ ŋere ne tara."

8 Bɔ löndö bo ga iya te, “Mii nyi 'bi nima iya te o'dokɔ to'dɔ röyi rɔ ɳere dɔze? Inza ko'dɔ du te.” Kina lijé ko'ji bo ɳgi rɔ ma kénye gɔ kö'du 'ba nyi nima kina gbii gɔ ame bo kiya lende 'ba rönni ne.

9 Mi kada mɔtɔ na nyi ko'de 'böwu dɔ Yesepa. Kina bo kiyeti gɔmo gbii zi bo löndö bo ga. Bo iya te, “Nyi mɔtɔ o'de dɔma gbii tégé kada ni ti nyepe ako ti këlu 'buté dɔokɔtɔ kolɔdɔ bëri kɔmɔ ma.”

10 Bo ari kiyeti gɔ lende nima gbii zi Yakoba. ɔdɔ Yakoba kuwö lende nima 'deni tara tine, bo iya te, “Kole ma, wa'di na tara? Mii nyi 'bi nima iya te ze ti möyi ti löndö yi ga ti dolɔdɔ bëri kömöyi?”

11 Kina löndö 'ba Yesepa ga kombi mìnñi ɳgi rɔ bo rɔ ma kénye. Tine Yakoba ö'bö 'ba bo nduwë tomeri gɔ lende nima.

Tugö Yesepa

12 Mi kada mɔtɔ na löndö 'ba Yesepa ga kenyi kari yi mökö bi lingere toda yeri 'ba Yakoba ga. Lijé ari ɳbö mi dɔyayi 'ba Sekeme.

13 Kina Yakoba kiya te zi Yesepa, “Löndö yi ga edii toda yeri ma ga mi dɔyayi 'ba Sekeme. Médi moja yi kari tongo lijé.”

Yesepa iya te, “Ele, muwö 'deni.”

14 Yakoba iya te, “Ari kongɔ löndö yi ga ti yeri ma ga 'dɔ kako kiyeti lende mo zö.”

Kina Yakoba koja bo ɳgi di kpa tɔro 'ba Eborona yayi kari dɔyayi 'ba Sekeme.

15 Di mi tömö abo Sekeme bɔ mɔtɔ o'ja bo këdi kilingere ɳgi sowa kebe yi mökö. Bɔ nima iya te, “Wa'di na këddi koma?”

¹⁶ Bo iya te, "Mëdï moma gõ löndö ma ga, lijë oloma toda yëri 'bënni pa bine. Iya zö te 'di, baba, lijë édi yala?"

¹⁷ Bɔ nima iya te, "Lijë ényi 'deni di bine. Muwö lijë koloma tiya mo tégë lijë o'dökɔ tari Dotana."

Kina Yesepa kari ŋgi nduwë gõ löndö bo ga, bo kari ko'ja lijë Dotana.

¹⁸ Kina ɔdɔ bo kömö 'deni lijë o'ja bo mɔlo di bi kɔwɔ na lijë kususu kpënni ŋgi rɔ bo 'dɔ tupö mo yaga.

¹⁹ Lijë iya te, "Bɔ tönë ko'dɔ rɔ bo rɔ bo nyi ko'de dɔ bo ne, bo na me 'dë këdï kako.

²⁰ Bi abo nati, dupöke bo yaga du'duke töku bo mĩ daa bine, 'dɔ dari diyake te kuruku na kinda'ba bo 'deni konyo bo. Ti dongɔke ɔdɔ wa'di na ti ko'dɔ rönü gõ nyi abo nima ya?"

²¹ Kina ɔdɔ bɔ löndö bo Rubënï kuwö lende nima 'deni tara, bo o'dökɔ tokonyi Yesepa di zi lijë. Kina bo kiya te, "Kinza dupöke bo dë rɔ tupö,

²² du'duke bo mĩ daa kalo nime mĩ mökō bine. Kinza dosake közize dë rɔ bo."

Bo o'dökɔ tokonyi Yesepa di zi lijë 'dɔ bo koja kileki kari zi 'bu nnü.

²³ Kina ɔdɔ Yesepa kömö 'deni zënni yayi tine lijë inda'ba bo ŋgi kolo bɔŋgɔ yaga di rɔ bo, bɔŋgɔ kele kakpa kilala yayi tönë.

²⁴ Kina lijë kogba bo ŋgi ku'du mĩ daa nima mini mo kulöku 'deni yaga mɔlo di yïmo ne.

²⁵ Tine mbowa di pötö mo kota bɔ löndö 'ba Yesepa naga nima këdï gba tonyo akonyo na lijë ko'ja e'be Yisamele mɔtɔ ga ŋgi këdï kari dɔ lingere kebe yayi. Ya naga nima édi kiliŋgere

rɔ ma konzi kako di Gilada këdi kari Ezipeto ti gamele 'bënni ga kombi a 'ba ndögö 'bënni ga ame ti dəkomali wɔwɔ ma kato kele kulöwö yïmo.

26 Kina Yuda kiya zi bɔ löndö bo ama ga, iya te, "Ođo dupöke Yesepa pele dandike gɔmo, wa'di na ti do'jake di gɔmo?

27 Bo löndö ze na, kinza do'dɔke očo dë zi bo, ze ame aa rɔ kole 'ba 'bu kɔtɔ ne. Zize ŋgi togba bo tugö bo zi Yisamele naga nime."

Kina löndö bo ama ga kuti ŋgi pili gɔ lende nima.

28 E'be Yisamele naga nima ömö yayi ti Midiyana mɔtɔ ga ame rɔ bɔ ndögö ne. Kina kole 'ba Yakoba ga koto Yesepa ŋgi yaga di mii daa kari kugö zi ya naga nima ti yamo 'butë rïyö. Kina bilaka naga nima kogba Yesepa ŋgi kari timo Ezipeto.

29 Kina ođo Rubëni kileki kari yayi tine bo o'ja Yesepa inza kpe mii daa. Kina bo ŋgi ti meri rɔ ma kënyë, bo kirica bɔŋgɔ yaga di rɔ bo römöyi lende nima ata 'deni dök'i'dü bo sowa.

30 Kina bo kari zi löndö bo ga, bo iya te, "Bɔ titi nime inza kpe 'dë, ti mo'dɔ rɔma tɔne tondo?"

31 Kina lijë kënyi kupö banya kusu bɔŋgɔ 'ba Yesepa mii roma mo.

32 Kina lijë kari ti bɔŋgɔ nima kileme zi 'bu nnü Yakoba, iya te, "Do'ja a nime di mökö, ođo tara ne bɔŋgɔ 'ba kole 'bi Yesepa na dë ya?"

33 Kina Yakoba kikali bɔŋgɔ nima ŋgi. Bo iya te, "Bu'bu, bɔŋgɔ 'ba kole ma na. Kuruku tɔ ne ga upö bo 'deni ŋgi kirica mii bo rɔ kɔtɔkɔtɔ."

³⁴ Kina Yakoba kudu ɳgi kirica bəŋgə ma laka yaga di rɔ bo kolo rɔ bəŋgə 'ba mono. Kina bo koloma ɳgi tudu kole abo Yesepa rɔ gɔ kəwɔ.

³⁵ Kole abo ga ako pili ti yitötü mo ga tuyë kɔmɔ bo. Tine bo o'dəkɔ abo lende 'ba kɔmɔ kuyë 'bənni dë. Bo iya te, "Inza tara, kole ma na me kölë 'deni, mo'dəkɔ gbii 'dɔ mölë yaga. Meri abo édi kupö ma."

Kina bo koloma ɳgi rɔ kɔmɔ tɔlɔ gɔ lende 'ba Yesepa.

³⁶ Dëmba mii kada mo nima ne bilaka 'ba Midiyana naga nima oto Yesepa 'deni ɳbö kari Ezipeto kugö zi Potiparo rɔ atɔli. Potiparo nima na rɔ bɔ laja 'ba bɔ dəlinjɔ ma löbu 'ba Ezipeto, bo na rɔ bɔ dɔ bɔ kanya 'ba bɔ dəlinjɔ.

38

Yuda Ni Ti Tamara

¹ Mi kɔmɔ kɔɔ mo nima na Yuda kënyi di mii lönjö löndö bo ga kari koloma ti bɔ mɔtɔ möyï mo rɔ Ira bɔ Adolama mɔtɔ.

² Di liŋjɔ 'ba bɔ nima yayi na bo kari ko'ja nyiti mɔtɔ rɔ yitö 'ba Kanana. Möyï 'bu mo idéki rɔ Suwa. Bo ogbe nyiti nima

³ tine na loko kɔmɔ ɳgi köyö kole bɔtɔni kina ki'di möyï mo rɔ Ere.

⁴ Loko ɔmɔ 'böwu gbii di gɔmo köyö rɔ kole bɔtɔni kina loko ki'di möyï mo rɔ Onana.

⁵ Di gɔmo 'böwu loko ari köyö kole ma mii mota gbii rɔ kole bɔtɔni kina loko ki'di möyï mo rɔ Sela. Mi kada nima Yuda édi koloma Keziba.

⁶ Kina ɔdɔ Ere kole ma dɔndende nima kütöbü 'deni tine Yuda ogbe 'ja teyi möyï mo rɔ Tamara.

⁷ Tine Ere o'də lende kënyë ɳgi rə mbembə. Kina ədə Bəko'ba konjə lende kënyë 'ba Ere 'deni ɳgi kulöwö tara yə na kupö bo ɳgi yaga.

⁸ Kina Yuda kilende zi kole abo ma mī riyyö mo nima kiðeki möyï mo rə Onana ne. Bo iya te, "Jəkə yï nima ədə gəmo kinda'ba közimo 'də köyöke kole 'də ki'di də löndö yï ame kölə ne kudu timo."

⁹ Tine Onana ikali kole naga nima bo këdii köyö ti 'ja 'ba löndö bo nima inza kılëbi də bo kada mətə. Gə kö'du mo na ədə lijë këdii kö'dö ti Tamara bo ebe ti'di wa də bətəni abo kolədə za bəri mī yayi, römöyi kinza bo köyö kole ra ti 'ja 'ba löndö bo nima.

¹⁰ Kina Bəko'ba kënyi ɳgi rə 'diri ti Onana gə lende ko'də abo nima kina kupö bo ɳgi gbı yaga.

¹¹ Yuda rə meri gə lende 'ba kole riyyö abo naga nime. Gə kö'du mo na ki'di bo kere ɳgi kinza Sela kari kölə ra gbı kəzə a nima tara. Kina bo kiya te zi Tamara, "Ileki kari liŋç 'ba 'bu yï koloma yayi rə makuru'bë ɳbö Sela kiyöbu." Kina Tamara kileki ɳgi kari koloma liŋç 'ba 'bu nii.

¹² Mī kəmə kəcə mətə 'böwu yayi na 'ja 'ba Yuda tönë rə nyiti 'ba Suwa ne kölə ɳgi. Kina ədə bo kote tudu 'ja abo 'deni tine lijë ēnyi ti bə murë bo Ira tari Timana tonjə bilaka abo ga ame këdii tumu sunë kamölö abo ga yayi ne.

¹³ Kina ədə Tamara kuwö lende mo kiya te lanzo nii Yuda ədii ko'dəkə tari Timana tumu sunë kamölö abo ga tine,

¹⁴ ləko ikali Sela kole 'ba lanzo nii iyöbu 'deni kəmə mo kəpə, kina me lanzo nii o'dəkə də todə

kpënii zi kole nime 'də kədə gönü. Tine na loko kolə bəŋgə 'ba monoŋgi yaga di rönü, loko kisali rönü kolə bəŋgə rönü kolo mətə dönü kola nge rə kömönü. Kina loko kënyi nge kari koloma kpa kori nəli ngilə gawo 'ba Enayima kpa gə kori kari Timana.

¹⁵ Kina ədə Yuda kömö 'deni ko'ja loko kədəi koloma kpa kori tine bo omeri 'ba bo, bo iya te bə rənyə na, römöyi loko olo kömönü 'deni liyə teyi ti bəŋgə.

¹⁶ Bo ikali dë kpe rə 'ja 'ba kole abo. Kina bo kilende zinii, iya te, "Ako zö, mo'dəkə yi."

Loko iya te, "Wa'di na ti ki'di zö?"

¹⁷ Bo iya te, "Ti moja kole banya kako ziyi."

Loko iya te, "Wa'di na ti ki'di zö töti 'də mikali timo éddi koja banya kako zö?"

¹⁸ Bo iya te, "Wa'di na ko'dəkə?"

Loko iya te, "I'di wa 'ba tugu möyï yï nima zö pili ti kabi mo. Kina i'di përi adəkotəni 'bï nima gbï zö."

Kina ədə bo ki'di wa naga nime 'deni pili zinii tine na bo kö'dö nge tñi na loko kombi mï nge.

¹⁹ Kina loko kënyi nge di gə bi nima yayi kari è'bëni. Loko ari kope bəŋgə kolo 'bëni nima nge yaga, loko kolo 'ba monoŋtönë kileki rönü.

²⁰ Kina Yuda koja bə murë bo Ira kari ti banya 'də tari ti'di mo zi bə rənyə tönë lijë ko'ja di gə kori ne 'də bo kotötə wa ma tönë ga bo ki'di töti teyi ne kako timo. Tine Ira ari ko'ja loko kinza kpe yayi.

²¹ Bo ititi bilaka 'ba gə bi nima yayi, bo iya te, "Ja bə rənyə nime koloma kpa kori nəli ngilə gawo 'ba Enayima bine ne, loko ari 'deni yala?"

Lijë iya te, "Ja bɔ rɔnyɔ ɔtɔ inza gɔ bi ze nime bine."

²² Kina Ira kileki ŋgi kari zi Yuda. Bo iya te, "Mari mo'ja loko dë. Bilaka ame ga yayi ne iya zö tégë, 'ja bɔ rɔnyɔ ɔtɔ inza du te mï gɔ bi 'bënni nima."

²³ Yuda iya te, "I'di loko kogba wa naga nima ka yayi. Doma gönü dë towa kinza ko'de rɔ kaya rɔze. Moja banya zinī kina me kari ko'ja loko dë, embe dë gbi."

²⁴ Mï mota 'ba nyepe ma di pötö lende töne na bɔ mɔtɔ kako zi Yuda, kiya te, "Tamara 'ja 'ba kole 'bï o'dɔ röni 'deni ŋgi rɔ bɔ rɔnyɔ kina me loko kömö 'deni di mï kɔri 'ba yeri ko'dɔ 'bënni nima."

Yuda iya te, "Ari kinda'ba nü kupö yaga ku'du loko mï pa'do ma löbu kilaŋma yaga."

²⁵ Kina ɔdɔ lijë kogba nü 'deni këdi kari 'dɔ tupö mo tine, loko oja laja kari gɔ Yuda. Loko iya te, "Onçɔ wa naga nime te, wa 'ba tugu möyi ti kabi mo ga pili ti përi adokotɔni nime. Ikali bɔ dɔmo? Bɔ dɔ wa naga nime na me ki'di kole yimö."

²⁶ Yuda ikali wa naga nima na bo kodo kpa bo ŋgi gɔ lende mo. Bo iya te, "Lende 'bënni ele 'deni kiteli 'bama. Dëne 'dɔ mi'di loko ra zi kole ma Sela, ne kina me mi'di loko dë yo." Tine Yuda ileki dë kpe kö'dö ti Tamara.

²⁷ Kina ɔdɔ kömö 'deni mï kada 'ba löyö 'bënni tine ikali ŋgi kole roŋa na mënii.

²⁸ Tine ko'ja loko këdi ko'dɔ töyö 'deni yo na kole ma kɔtɔ koja közini ŋgi yaga. Kina bɔ buli

mo kudödu kabi kasi közimo. Loko iya te, "Kole nime na köyö dögba."

²⁹ Tine kole mo tönë ényi koto é'bëni konyo nü'böwu kileki müyö, kole mōtō na za 'böwu köyö dögba. Bɔ buli nima iya te, "Awo, o'dɔ 'beyi ka ñgi ti tigo na ma ki'di kitirri kpa kori ziyyi."

Gɔ kö'du mo na lijé ki'di möyi bo rɔ Pereze. 'Jo 'ba lende mo tégé, "Titirri kpa kori."

³⁰ Tine mbowa di pötö mo na köyö kole ma tönë kudödu kabi kasi közimo ne ñgi. Kina lijé ki'di möyi mo rɔ Zera.

39

Yesepa Ni Ti Potiparo

¹ Yisamele tönë ga oto Yesepa ñbö kari Ezipeto kari kugö zi bɔ mōtō rɔ Potiparo löbu 'ba turu ma koto 'ba bɔ dɔlinç 'ba Ezipeto nima rɔ bɔ dɔ bɔ kanya ne.

² Tine Bɔko'ba édi nduwë ti Yesepa di yayi tokonyi mo 'dɔ wa pili ame ga bo këdi ko'dɔ ne kari nduwë rɔ ma kodɔrɔ. Kina Yesepa koloma ñgi rɔ atɔli 'ba mii linç 'ba Potiparo.

³ Kina ɔdɔ Potiparo konç 'deni Bɔko'ba këdi kokonyi Yesepa mii ndɔbɔ ko'dɔ abo ga pili ki'di ndɔbɔ abo këdi kari rɔ ma kodɔrɔ tine,

⁴ lende mo oñmi ñgi dök'i'di Potiparo rɔ mbëmbë. Kina bo ki'di Yesepa ñgi rɔ bɔ laja abo kose gɔ linç abo pili zi Yesepa 'dɔ konç gɔ wa pili ame ga këdi mii linç yayi ne.

⁵ Mi kada nima Potiparo ki'di Yesepa 'deni rɔ bɔ konç gɔ wa pili 'ba mii linç abo ga ne, Bɔko'ba okonyi Potiparo gbii ki'di lende mo ga pili kari rɔ

ma kodorɔ kpaki ti wa 'ba mī liŋɔ pili ti 'ba mī nyaka. Bo okonyi Potiparo gɔ kö'du 'ba Yesepa.

⁶ Kina Potiparo ki'di abo ga ŋgi pili közï Yesepa 'dɔ kongɔ gɔmo bo omeri a mɔtɔ dë kpe gɔ lende 'ba wa 'ba mī liŋɔ abo ga tine ŋge kɔtɔ rɔ akonyo ma bo ko'dɔkɔ tonyo mo.

Yesepa Ni Ti 'Ja 'Ba Potiparo

Yesepa rɔ kole ma kele rɔ ma kényë,

⁷ gɔ kö'du mo na mbowa te yo 'ja 'ba Potiparo i'di kömönï ŋgi dɔ bo. Mī kada mɔtɔ tine na lɔko kényï kiya zi Yesepa, tégë, "Ako kö'dö tö."

⁸ Tine Yesepa ilagi abo ŋgi. Bo iya te, "Bu'bu, ma ame aa mī liŋɔ bine, mē'dë yi na gbii rɔ njere ma ame le'jete bo komeri a mɔtɔ dë kpe gɔ wa 'ba mī liŋɔ abo. Bo kose gɔ abo ga 'deni pili zō,

⁹ bo ki'di ma 'deni ti közï kakpa mbiri dɔ liŋɔ abo nime gbii kɔzɔ 'ba bo. Bo o'jɔŋɔ gɔ wa ma kɔtɔ mɔtɔ te dë di zō tine ŋge kɔtɔ rɔ ni 'ja abo. Lende ame 'deni te ne 'dɔ mari mo'dɔ kö'du ma yawa ma tara ga totondo? Ti kinza rɔ lende kényë ma löbu kɔmɔ Boko'ba?"

¹⁰ Bo ilagi abo ŋgi kɔzɔ a nima tara. Kina ɔdɔ 'ja nima kö'bö pele tokpasi bo kote kada pili 'dɔ tö'dö tñi bo o'dɔkɔ abo dë.

¹¹ Mī kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ ko'ja Yesepa kɔdɔ 'deni rɔ mɔtɔ bi ndɔbɔ, kina bɔ laja mɔtɔ ga inza gbii ti bo yayi,

¹² na 'ja tönë kényï kikapo bɔŋgɔ ma kakpa 'ba rɔ bo ŋgi, lɔko iya te, "Ako kö'dö tö."

Na bo kolɔ rɔ bo ŋgi kola bɔŋgɔ 'ba rɔ bo közï 'ja tönë bo kiriŋa abo kɔdɔ yaga.

¹³ Kina ɔdɔ loko kongɔ Yesepa kiriŋa 'deni kari yaga kola bɔŋgɔ nima tara tine

¹⁴ na loko kulörï ñgi rɔ ma kembe kidéki bɔ laja 'bënï ga. Loko iya te, "Wuwu, atɔli Ebere nima më'dë ma ko'de bine ne, bo édi 'deni le'jete kuyï dɔ giliti kuruku zize. Bo ɔdɔ gɔma bine giri nime tégë 'dɔ bo kö'dö tö. Kina me mulörï rɔ ma kembe,

¹⁵ bo kuwö mëdï mulörï yɔ na ma bo kiriŋa ñgi kari yaga yayi kola bɔŋgɔ 'ba rɔ bo me bine."

¹⁶ Loko ikeki bɔŋgɔ 'ba Yesepa nima ñbö kidabi më'dë nü Potiparo kileki kako linjɔ.

¹⁷ Kina loko kÿyeti lende mo zi bo, iya te, "Atɔli Ebere 'bi nima ko'de bine ne, bo ényi ñgi tɔne kɔdɔ kari gɔma rö ma 'dë yayi to'dɔ lende yawa rɔma.

¹⁸ Mulörï dönï rɔ ma kembe na bo kiriŋa ñgi kɔdɔ yaga kola bɔŋgɔ abo tö bine."

¹⁹ Lende nime i'di Potiparo ñgi rɔ 'diri

²⁰ ki'di bɔ kanya kinda'ba Yesepa koto kari mi maboso 'ba bɔ dɔlinjɔ. Kina Yesepa koloma ñgi yayi tara.

²¹ Tine pele di mi maboso yayi Bɔko'ba édi nduwë kokɔnyi bo. Kina ɔdɔ bɔ dɔ maboso nima kongɔ ndɔbɔ 'ba Yesepa ga 'deni ñgi pili rɔ ma laka tara tine,

²² bo i'di Yesepa ñgi mbiri dɔ bilaka ame ga këdi mi maboso yayi ne tongɔ gɔ ndɔbɔ ko'dɔ 'bënni ga.

²³ Bɔ dɔ maboso nima omeri a mɔtɔ dë kpe gɔ lende 'ba wa ame ga bo kose gɔmo 'deni pili zi Yesepa ne. Bo ikali ñgi rɔ ma laka Bɔko'ba édi ti

Yesepa tokɔnyi mo ki'di ndəbə ko'də mo ga këdī
kari pili rɔ ma kodɔrɔ.

40

Nyï 'Ba Bɔ Maboso

¹⁻² Mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ na bɔ dɔliŋɔ 'ba Ezipeto ame kïdëki rɔ Paro 'bënni mo ne kënyi ñgi rɔ 'dïrï ti bilaka löbu rïyö mɔtɔ ga ma këdī ko'də ndəbə zi bo. Bɔ ma kɔtɔ rɔ bɔ dɔ bɔ koti layi zi bo, tine bɔ mɔtɔ rɔ löbu 'ba dɔ ya ma këdī konjma mangolɔ'bɔ zi bo. Bo ënyi tñnni rɔ 'dïrï gɔ lende ko'də 'bënni

³ kina bo ki'di lijë ñgi mï maboso mï liŋɔ 'ba bɔ dɔ bɔ kanya abo. Maboso nima na gbii Yesepa këdī yïmo.

⁴ Kina bɔ dɔ bɔ kanya nima ki'di Yesepa ñgi 'dɔ koja laja zi bilaka löbu rïyö naga nima di mï maboso yayi. Kina Yesepa koloma ñgi rɔ toja laja zïnni.

Kina ɔdɔ lijë koloma 'deni yayi tara tine,

⁵ mï kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ rɔ mï korɔndɔ na nyi ko'de ñgi dɔ bilaka löbu rïyö tönë ga di mï maboso yayi. Nyi mo ga pili rɔ 'beri'beri, kina 'jɔ 'ba lende mo ga gbii pili rɔ 'beri'beri.

⁶ Yesepa ako rɔ mï dɔŋbɔ ko'ja lijë koloma 'deni ñgi rɔ dɔ lisa.

⁷ Bo iya te, "Wa'di na këddi konjɔke bi 'bawo tɔne tara gɔmo?"

⁸ Lijë iya te, "Nyï na ko'de dɔze ti korɔndɔ ene kina me bɔtɔ bɔ kikali tuyëti 'jɔ 'ba lende mo ga zize inza."

Bo iya te, "Rɔ ma laka Bɔko'ba na këdī ki'di bilaka kikali tiyëti 'jɔ 'ba nyi. İyëtike gɔ nyi 'be mo naga nima te zö."

⁹ Kina bɔ ma tönë rɔ bɔ dɔ bɔ koti layi zi bɔ dɔliŋɔ ne kënyi ɳgi tiyëti gɔ nyi ma 'ba bo zi Yesepa, iya te, "Mo'ja mɔwɔ këdī ko'dɔ rɔ layi,

¹⁰ dɔŋgila mo ga mota. Tine mari mo'ja këdī 'deni rɔ tomo. Tëgë me mbowa te yɔ kina kumöru ɳgi kana ɳgi kasi welo.

¹¹ Kösu 'ba bɔ dɔliŋɔ èdī közö kina mite'de ma kana mo ɳgi muzi tɔlɔ mo kolɔdɔ mi kösu kina mari mi'di ɳgi zi bɔ dɔliŋɔ.

¹² Yesepa iya te, "'Jɔ 'ba lende 'ba nyi 'bi nima kina me, dɔŋgila ɳgeri mota naga nima ko'ja ne, tö'dö dɔ mota na.

¹³ Tine di pötö tö'dö dɔ mota nime bɔ dɔliŋɔ èdī koja yi yaga di mi maboso bine kileki yi mi ndɔbɔ 'bi ma mɔlo kari toti layi zi bo kɔzɔ ma dɔgba tara.

¹⁴ Ne ɔdɔ kope yi 'deni yaga di mi gomɔ mbëmbë 'ba maboso nime, moma'jo rɔma ziyi kinza ki'di lende ma dë kudölü di döyi. Ari kokonyi ma ti tiyëti gɔ lende ma zi bɔ dɔliŋɔ 'dɔ ki'di bo kope ma gbii yaga di mi maboso nime.

¹⁵ Ma 'bama mo'dɔ lende kënye ɔtɔ dë yo, inda'ba ma di döyayi ze 'ba Ebere ko'de ma Ezipeto bine. Di bine gbii mo'dɔ lende kënye ɔtɔ dë gbii yɔ kina me ko'de ma ɳgi kako mi maboso bine."

¹⁶ Kina bɔ ma löbu mɔtɔ nima ame pa rɔ bɔ ko'dɔ mangolɔ'bɔ zi bɔ dɔliŋɔ ne, ɔdɔ bo konjɔ 'deni nyi nima 'jɔ 'ba lende mo kiyëti roni ɳgi rɔ ma kele tara tine, bo iya te zi Yesepa,

"Nyï o'de gbi dëma tégë mëdi mombi gbérë 'ba mañgolo'bɔ mota dëma.

¹⁷ Tine mi gbérë ame dɔ ama ga ne dëkomali mañgolo'bɔ édi yïmo ame ko'de 'deni zi bɔ dëliŋɔ ne. Kina yali kako ñgi koloma togɔ mañgolo'bɔ mo naga nima."

¹⁸ Yesepa iya te, "Jɔ 'ba lende 'ba nyï 'bi nima kina kɔzɔ a nime te. Gbérë mota naga nima kombi ne tö'dö dɔ mota na.

¹⁹ Tine di pötö tö'dö dɔ mota bɔ dëliŋɔ édi koja yi yaga di mi maboso nime kari kosi mugu yï dɔ ñgéri tɔrɔ kölë yaga. Kina yali ti kako ñgi kogɔ yida yï pili yaga."

²⁰ Mi tö'dö dɔ mota na bɔ dëliŋɔ koja ñbele 'ba kada 'ba töyö bo ñgi yaga, bo kidéki bilaka löbu abo ga pili kako yïmo. Kina bo ki'di ko'de ya rïyö tönë ga ñgi di mi maboso kako kɔrɔ kɔmɔ ñba abo naga nima.

²¹ Bɔ ma tönë rɔ bɔ koti layi ne bo ileki ñgi mi ndëbɔ mo ma mɔlo kisaki toti layi mi kada nima.

²² Tine bɔ ma tönë rɔ bɔ koñma mañgolo'bɔ ne bo i'di ñgi kupö yaga ti tosi mugu mo dɔ ñgéri tɔrɔ.

Lende naga nime o'dɔ rönni ñgi zi ya rïyö tönë ga te kɔzɔ lende tönë ga Yesepa kiya zinni ne.

²³ Tine bɔ ma tönë rɔ bɔ koti layi ne omeri a mɔtɔ dë kpe go lende 'ba Yesepa. Dɔ bo udölu ñgi di go lende 'ba Yesepa.

41

Nyï 'Ba Bɔ Dëliŋɔ

¹ Mī rïyö 'ba kɔɔ ma di pötö mo na nyï ko'de ɳgi dɔ bɔ dɔlinɔ 'ba Ezipeto nima mī kada ma dɔ kɔtɔ mɔtɔ. Nyï o'de dɔ bo tégë bo èdi kɔrɔ kpa yöpö ame kidéki möyï mo rɔ Nayile ne.

² Kina sa ma kɔnɔ modɔmoriyö mɔtɔ ga kɔdɔ ɳgi di mī yöpö kari tonyo mɔli. Sa naga nima ti yeyi rönni rɔ ma laka kɔnɔ rɔ mbëmbë.

³ Tine na sa modɔmoriyö mɔtɔ ga rɔ ma kilike go'degɔ'dɔ kɔdɔ ɳgi gbi di mī yöpö kari kɔrɔ njila ma kɔnɔ tönë ga.

⁴ Kina sa ma kilike naga nima kindiyɔ sa ma kɔnɔ tönë ga ɳgi pili yaga. Kina bo kindinji ɳgi yaga di bi tö'dö.

⁵ Bo ileki kö'dö kina nyï mɔtɔ ko'de 'böwu dɔ bo, tégë bo o'ja dɔ nyönyu modɔmoriyö köyö pili dɔ kumögü kɔtɔ. Dɔ nyönyu mo ga rɔ ma löbu gbölögbölö.

⁶ Tine na dɔ nyönyu modɔmoriyö mɔtɔ ga köyö ɳgi gbi yayi. Nyönyu mo naga nima lili ma kututu o'dɔ 'deni kolomba yaga, lijë 'bënni titititi yiliyili.

⁷ Kina dɔ nyönyu ma yiliyili naga nima kënyï kindiyɔ dɔ nyönyu ma löbu tönë ga ɳgi pili yaga.

Bɔ dɔlinɔ indinji di bi tö'dö kikali ɳgi rɔ nyï na ko'de dɔ bo.

⁸ Mī dɔŋbɔ mo na bo ɳgi ti meri rɔ mbëmbë go lende 'ba nyï nima ko'de dɔ bo ne. Kina bo kidéki bɔ kikali lende abo ga pili kako zi bo ti bɔ 'bɔsi ma kata naga. Kina bo kiyeti go nyï abo tönë ga ɳgi pili zinni. Tine bɔtɔ ma kɔtɔ mɔtɔ te di mī löngö lijë nima pili ikali 'jɔ 'ba lende mo dë du te.

9 Mii kada mo nima na bɔ ma tönë rɔ bɔ koti layi zi bo ne kako kiya zi bo, iya te, "Nere, mii kada tönë mirasi lende ziyi"

10 'dɔ kënyi' rɔ 'diri' tize ze ti bɔ ma tönë rɔ löbu 'ba bɔ koŋma mangolɔ'bɔ kinda'ba ze ki'di mii maboso liŋɔ 'ba bɔ dɔ bɔ kanya ne,

11 mii kada nima dëdi yayi nyi o'de dɔze kpaki riyo mii korɔndo kɔtɔ. Nyi mo ga pili rɔ 'beri'beri kina 'jɔ 'ba lende mo ga gbi pili rɔ 'beri'beri.

12 Tine bɔ Ebere mɔtɔ édi tize mii maboso yayi rɔ bɔ laja 'ba bɔ dɔ bɔ kanya mo nima. Kina diyeti go nyi ze naga nima zi bo na bo kiya 'jɔ 'ba lende mo ga ngi pili zize.

13 Kina lende tönë ga ko'dɔ rönni ngi pili kɔzɔ wa ame ga bo kiya zize ne tara. 'Bama ileki ma ngi mii ndɔbɔ ma, ma mɔlo kina 'ba bɔ ma tönë osi mugu mo ngi dɔ ngéri tɔrɔ kölë yaga."

14 Kina ɔdɔ bɔ dɔliŋɔ kuwö lende 'ba bɔ koti layi abo nima 'deni tara tine, bo oja laja ngi kari go Yesepa 'dɔ ko'de kako zi bo. Kina kari ngi welo go Yesepa koja yaga di mii maboso kumu sunë yaga di dɔmo ki'di kisali rɔ bo kolɔ bɔŋɔ ma la'ja. Kina ko'de bo ngi kako kɔrɔ kɔmɔ bɔ dɔliŋɔ.

15 Bɔ dɔliŋɔ iya te, "Nyi o'de dɔma kina me bɔ kiyeti 'jɔ 'ba lende mo zö inza. Kina me bilaka mɔtɔ kiya lende 'bi zö bine tégé ɔdɔ bilaka kiyeti go nyi 'bënni ga ziyi, iya 'jɔ 'ba lende mo ga ngi pili zinni."

16 Yesepa iya te, "Ti gbagba ma mikali dë, ne Boko'ba na kikali tiyeti 'jɔ 'ba lende rɔ ma laka."

17 Kina bɔ dɔliŋɔ kënyi ngi tiyeti go nyi abo tönë ga zi Yesepa. Bo iya te, "Nyi nime o'de dɔma

tëgë mëdii mɔrɔ kpa yöpö Nayile.

¹⁸ Kina sa modəmoriyö kɔdɔ ŋgi di mï yöpö kari tonyo dɔ mɔli di kpa yöpö yayi. Sa mo naga nima ti yëyi rönni rɔ ma kɔnɔ.

¹⁹ Kina sa ma modəmoriyö mɔtɔ ga kɔdɔ gbii di mï yöpö kozi kari gɔ ama ga yayi. Lijë 'bënni rɔ ma kilike gɔ'cɔgɔ'dɔ kɔmɔ rögbö mo ga kinda ŋgi yaga sanjiyi. Kìnë sa ma kilike kɔzɔ a nime te mo'ja dë gba mɔlo mï dɔyayi nime bine.

²⁰ Kina sa ma kilike tönë ga kindiyɔ sa ma kɔnɔ tönë ga ŋgi pili yaga.

²¹ Tine ikali dë gbii kɔzɔ iya te lijë indiyɔ ma kɔnɔ naga nima tara, lijë ö'bö ŋgi te rɔ ma kilike. Kina mindinji yaga di bi tö'dö.

²² Nyï mɔtɔ o'de 'böwu dɔma tégë mo'ja dɔ nyönyu modəmoriyö köyü 'deni dɔ kumögü kɔtɔ pili rɔ ma löbu gbölögbölö.

²³ Kina dɔ nyönyu modəmoriyö mɔtɔ ga köyü 'böwu gbii yayi. Lijë 'bënni titi yiliyili lili ma kututu o'dɔ 'deni kolomba yaga.

²⁴ Kina dɔ nyönyu ma titi tönë ga kënyi kindiyɔ dɔ nyönyu ma löbu tönë ga ŋgi pili yaga.

Nyï naga nime ko'de dɔma ne na kɔzɔ a nima tara. Kina me miyëti gɔmo zi bɔ 'bɔsi ma kata naga tine lijë ikali 'jɔ 'ba lende mo dë du te."

²⁵ Yesepa iya te, "Nyï rïyö naga nima ko'de döyi ne 'jɔ 'ba lende mo ŋge kɔtɔ. Wa ame ga Boko'ba ko'dɔkɔ to'dɔ mo ne na ma kileme 'deni zïyï.

²⁶ Sa modəmoriyö ma kɔnɔ naga nima ileme kɔmɔ kɔɔ modəmoriyö. Kina dɔ nyönyu ma löbu gbölögbölö naga nima ileme kɔmɔ kɔɔ gbii modəmoriyö. 'jɔ 'ba lende mo ŋge kɔtɔ.

27 Sa ma kilike naga nima kodo di mi yopo kozi go ya ama ga ne ileme komo koco gbi modomoriyo. Kina do nyonyu ma titi ro ma kolomba di zi lili ma kututu naga nima ileme komo koco gbi modomoriyo. Seyi edi kako ko'do njbo komo koco modomoriyo.

28 Lende nima na kozo wa nima miya ziyi ne tara, njere. Boko'ba edi kileme wa ame ga bo ko'doko to'do mo ne ziyi.

29 Dogba mo akonyo edi kodo ro mbembe njbo komo koco modomoriyo mi dolinopil'ba Ezipeto.

30 Kina di poto mo na seyi ma lobu kedi kila'ba njgi doyayi. Mi kada mo nima do bilaka ti kudolu me di go bi konyo lobu, kina 'bo ti kirasi dolino njgi mi koto.

31 'Bo ti ko'do bilaka 'deni njgi ro mbembe, donni kudolu di go kada ma tone ga akonyo kedi ro ma konya ne.

32 Nyi nima o'de doyi mi riyö go kileme njgi ziyi ro ma laka Boko'ba o'doko 'deni to'do lende nima, bo uyi yimo de kpe. Kina kada mo ɔwo de gbi."

33 Yesepa ileki gbi kiya zi bo dolino, kiya te, "Kina ma 'deni kozo wa nima tara, njere, ma laka mo na 'do kongo bilaka moto ame kikali lende ne go ki'di bo kedi mbiri do dolino nime.

34 O'doko ziyi gbi tongo bilaka lobu moto ga go kongo go wa laka mi komo koco modomoriyo ame ga akonyo kedi kodo teyi ro mbembe ne. Mi komo koco naga nima i'di bilaka koza kapa ma muyi 'ba e'benni ga 'do bilaka lobu naga nima kototo

³⁵ kikeki mii mata kote mii gawo pili 'ba dəlinjɔ nime. Kina 'dɔ lijɛ këdi ti közi kakpa 'ba toda bi rōmo laka mii kɔmɔ kɔɔ ame ga akonyo këdi gba rɔ mbembɛ ne.

³⁶ Tine ɔdɔ seyi nima kila'ba 'deni mii dəlinjɔ gɔ ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ modɔmoriyö, nyönyu nima na ti kokɔnyi bilaka 'ba dɔyayi nime kinza 'bö kote dɔ dəlinjɔ nime ra."

Yesepa Mi Turu

³⁷ Kina bɔ dəlinjɔ ni kpaki ti bilaka ma löbu abo ga kuti ŋgi gɔ lende 'ba Yesepa nime. Lijɛ iya te, "Lende nima édi laka."

³⁸ Tine bɔ dəlinjɔ iya zi bilaka naga nima, iya te, "Bɔ nime Bɔko'ba édi ti bo. O'jake bɔtɔ mɔtɔ ra kɔzɔ bo te?"

³⁹ Kina bo kileki zi Yesepa, bo iya te, "Donjɔ 'deni Bɔko'ba na me kileme lende nime ziyi ne tine bɔtɔ mɔtɔ ame gɔ kikali lende kulowö rɔ dɔ kiteli di döyi ne inza.

⁴⁰ Ni na mi'di yi 'deni gɔ këddi mbiri dɔ dəlinjɔ ma nime. Bilaka pili 'ba dəlinjɔ nime ti koro yi ŋgi. Bɔtɔ mɔtɔ inza mbiri di döyi ŋge kɔtɔ rɔ ma bɔ dəlinjɔ.

⁴¹ Tɔne mi'di yi 'deni gɔ këddi ti közi kakpa dɔ dəlinjɔ 'ba Ezipeto nime."

⁴² Kina bɔ dəlinjɔ kogba wa 'ba dɔkole közi bo ŋgi kolɔ dɔkole közi Yesepa. Wa nima na rɔ a 'ba tugu möyi 'ba ŋere abo timo. Bo ogba bɔŋgɔ ma kele rɔ dɔ kiteli kolɔ rɔ Yesepa gbii ti amugu ame kilejɔ di mii yamo ma köbö ne.

⁴³ Aribiya abo ame kosani na këdi kɔtɔ ne bo i'di ma kɔtɔ gbii zi Yesepa. Kïnɛ aribiya nima mɔtɔ ma kele kiteli inza ŋge kɔtɔ rɔ ame rɔ 'ba

bo ne. Bo i'di zi Yesepa gō kilingere timo. Ədə kiya te Yesepa këdii kari bi mo nima bilaka mətə ga kari töti dəgba tuwówö mo, kiya te, "Ileñoke kɔri laka."

Ti'di ma bō dəlinç ki'di Yesepa rō turu ma löbu tongō gō dəyayi pili 'ba Ezipeto na kɔzə a nima tara.

⁴⁴ Bo ileki kiya gbii zi Yesepa, iya te, "Ma bō dəlinç miya 'deni zi bilaka pili 'ba Ezipeto nime, bətə mətə inza ko'də wa ma titi mətə te, pele ŋge rō tombi közi ala tombi ndi, tine ŋge kɔtə ədə nii na kiya zi bō mo tə nima 'də ko'də."

⁴⁵ Kina bo ki'di möyi Yesepa ŋgi rō Zepenata Peneya rō kpenni Ezipeto. Kina bo ki'di Asenata nyiti 'ba Potipera bō kata ame koloma mii gawo 'ba Əno ne ŋgi rō 'ja zi Yesepa.

Kina Yesepa koloma ŋgi tilingere kote mii dəyayi 'ba Ezipeto tongō gəmo.

⁴⁶ Mii kada nima Yesepa kisaki to'də nədəbə nime ti bō dəlinç 'ba Ezipeto ne kəmə kɔc abo ədii 'deni 'butə mota. Bo ənyii kilingere kote bi pili mii dəyayi nima tongō gəmo.

⁴⁷ Kina mii kada 'ba kəmə kɔc modəmoriyö naga nima wa 'ba mii nyaka ədə ŋgi rō mbəmbə.

⁴⁸ Mii kada nima nyönyu këdii kədə rō mbəmbə ne, Yesepa otətə kikeki mii mata kote də gawo pili. Mi gawo pili rō kətəkətə otətə rō nyönyu ma mii nyaka ma ŋəlinjoli ŋgilə mo.

⁴⁹ Kina nyönyu ame kulu mii mata ne ŋgi rō mbəmbə kɔzə yayi lida 'ba kpa mini löbu. Lijë ikali dë kpe tiyari mo.

50 Mî kada naga nima gba kinza sëyï kila'ba dë Yesepa öyö kole 'deni rïyö ti 'ja abo Asenata.

51 Bo iya te, "Bôko'ba i'di dôma 'deni kudölü di gô gomo pili ame ga mo'ja ne. Bo i'di dôma kudölü 'deni gbï di gô lende 'ba liñç 'ba 'bu ma." Gô kö'du mo na 'dô bo ki'di möyï kole abo ma döndende mo rô Manase, ame kiya te "Udölü."

52 Bo iya gbï te, "Bôko'ba i'di ma 'deni möyö kole mî døyayi nime mo'ja gomo kulöwö di teyi ne." Gô kö'du mo na bo ki'di möyï kole abo ma mî rïyö mo rô Eporima, ame kiya te "I'di löyö."

Sëyï

53 Kômô kôô modômorïyö naga nima wa 'ba mî nyaka këdï kôdo kulöwö teyi ne ari kote rönniî gbo ñgi.

54 Kina kômô kôô modômorïyö 'ba sëyï tönë kisaki ñgi to'dô bilaka kôzô lende tönë Yesepa kiya ne. Mî kada naga nima 'bö ila'ba 'deni mî dölinç môtô ga pili, tine Ezipeto na ñge gba akonyo këdï teyi.

55 'Bö isaki ñgi gbï to'dô bilaka 'ba Ezipeto tine na lijë kari zi bô dölinç tokpasi bo gô bo ki'di akonyo zinni. Bo iya te, "Arike zi Yesepa, wa ame ga pili bo kiya ziye ne o'dôke."

56 Kina ɔdô sëyï kila'ba 'deni mî døyayi pili tine na Yesepa kope kpa mata tönë ga pili bo kikeki nyönyu yîmo ne ñgi yaga tugö mo zi Ezipeto. Bo ugö zinni römöyi 'bö èdî 'deni ko'dô lijë rô ma kënyë.

57 Mî kada naga nima bilaka ako Ezipeto di dölinç môtô ga pili tugö nyönyu di zi Yesepa

römöyi sëyï ila'ba 'deni gbï mï däliŋç ma 'bënni ga.

42

Tugö Nyönyu Di Ezipeto

¹ Yakoba 'bu 'ba Yesepa uwö lëbï mo gbï di liŋç abo ma nyönyu këdï mï døyayi 'ba Ezipeto. Bo iya zi kole abo ga, bo iya te, "Wa'di na këddi kolomake 'beye te gëmo?"

² Muwö lende mo tégë nyönyu ëdï Ezipeto. Ënyï kari kugöke nyönyu zize di yayi kinza 'bö kupö ze."

³ Kina kole 'ba Yakoba ga ma 'butë kënyï ñgi kari Ezipeto tugö nyönyu di yayi.

⁴ Tine Yakoba ota go kole abo Benyimona bɔ löndö Yesepa di bi tari. Bo ere römöyi kinza wa ma kënyë mɔtɔ kari kömö ra gbï dɔmo di yayi. Go kö'du mo na bo ko'dokɔ dë ti'di Benyimona kari ti löndö bo naga nima.

⁵ Kole 'ba Yakoba ga ari ti bilaka 'ba däliŋç mɔtɔ ga tari tugö nyönyu di Ezipeto. Lijë ari römöyi sëyï ame kila'ba 'deni døyayi 'bënni 'ba Kanana ne.

Tolɔđo Bëri 'Ba Kole 'Ba Yakoba Ga

⁶ Mï kada nima Yesepa na 'deni rɔ turu löbu mbiri dɔ døyayi 'ba Ezipeto. Bo na rɔ bɔ kugö nyönyu zi bílaka pili. Kina bɔ löndö bo töne ga kako kɔdɔ ñgi mï gɔ bi ame bo këdï teyi ne. Tine na lijë kako ñgi kolɔđo bëri kɔmɔ bo.

⁷ Kina ɔdɔ Yesepa ko'ja lijë 'deni tine, bo ikali lijë ñgi rɔ löndö bo ga. Tine bo o'dɔ abo rɔ bo le

kɔzɔ iya te bo ikali lịjɛ dë tara. Bo ilende rɔ ma kisili gönni, bo iya te, "Akoke di yala?"

Lịjɛ iya te, "Dako di Kanana 'dɔ tugö nyönyu di bine."

⁸ Kina Yesepa kikali ŋgi rɔ ma laka om̄ba ya naga nima löndö bo ga na, tine lịjɛ ikali bo dë kpe.

⁹ Kina bo komeri gɔ lende 'ba nyi ma tönɛ ga ko'de dɔ bo mɔlo gɔ lende 'ba löndö bo ga ne ŋgi. Kina bo kiya te zinni, "Kpe bɔ kore na, akoke ton̄go dɔlin̄go ze nime gɔ kikalike kɔri ame 'dɔ kaloke ya dɔze timo ne."

¹⁰ Lịjɛ iya te, "Nere, inza tara. Ze 'beze ŋgi kɔzɔ kole 'bi ga tara. Dako eze ŋge gɔ nyönyu 'dɔ dugö di bine."

¹¹ Ze nime pili rɔ kole 'ba 'bu kɔtɔ, rɔ ma laka ze bɔ dɔ kündendë na dë. Dako dë bine kɔzɔ bɔ kore tara."

¹² Bo iya te, "Inza tara, mikali rɔ ma laka akoke ton̄go kɔri ame gɔ kaloke ya timo dɔze ne."

¹³ Lịjɛ iya te, "Nere, ze nime dëdii 'butë dɔmoriyö pili rɔ kole 'ba 'bu kɔtɔ. Ze kole 'ba bulöbu mɔtɔ këdii koloma Kanana na. Löndö ze ma kɔtɔ ölö 'deni kina tundu mo na kileke lin̄go ti 'bu ze."

¹⁴ Bo iya te, "Mikali 'deni rɔ ma laka èdii kɔzɔ lende nime miya bine ne kpe bɔ kore na 'biri.

¹⁵ Ne ti miyɔzɔ lende 'be nima. Mulömu rɔma kɔmɔye pili ti möyi ŋere, ɔdɔ kiya te ko'de ke löndö ye ma titi tɔ nima dë a mɔtɔ inza kombike ndiye di gɔ bi nime bine.

¹⁶ Kina on̄gɔke bɔ mɔtɔ le'jete di mii löngö ye bina gɔ kileki kari ko'de bɔ löndö ye nima kako

bine. Kpe ya mɔtɔ mo naga nima ilekeke 'beye bine rɔ 'bɔki ɳbö bo kuyi dɔ bo. ɔdɔ kiya te ko'dɔke dë te mëdi mikali ɳgi rɔ ma laka, om̄ba kpe bɔ kore na."

¹⁷ Kina bo ki'di lijé ɳgi pili mii maboso koloma yayi ɳbö tö'dö dɔ mota.

¹⁸ Mii tö'dö dɔ mota na bo kiya zünni, bo iya te, "Ma rɔ bɔ koro Bɔko'ba. Wa ame ga pili mëdi miya ziye ne o'dɔke kina ti kɔmɔke ɳgi.

¹⁹ ɔdɔ kiya te kinzake ɳgi rɔ ma laka rɔ bɔ dɔ kündëndë i'dike bɔ ma kɔtɔ kileke bine rɔ 'bɔki, kina gɔ kpe ya mɔtɔ mo naga nima kotoke nyonyu ame ga kugöke 'deni ne kari zi bilaka 'be ame ga rɔ 'bö di pötö ye 'dë ne.

²⁰ Kina gɔ kari kakoke ti bɔ löndö ye ma titi nima ko'deke bo kako bine. Tine na ti mikali ɳgi rɔ ma laka om̄ba lende 'be ẽd̄i rɔ ma kodɔrɔ kina minza mupö ye kpe."

Kina lijé kuti ɳgi gɔ lende abo nima.

²¹ Lijé ebe tiya mo rɔ gɔ rönni, tégé, "Rɔ ma laka Bɔko'ba ẽd̄i 'deni ki'di gomɔ nime dɔze gɔ kö'du 'ba lende kénye töñe do'dɔke mɔlo zi bɔ löndö ze Yesepa ne. Mii kada nima bo oloma toma'jo rɔ bo zize gɔ dolake bo gbɔ. Ne duwöke lende 'ba rɔ koma'jo abo dë gbi yɔ, ma dongɔke gomɔ 'ba rɔ bo pele rɔ mbëmbë dititike lende mo dë gbi yɔ. Kina me le'jete do'jake gomɔ mo 'deni."

²² Rubënii iya te, "Miya dë su ziye mii kada töñe miya te kinza ko'dɔke ɔtɔ dë zi bɔ titi nima? Ne o'ja uwöke lende ma dë 'di. Kina ma dɔkolo 'ba löpö töñe na me Bɔko'ba këd̄i 'deni ki'di gomɔ mo dɔze."

23 Dëmba Yesepa uwö lende kiya 'bënni nima 'deni le, tine lijë ikali dë römöyi pa bo môtô na koloma tiyari kpénni zi bo rɔ kpa Ezipeto.

24 Kina ɔdɔ bo kuwö lende 'bënni nima 'deni tara tine, bo ñenyi ñgi kôdɔ yaga bi mono. Bo ileki kako kilende 'böwu zünni kina bo kigeli Simona ñgi di mi löngö lijë, bo ki'di kudödu di komo lijë pili te.

25 Kina Yesepa koja bo laja abo ga kari tiyari nyönyu mi sorowali 'ba löndö bo naga nima. Bo iya gbi zi bo laja naga nima gɔ kogba yamo ame ga lijë kugö nyönyu timo ne kileki ki'di kpa sorowali mo ga. Kina bo koja bo laja abo ga ñgi kari ki'di akonyo zünni gɔ lijë konyo di gɔ kori. Kina ko'dɔ ñgi pili kɔzɔ lende nima tara.

Yamo Mi Nyönyu

26 Bo löndö Yesepa naga nima udödu sorowali 'bënni ga ñgi gɔ akaca 'bënni ga lijë kösö dəmo.

27 Lijë ilingere ñbö kari komö gɔ bi ame lijë ko'dɔkɔ tö'dö teyi ne. Bo môtô ope kpa sorowali 'ba bo togba nyönyu ti'di mo zi akaca abo. Tine bo ongɔ te, yamo abo édi kpa sorowali yayi.

28 Bo iya te zi bo löndö bo ga, "Yamo ma tönë mugö nyönyu timo ne lijë ileki 'deni 'böwu zö. Ongóke tɔma kina me kpa sorowali ma dayi."

Kina ɔdɔ lijë konjɔ wa nima 'deni tara lijë ñenyi ñgi pili rɔ tikere. Lijë iya te, "Wë, wa'di na Boko'ba këdi ko'dɔ kulöwö zize te nime?"

29 Kina lijë kari ñgi nduwë linjɔ zi 'bu nnü Yakoba mi Kanana. ɔdɔ lijë komö 'deni yayi tine lijë iyëti gɔ wa ame ga ko'dɔ rönni zünni di Ezipeto ne pili zi bo. Lijë iya te,

30 “Bɔ ame rɔ löbu 'ba dɔ Ezipeto mo ne ilende
ŋgi rɔ ma kisili gɔze, bo iya te tɛgɛ ze bɔ kore
na do'dɔkɔ tonjɔ kɔri ame gɔ dalo ya timo dɔ
dɔyayi 'bënni ne.

31 Kina dileki diya zi bo, diya te, ze bɔ kore na
dë, ze bilaka ma sari na.

32 Diya te ze nime pili rɔ löndö kɔtɔ 'butɛ
dɔmoriyö rɔ kole 'ba 'bu kɔtɔ, kina löndö ze ma
kɔtɔ öle 'deni tundu mo na kileke liŋɔ 'dë yayi ti
'bu ze mii dɔyayi 'ba Kanana.

33 Kina bɔ löbu mo nima omeri dë du te mii
lende kiya ze. Bo iya te, 'Ti miyɔzɔ lende 'be
nima, ɔdɔ këddike rɔ bilaka ma sari i'dike bɔ ma
kɔtɔ kileke tö bine. Kpe ya mɔtɔ mo naga nima
ileki karike ti nyonyu tokɔnyi bilaka 'be ga timo
kinza 'bɔ kupɔ lijɛ ra.

34 Kina ari ko'deke bɔ löndö ye ma titi nima
kakoke timo bine gɔ mikali om̄ba kpe e'be rɔ
bilaka ma sari. Kina ti mileki bɔ löndö ye ame
kileke bine rɔ 'bɔki ne ŋgi ziye gɔ kugöke ndögö
nduwɛ di bine.' ”

35 Lijɛ iyët̄i gɔ lende nime pili te zi 'bu nn̄i, kina
lijɛ kope kpa sorowali 'bënni ga ŋgi. Tine lijɛ o'ja
yamo 'bënni ga pili di kpa sorowali 'bënni ga rɔ
kɔtɔkɔtɔ. Kina ɔdɔ lijɛ ko'ja yamo 'bënni ga 'deni
pili tara tine, lijɛ ŋgi rɔ tikere rɔ ma kënyɛ gɔ
lende mo. 'Bu nn̄i gbi ŋgi rɔ tikere,

36 bo iya te zinni, "Wa'di na këddi kolɔlɔke kole
ma naga nime kari mökö di rɔma teyi? Yesepa
ölü 'deni gbi kina me Simona kölu 'deni gbi,
kina me 'bòwu ko'dɔkɔke 'deni gbi gɔ kogbake
Benyimona gbi yaga di zö. Wa'di na këddi
kodɔke gomɔ rɔma kulowö te gɔmo?"

³⁷ Rubëni iya te, "I'di Benyimona közö mari timo. Mëdï mongö gø bo laka mileki ti bo zïyi bine. Minza mola a mötö kömö rø bo. Kina ɔdɔ kiya te mileki bo dë kako zïyi bine ogba kole bötöni rïyö ma naga nime kupö yaga kpa dökolo mo."

³⁸ Tine 'bu nni uti dë gø lende nima. Bo iya te, "Kole ma nime inza kari tiye. Löndö bo ölü 'deni gbï, bo na me kola ñge koto. ɔdɔ a mötö kari kömö dö bo di bi lingere nima yayi lisa ma kënyë na ko'deke 'deni zö. Möndë ama 'deni, meri mo na ñgi këdi kososo ma."

43

Toto Benyimona Ezipeto

¹ Tine sëyï nima kila'ba mï døyayi 'ba Kanana ne 'deni ñgi rø ma kënyë.

² Kina ɔdɔ e'be Yakoba ga konyo nyönyu ma tönë kugö kako timo di Ezipeto ne 'deni kote tine, bo iya zi kole abo ga, bo iya te, "Arike Ezipeto tugö nyönyu zize."

³ Kole abo Yuda iya te, "Turu löbu 'ba Ezipeto mo nima tönë dari yayi ne bo ilende zize rø ma kisili. Bo iya te ɔdɔ do'de bø löndö ze ma titi nime dë, a mötö bo o'dökö dë kpe gø bo ko'ja kinë ze komö bo.

⁴ Kina me ɔdɔ kiya te kodö kpa bø löndö ze ma titi nima 'deni gø kari tize, dëdë dari ñgi dugö nyönyu dako timo zïyi.

⁵ Ne ɔdɔ kuti dë gø lende ze nime ti dari yayi rø ma totondo ga? Bø nima iya te a mötö bo o'dökö dë gø bo ko'ja kinë ze komö bo, ɔdɔ kiya te do'de bø löndö ze ma titi nime dë."

6 Yakoba iya te, “Ne 'di, wa'di na kiyake zi bo kiyake te éddike ti löndö ye mōtō gōmo? Gō wa'di na ko'dōke lende tara, këddü ki'dike ma ḥjii milisa kulöwö te gōmo?”

7 Lijë iya te, “Bō mo nima oloma ḥjii tititi ze rō aliri gō lende 'ba bilaka ze ga pili. Bo ititi ze tēgē ɔdō 'bu ze édi. Kina bo kititi ze gbi tēgē ɔdō dëdī ti löndö ze mōtō. Gō kö'du mo na me ki'di 'dō diya lende 'ba Benyimona zi bo gōmo ne, gō akititi ame bo këdī kititi ze timo. Ne dikali tondo ma bo ko'dōkō gō do'de bō löndö ze kako zi bo?”

8 Yuda iya te, “Baba, i'di bō titi nima közö gō bo kari tize. Kina gō dēnyi dari 'dō dako dōmō bilaka ze ga di zi sëyi löbu nime. Ne ɔdō kinza tara 'bō édi kote dōze kpaki ti kole titi ze ga.

9 Mëdī mongo gō kole 'bī Benyimona laka, mëdī mi'di dïdī ma gbi këdī kōzō 'ba bo tara. ɔdō kiya te, mileki dë mo'de bo kako ziyi bine i'di lende mo kōrō dōma ḥjöö mölé.

10 Oñgō te, ma kiya te dako dë ḥjii dumu dōze bine kōzō a nime te, dëne me dileki 'deni mī riyö na me.”

11 Yakoba iya te, “Ele, ileñoke rōye kōzō ame mëdī miya ziye ne. Ogbake wa ma laka 'ba dōyayi nime gō ki'dike mī akombi 'be ga gō kotoke kari zi turu löbu nima rō kpa közī ki'di. Ogbake tagi ti dōkomali wōwō ma kato kele mōtō ga ti dōngérī ma kana mōtō ga kōzō pisitaki ni ti alomonda.

12 Arike ti yamo rō mbëmbë kebe dō ma dōgba tönë 'dō kilekike ma tönë ga ki'di kpa sorowali 'be ga ne. Mōtōga dō bō mōtō na kudölu ki'di yayi kinza kikali gōmo.

13 Kina arike ti löndö ye Benyimona laka zi turu löbu nima.

14 Mī Boko'ba tigɔ dō kiteli këyï rɔye bō nima konjɔ ye ŋgi rɔ bɔ lisa. Kina gɔ bo ki'di Benyimona kileki kako tiye ti Simona ame kileke yayi ne. Ne onjɔ 'bama, ɔdɔ kiya te Boko'ba bo kogba kole pele di rɔma ama ndɔbɔ abo na."

Mī Riyö 'Ba Tari Ezipeto

15 Kina kole 'ba Yakoba ga kogba wa tönë ga ŋgi kari timo rɔ kpa közi ki'di zi turu ma löbu 'ba Ezipeto nima. Lijë ogba yamo gbii mbiri kebe dō ma dɔgba tönë. Kina lijë kënyi ti Benyimona tari Ezipeto. ɔdɔ lijë kömö 'deni yayi tine lijë ari ŋgi tonjɔ bɔ löbu mo tönë ame rɔ Yesepa ne.

16 Kina ɔdɔ Yesepa ko'ja Benyimona 'deni këdi tinni tine, bo iya zi bo laja ame këdi konjɔ gɔ wa 'ba mī linjɔ abo ne, tégë, "Oto ya naga nime kari linjɔ ma. Om̄ba kole yéri ɔtɔ ga ko'dɔ akonyo gɔ dari donyo tōne tinni mī zana kada."

17 Kina bō laja nima ko'dɔ ŋgi kɔzɔ ma Yesepa kiya, koto ya naga nima ŋgi kari linjɔ 'ba Yesepa.

18 Kina ɔdɔ lijë konjɔ bō laja nima këdi koto lijë 'deni kari linjɔ 'ba bō löbu tönë lijë ŋgi rɔ tikere. Lijë ebe tiya mo rɔ gɔ rönni, iya te, "Ëdī ko'de ze 'deni bine gɔ lende 'ba yamo tönë ga kileki kpa sorowali ze ga ne. Bō löbu nima o'dɔkɔ 'deni 'dɔ kinda'ba ze ko'dɔ ze rɔ bō ndɔbɔ 'ba mī linjɔ abo kpaki ti akaca ze ga."

19 Kina ɔdɔ lijë kömö 'deni kpa reki 'ba linjɔ nima lijë iya zi bō laja nima, iya te,

20 "Nere, tönë dako dɔgba bine tugö nyönyu ne ko'ja dëdī dileki 'deni dari linjɔ,

21 dari dömö gɔ bi ame do'dɔkɔ tö'dö teyi na dope kpa sorowali ze ga do'ja yamo ma tönë ga dugö nyönyu timo ne 'böwu di kpa sorowali ze ga. Yamo ma dugö nyönyu timo ne pili rɔ gɔmo, kina me dileki 'deni timo.

22 Kina dako 'deni gbi ti yamo mɔtɔ ame gɔ dugö nyönyu mɔtɔ gbi timo. Dikali dë ɔdɔ yë mo na kileki yamo ze naga nima kpa sorowali ze ga mi kada nima."

23 Bɔ laja nima iya te, "Olomake ti mi këyï, kinza kereke dë. Bɔko'ba ma këdi konjɔ gɔye ti 'bu ye na ma kileki yamo 'be ga pili kpa sorowali ne. Yamo ma tönë ga kugöke nyönyu timo ne mogba 'deni mɔlo mi kada mo nima."

Kina bo kari ŋgi ko'de Simona kako zinni.

24 Bɔ laja tönë ogba löndö 'ba Yesepa naga nima koja rö 'ba Yesepa, bo ko'de mini zinni turögö ndinni timo gɔ dölëti 'benni, bo ki'di akonyo gbi zi akaca 'benni ga.

25 Lijë oloma yayi ŋbö kömö mi zana kada tilejo rönni ti kpa közï 'benni ga römøyi lijë uwö 'deni tégë bɔ löbu nima édi kako tonyo akonyo bi kɔtɔ tinni.

26 Kina ɔdɔ Yesepa kileki 'deni kako liŋɔ tine, lijë ényi ŋgi ti kpa közï ki'di 'benni ga kɔdɔ timo gɔ bo rö ma bo këdi yimo kari ki'di zi bo. Kina lijë kolɔdɔ ŋgi bëri kɔmɔ bo.

27 Bo iya te, "Éddike tondo? Kina 'bu ye ma tönë 'deni rɔ bulöbu köndë kiyake lende mo zö bine ne, bo édi tondo? Bo édi gba ti kɔmɔ bo?"

28 Lijë iya te, "Yëë ŋjere, 'bu ze édi laka gba ti kɔmɔ bo." Kina lijë kolɔdɔ 'böwu bëri kɔmɔ bo.

29 Yesepa ileki konjɔ dönni, kina ɔdɔ bo ko'ja bɔ löndö bo Benyimona ame rɔ kole 'ba ma bo ko ne tine, bo iya te, "Bɔ nime na rɔ bɔ löndö ye ma titi mo tönë kiyake lende mo zö bine ne?"

Kina bo kiya te zi Benyimona, "Kole ma, Bɔko'ba koloma tiyi laka."

30 Kina bo kenyi ŋgi welo kɔdɔ kari yaga. Döki'di bo ata 'deni rɔ ma kenyɛ gɔ lende nima bo ko'ja kinɛ bɔ löndö bo ne. Bo i'di toma gɔ bi ame gɔ bo kari kudu di teyi, kina bo kɔdɔ ŋgi rɔ 'ba tö'dö abo kari tudu yayi.

31 Bo urögö kɔmɔ bo kogbɔ döki'di bo, kina bo kɔdɔ kako yaga. Bo iya zi bɔ laja abo, iya te, "O'de akonyo kako zize."

32 Bo oloma dɔ gɔ bi loma ma 'ba bo ki'di löndö bo ga koloma dɔ tarabiza mɔtɔ kuyi kömönni kari dɔ bo. Tine Ezipeto ame ga kedi konyo akonyo gbii tinni yayi ne oloma 'benni gbii 'beri. Dölëti 'benni 'ba Ezipeto na tara. Lijë oloma dë tonyo kpenni bi kɔtɔ ti Ebere, édi rɔ lende ma koro zünni.

33 Kina Yesepa kiyija löndö bo ga ŋgi koloma béri. Dɔgba bo i'di kole ma löbu mo kina bo ki'di bɔ ma koyö gɔmo ŋbö kari kömö zi kole ma rɔ tundu mo. Kina ɔdɔ lijë konjɔ Yesepa kedi kiyija lijë 'deni ŋgi koko tine lende mo igayi lijë ŋgi.

34 Bɔ laja naga nima ombi akonyo di dɔ tarabiza ma 'ba Yesepa ko'de kako zi löndö bo ga. Tine akonyo ma ki'di zi Benyimona ebe 'ba ya ama ga ŋbö mi muyi. Kina lijë koloma ŋgi yayi tonyo akonyo, tuwë layi ŋgi rɔ lɔŋɔ.

44

Kösü 'Ba Yesepa

¹ Yesepa i'di lende mo zi bɔ laja abo ma löbu mo, iya te, "Ari kunzö nyönyu mii sorowali 'ba ya naga nime, unzö koso yïmo kɔzɔ wa ame lijë ko'dɔko tombi mo ne tara. Ileki yamo ma lijë kugö nyönyu timo naga nima ki'di kpa sorowali 'bënni ga me rɔ kɔtɔkɔtɔ.

² Kina ogba kösu sítéri ki'di mii sorowali 'ba bɔ ma titi nima ti yamo abo ame bo kugö nyönyu timo ne."

Kina bɔ laja tönë ko'dɔ ñgi kɔzɔ a nima tara.

³ Kina ɔdɔ bi këzë 'deni tine löndö 'ba Yesepa naga nima ösö ñgi kɔri tari ti akaca 'bënni ga.

⁴ Kina ɔdɔ lijë kari 'deni gba mbowa yo na Yesepa kënyi kiya te zi bɔ laja abo, "Ënyi kozi go ya naga nime 'dë, ari kiya zinni, iya te, 'Nere ma o'dɔ lende laka ziye, wa'di na ko'dɔke lende kënyë zi bo gɔmo?

⁵ Wa'di na ku'bögöke kösu abo nima kileño di mii sítéri ne gɔmo? Kösu nima na ñere ma këdi kuwë wa timo, kina gbii rɔ 'bɔsi abo. Lende ko'dɔ 'be nima ele dë.'

⁶ Bɔ laja nima ozi gönni kari kota gönni kiya lende tönë ga Yesepa kose ne ñgi pili zinni.

⁷ Lijë iya te, "Nere, wa'di na kiya lende tara gɔmo? Dulömu rɔze, a ma tara do'dɔ dë du te.

⁸ Ikali dë me tönë dari do'ja yamo di kpa sorowali ze ga ne dako timo di dɔyayi 'ba Kanana dileki ziyi bine? Ne go wa'di na kari kiya te du'bögö wa ma kileño di mii sítéri ma kele gɔmo di mii linjɔ 'ba ñere 'bi?

9 Ədə kiya te ko'ja di zi bə mətə di mī ləŋgö ze bine, bə mo ti kələ kpamo. Kina ze mətə mo ga ti dö'bö bine rə bə ndəbə ziyi."

10 Bə laja nima iya te, "Ti kədə ŋgi tara. Tine bə ame mo'ja kösu nima di zi bo ne, bo na ŋge ti kileki rə bə ndəbə zö bine, kpe ya mətə mo naga nima ti karike e'be, rəməyə o'dəke 'beye wa ma kənyə mətə də."

11 Kina lijé kənyi ŋgi wəlo kutə sorowali 'bənni ga pili bəri kope kpamo ga yaga.

12 Kina bo laja nima ki'di ŋgi toma yimo. Bo isaki dəgba di də sorowali 'ba bə ma ləbu mo kari timo ŋbə kömə də 'ba bə ma titi mo, kina kari ko'ja kösu nima ŋgi di mī sorowali ma 'ba Benyimona.

13 Kina ədə lijé konjə 'deni tara tine, lijé ŋgi rə meri, kirica bənjə yaga di rənni gə lende 'ba gomə mbəmbə nime kədə ko'də rəni zinni ne. Kina lijé kudödu sorowali 'bənni ga ŋgi gə akaca, lijé kuyi dənni kileki mī gawo.

14 Kina ədə Yuda ni ti bə ləndə bo ga kuyi dənni 'deni kako mī gawo, lijé ileki 'böwu kari linjə 'ba Yesepa. Lijé ari ko'ja Yesepa kədə gba linjə. Kina lijé kari kolədə ŋgi bəri kəmə bo.

15 Bo iya te, "Wa'di ga na me ko'dəke bine te ne? Ma nime, ma bə kumə lende kəzə 'bəsi na, ikalike də?"

16 Yuda iya te, "Nere, tine gə diya tondo? Dikali də kpe tiya a mətə. Dikali də kpe ma 'də dileme laka ze ziyi. Lende kənyə nime ze na də do'də, Bəko'ba na kədə kodə karama dəze gə lende 'ba wa ma kənyə ame ga do'də 'deni məlo ne. Kina me 'deni do'dəkə ŋgi gə dileke pili ziyi

bine rɔ bɔ ndəbɔ 'bï ga tine dë ñge kɔtɔ rɔ bɔ
ame ko'ja kösu nima di teyi ne."

¹⁷ Yesepa iya te, "Inza tara, minza mo'dɔ tara.
Bɔ nima ko'ja kösu di zi bo ne bo na këdi kileke
ñge bine. Kpe ya mɔtɔ naga nima inzake ti lende
ɔtɔ, ileki karike zi 'bu ye."

¹⁸ Kina Yuda kese ñgi ñɔli dɔ ñgila bo, kiya te,
"Nere, i'di milende tɔ kpe mbowa tïyï 'di. Kinza
kënyï dë rɔ 'dïri tö. Mongɔ 'deni ñgi nï na rɔ
ñere ma löbu mbiri kɔzɔ bɔ ðɔlinjɔ 'ba Ezipeto
nime.

¹⁹ Lende ma na kɔzɔ a nime te. Mi kada tönë
dɔgba bine ne gɔ koloma tititi ze kiya te, ɔdɔ 'bu
ze ëdi kina dëdi ti löndö mɔtɔ,

²⁰ diya te 'bu ze ëdi kina dëdi gbii ti löndö ze
ame rɔ tundu mo ne ame 'bu ze köyö ko'ja rɔ bo
kandi 'deni. Löndö 'ba kole nime öle 'deni, bo na
ñge ma kola kɔtɔ zi ma bo. Kina 'bu ze kɔ'ɔ bo
ñgi rɔ mbëmbë.

²¹ Kina me tönë kiya te gɔ do'de kole nima kako
ziyï gɔ konjɔ bo.

²² Dileki ziyï diya te, 'Bo inza kënyï di dɔ ñgila
'bu ze. ɔdɔ bo kënyï di dɔ ñgila 'bu ze, 'bu ze
inza kɔmɔ.'

²³ Ne iya zize mi kada nima yayi, iya te ɔdɔ
kiya te bɔ titi nime kako dë tize a mɔtɔ o'dɔkɔ
dë gɔ ko'ja kïnë ze dɔrɔ kpe kömöyi.

²⁴ Kina dileki dari dïyëti gɔ lende kiya 'bï tönë
ga ñgi pili zi 'bu ze.

²⁵ Kina me 'böwu 'bu ze kiya te gɔ dako tugö
nyönyu di Ezipeto bine.

²⁶ Diya te zi bo ɔdɔ kole titi nime kari dë tize
a mɔtɔ dinza dari. Inza ko'dɔkɔ gɔ dɔrɔ kɔmɔ

turu löbu 'ba dəliŋč nima ɔdɔ kiya te kole nime
kari dë tize.

²⁷ 'Bu ze iya te, 'Kɔzɔ ikali 'ja ma ama öyö kole
ŋge riyö zö.

²⁸ Kina me mɔtɔ kari ë'bənii 'deni mɔlo bitɔ
tɔ ne ga mo'ja kɔmɔ mo dë gbii yɔ mɔlo nime.
Mɔtɔga kuruku 'ba yi mökö ti konyo 'deni.

²⁹ Kina me ko'dɔkɔke 'deni gbii togba ma titi
nime yaga di zö. ɔdɔ a mɔtɔ kɔmɔ dɔmo di yayi
lisa ma löbu na ko'deke 'deni zö. Möndë ama
'deni meri abo na ŋgi këdi kosɔsɔ ma.' Lende
ma 'bu ze kiya zize na kɔzɔ a nime te.

³⁰⁻³¹ Kina me ɔdɔ kiya te dari dileki ra rɔ ma
sari kinza kole nime, kina ɔdɔ 'bu ze ko'ja bo
kinza tize bo èdī kölë ŋgi. Èdī 'deni ŋgi kɔzɔ iya
te didi abo ti 'ba kole nime 'deni ŋgi rɔ akɔtɔ.
ɔdɔ bo ko'ja kole nime kinza tize yɔ na bo këdi
kölë ŋgi. Lisa nime do'de 'deni dɔ bo ne na këdi
kupö bo ŋgi.

³² Nere, ma na mëdëi mongɔ gɔ kole nime, miya
'deni mɔlo zi 'bu ma, miya te, 'ɔdɔ mileki dë ti
bo, lende mo ti kɔrɔ dɔma ŋbö mölë.'

³³ Kina me moma'jo rɔma ziyi i'di ma na
mileke bine to'dɔ ndəbɔ ziyi pötö bɔ nime. I'di
kole nime kileki kari liŋč ti löndö bo ga.

³⁴ Ne ma 'bama gɔ mileki tondo mari zi 'bu ze
rɔ ma sari kinza kole nime? Rɔma aga 'deni di
bi tari tonjɔ lisa 'ba 'bu ze."

45

Yesepa Ileme Rɔ Bo Zinni

¹ Kina ɔdɔ Yesepa kuwö lende kiya 'ba Yuda
nime 'deni te tine, bo ikali dë kpe togbɔ dökü'di

bo di kɔmɔ bɔ laja abo ga. Kina bo kapi ɳgi rɔ ma kembe dönni, tégë, “Ođoke yaga di gɔze bine.”

Bilaka naga nima ɔdɔ ɳgi pili yaga kola Yesepa ni ɳge yayi ti bɔ löndö bo ga. Kina bo kebe ɳgi tileme rɔ bo zinni, bo iya te, “Ma löndö ye na.”

² Kina bo ki'di ɳgi tudu rɔ ma kembe na Ezipeto naga nima kuwɔ mono 'ba dɔ bo ɳgi ɳbö di yaga. Gɔ kö'du mo na lende mo kari ɳgi ɳbö kɔmɔ lijɔ 'ba bɔ dɔliŋɔ.

³ Yesepa iya zi löndö bo naga nima, iya te, “Ma Yesepa na. 'Bu ze édi gba ti kɔmöni?”

Tine lijé ikali dë kpe tileki dɔ lende abo, rönni édi 'deni ɳgi kilé'di gɔ kö'du ame lende mo kigayi lijé 'deni ne.

⁴ Kina ɔdɔ Yesepa kɔŋgɔ rönni këdï kilé'di 'deni kulowö tara tine bo iya zinni gɔ lijé kiyese ɳgɔsi dɔ ɳgila bo. Bo iya te, “Ma Yesepa na, ma löndö ye ma tönë kugöke mɔlo zi bɔ ndögö ne na. Kina me ko'de ma kako mi dɔyayi 'ba Ezipeto bine.

⁵ Ne kinza kereke dë komerike kaga rɔye, kina kinza ki'dike dökü'di ye dë kata rɔye gɔ lende kénye tönë ko'dɔke zö mi kada nima yayi ne. Bɔko'ba na koja ma kako dɔgba kɔmɔye bine 'dɔ tokɔnyi ye kɔzɔ a nime te kinza 'bö kupö ye ra.

⁶ Kɔmɔ kɔɔ mo 'deni riyyö ame 'bö kila'ba 'deni mi dɔyayi nime. Kina ola kɔɔ mo ga 'deni gba muyi ame bilaka inza kikali gbii torɔ'dɔ nyaka ala tumu nyonyu.

⁷ Rɔ ma laka Bɔko'ba na me ko'dɔ lende löbu abo nime, bo koja ma kako dɔgba kɔmɔye bine gɔ ki'di ye ti bilaka pili 'be ga kɔmɔke di zi gomɔ nime 'dɔ ki'di kupö ye kara gba nduwë.

⁸ Kpe na dë me kojake ma bine, tine Bɔko'ba na koja ma. Bo o'dɔ ma rɔ löbu mii liŋɔ 'ba bɔ dɔliŋɔ, kina me bo ko'dɔ ma 'deni rɔ turu löbu mbiri dɔ dɔyayi 'ba Ezipeto nime."

⁹ Bo ileki gbii kiya zinni, bo iya te, "Kina ényïke ti, kilekike welo karike zi 'bu ze. Ari kiyake zi bo, iyake te ma kole abo Yesepa na. Kina me le'jete mëdii mose kpama kari zi bo, miya te, 'Bɔko'ba o'dɔ ma 'deni rɔ löbu 'ba dɔ dɔyayi 'ba Ezipeto. Ako welo gɔ koloma tö bine.

¹⁰ Ako ti kole 'bii ga pili ti kole 'bii ga, ti yéri 'ba mii liŋɔ 'bii ga pili ti wa ame ga këddi timone. Gɔ bi èdii ziyi bine toloma teyi kapa Gosene. Bi nime na ñgɔsi ñgila liŋɔ ma gɔ kako kolomake teyi.

¹¹ Ti mö'bö nduwë ti'di wa ame ga këddi rɔ leri mo ne ziyi di yayi, römöyi sëyi nime èdii gba ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ muyi. Dëne mɔtɔga 'bö löbu nime ti kote dɔye pili ti bilaka 'bii ga, kpaki ti yéri 'ba mii liŋɔ 'bii ga.'

Ndose ma nime ari kiyake tara zi 'bu ze.

¹² Rɔ ma laka ikalike ma 'deni pili, kina nii bɔ löndö ma Benyimona ikali 'deni ma Yesepa bɔ löndö yi na.

¹³ Ari kiyake zi 'bu ze, iyake te mëdii 'deni ti közi kakpa mbiri dɔ Ezipeto. A mɔtɔ ga ame pili ko'jake bine ne iyake lende mo gbii zi bo. Ari ko'deke bo kako welo bine."

¹⁴ Tine na Yesepa kiramo Benyimona ñgi bo kudu rɔ ma kënyë. Kina Benyimona kiramo bo gbii kebe tudu.

¹⁵ Kina Yesepa kebe ñgi tiramo löndö bo ama ga pili rɔ kɔtɔkɔtɔ nduwë ti monɔ. Kina lijë ki'di

ŋg̊i tilende ti bo.

¹⁶ Lende nima ari kömö zi bo dəliŋɔ tégë löndö 'ba Yesepa ga ako 'deni, kina bo dəliŋɔ ni ŋg̊i pili ti m̊i k̊eyi ti bo laja abo ga.

¹⁷ Bo iya zi Yesepa, iya te, "Iya zi löndö yi naga nima g̊o lij̊e kudödu akombi 'bënni ga g̊o akaca lij̊e kileki kari liŋɔ 'bënni m̊i døyayi 'ba Kanana.

¹⁸ Kina g̊o lij̊e kari ko'de 'bu nn̊i ti bilaka 'bënni m̊oto ga pili kileki timo bine. Ti mi'di kapa yayi 'ba Ezipeto ma laka r̊o d̊o kiteli zinni g̊o lij̊e koloma teyi. Kina ti mi'di akonyo ma laka gb̊i zinni r̊o mbëmbë.

¹⁹ Mi døyayi nime bine dëdëti aribiya ame ga sa na këdëti kotɔ ne, kina 'd̊o lij̊e kogba kari timo go 'ja ti kole titi 'bënni ga pili k̊ek̊i yimo kako bine, kina 'd̊o 'bu yi kako gb̊i bine kɔzɔ a nima tara.

²⁰ Iya zinni kinza lij̊e ki'di münni kombi dë g̊o lende 'ba wa 'bënni ga. ɔd̊o kiya te lij̊e kömö Ezipeto bine wa ma laka 'ba døyayi nime lij̊e ti këdëti pili timo."

²¹ Kole 'ba Yakoba ga o'd̊o pili kɔzɔ lende kiya 'ba bo dəliŋɔ nima tara. Yesepa i'di aribiya nima zinni kɔzɔ lende kiya 'ba bo dəliŋɔ tara. Kina bo ki'di akonyo gb̊i zinni g̊o lij̊e konyo di g̊o kɔri.

²² Bo i'di bɔŋgɔ ma kele me zinni. Tine 'ba Benyimona bo i'di yamo kuluku modɔɔkɔtɔ ti bɔŋgɔ ma kele muyi.

²³ Kina bo kako gb̊i ti wa naga nime ko'de zi 'bu bo, ame akaca 'butë na kombi wa ma kele 'ba m̊i døyayi 'ba Ezipeto, kina akaca gb̊i 'butë ame ga kombi nyönyu zi bo ti a m̊oto ga ame g̊o bo konyo di g̊o kɔri ne.

²⁴ Bo oja lijë gō kōri, bo iya te, “Kinza kamoke dē rō gō rōye di gō kōri.”

Lijë 'Ba Yakoba

²⁵ Bō lōndō 'ba Yesepa naga nima ēnyī di Ezipeto yayi kileki kari Kanana. Lijë ari kömö lijç zi 'bu nnii

²⁶ na lijë kiya te, “Yesepa ēdī gba ti kömönü, bo na 'deni rō turu löbu mbiri dō Ezipeto.”

Kina ɔdō Yakoba kuwö lende nime te tine bo oto ŋgi rō gō bo. Bo i'di dō bo dē gō lende kiya 'bënni nima.

²⁷ Lijë iyëti gō lende ame ga pili Yesepa kose ne zi bo. Tine ɔbō bo kari ko'ja aribiya ame ga Yesepa koja gō bo tari timo Ezipeto ne, tine na 'jaa dökü'di bo këy়i.

²⁸ Bo iya te, “Ee, kina 'deni, rō ma laka kole ma Yesepa ēdī gba ŋgi ti kömönü. Mëdī mari tonjō bo du titi ti kōmo ma gba kinza mölë dē.”

46

Tari 'Ba Yakoba Ezipeto

¹ Yakoba ototo abo ga pili kënyi ŋgi di yayi kari ɔbō kömö Berasaba. Kina ɔdō bo kömö 'deni Berasaba tine na bo kumu roma ŋgi zi Bōko'ba 'ba 'bu bo Yisika.

² Kina Bōko'ba kileme roni ŋgi zi Yakoba rō mī korondō kidéki bo, kiya te, “Yakoba, Yakoba.”

Yakoba uti, iya te, “Ma na me bine.”

³ Bōko'ba iya te, “Ma Bōko'ba na, ma na moloma tonjō go 'bu yi Yisika bine. Kinza kere dē di bi tari Ezipeto. Go bi nima na mëdī mari mi'di kupö yi kara di teyi rō mbëmbë.

⁴ Kina ti moloma gbii tüy় yayi gо mileki kupö yи ga 'jaa kako mи yayi nime bine. Tine nи 'beyи ɔdɔ kólë kada mɔtɔ Yesepa na ti kokoko yi."

⁵ Kina Yakoba kényi ŋgi di Berasaba yayi. Kole abo ga i'di bo mи aribiya ma tönë bɔ dɔlinɔ 'ba Ezipeto koja ne. Lijé i'di 'ja 'benni ga kpaki ti kole titi mи aribiya naga nima gо kilingere timo.

⁶ Kina lijé kényi ŋgi pili ti yeri 'ba mи linɔ 'benni ga ti wa ame ga pili lijé ko'ja di Kanana ne, lijé kari Ezipeto. Yakoba ari pili ti bilaka abo ga,

⁷ kole abo ga ti kole 'ba kole abo ga ti yitötü abo ga pili ti yitötü 'ba kole abo ga. Lijé pili ösö gо bo kari Ezipeto.

⁸ Yakoba nime na kïdékï möyi mo mɔtɔ gbii rɔ Yisarele. Möyi bilaka abo ga ame kari ti bo Ezipeto ne kina me ga. Ruben'i ame rɔ kole 'ba Yakoba ma dɔndende mo ne,

⁹ ti kole abo ga Anoko ni ti Palo ti Ezerona ti Karomi.

¹⁰ Simona ti kole abo ga Yemowele ni ti Yamina ti Oda ti Yakina ti Zowara kina gbii ti Sawola ame yitö 'ba dɔyayi 'ba Kanana na köyö ne.

¹¹ Lëwë ti kole abo ga Gerosona ni ti Kowata ti Merari.

¹² Yuda ti kole abo ga Sela ni ti Pereze ti Zera. Kole abo mɔtɔ mo ga Ere ni ti Onana öle 'deni mɔlo di dɔyayi 'ba Kanana yayi. Kina Pereze kari köyö kole riyö rɔ Ezerona ni ti Amola.

¹³ Yisakara ti kole abo ga Tola ni ti Puwa ti Yabo ti Simerona.

¹⁴ Zebolona ti kole abo ga Serede ni ti Elone ti Yalele.

¹⁵ Kole 'ba Yakoba naga nime ma bo köyö ti Leya ko'ja bo këdï koloma Padanarama na. Bo öyö nyiti gbü ti Leya möyi mo rō Dina. Kina kupö bilaka lesi ame ga pili kôdö di zi Leya ne èdï 'butë mota dçomota.

¹⁶ Kole 'ba Yakoba môtö ga ame kari ti bo Ezipeto ne kina me ga. Gada ti kole abo ga Zipeyona ni ti Agi ti Sunï ti Eziboni ti Eri ti Arodi ti Areli.

¹⁷ Asera ti kole abo ga Yimena ni ti Yisewa ti Yisewi ti Beriya ti nyiti abo Sera ti kole 'ba Beriya ga ame ga rō Eberi ni ti Malekele.

¹⁸ Kole 'ba Yakoba naga nime ma bo köyö ti Zilepa ame Labana ki'di gõ kari koja laja zi nyiti abo Leya na. Kina kupö bilaka lesi ame ga pili kôdö di zi Zilepa ne èdï 'butë döömu dçökötö.

¹⁹ Yakoba öyö kole gbü rïyö ti 'ja abo ame rō Rayile ne, möyi mo ga na rō Yesepa ni ma ti Benyimona.

²⁰ Tine Yesepa öyö kole 'deni rïyö di Ezipeto rō Manase ni ti Eporima. Bo öyö lijë ti 'ja abo Asenata nyiti 'ba Potipera bō kata ame këdï koloma mii dçayayi 'ba Ono ne.

²¹ Benyimona öyö kole gbü rō Bela ni ti Bekere ti Asebele ti Gera ti Namana ti Eyi ti Rose ti Mupïma ti Wupïma ti Arada.

²² Kina kupö bilaka lesi ame ga pili kôdö di zi Rayile ne èdï 'butë dçemosowö.

²³ Kole 'ba Yakoba môtö ga ame kari ti bo Ezipeto ne kina me ga. Dana ti kole abo Wusïma.

²⁴ Napatali ti kole abo ga Jazele ni ti Gunï ti Jerezë ti Silema.

²⁵ Kole 'ba Yakoba naga nime ma bo köyö ti Bila ame Labana ki'di go kari toja laja zi nyiti abo Rayile na. Kina kupö bilaka lesi ame ga pili kədə di zi Bila ne édë modəmorïyö.

²⁶ Kupö Yakoba ga ame kari ti bo Ezipeto ne édë pili bi kətə kuluku kətə kədə dəmo 'butë döömu dəçkətə (66) rə dönni kinza 'ja 'ba kole abo ga teyi.

²⁷ Tine Yesepa öyö kole 'deni rïyö di Ezipeto yayi kina ki'di bilaka 'ba Yakoba ga ame ga kari Ezipeto ne kodə'bə rönni pili bi kətə kuluku kətə kədə dəmo 'butë rïyö (70).

Loma 'Ba Yakoba Ezipeto

²⁸ Yakoba oja Yuda kari dəgħba kiya zi Yesepa go kurē dönni Gosene. Kina ɔðə lijë kömö 'deni Gosene tine

²⁹ Yesepa ényiŋi kileño aribiya abo ma tönë kosani na kədi koto ne bo kari tileme rə bo zi 'bu bo di Gosene yayi. To'ja ma bo ko'ja 'bu bo na bo kiramo ŋgi bo kudu rə ma kényē.

³⁰ Yakoba iya zi bo, iya te, "Mo'ja kömöyi 'deni kina mikali 'deni ŋgi rə ma laka éddi gba ti kömöyi. Ne ɔðə tölə kömö pele dəma yimö éyi 'deni."

³¹ Kina Yesepa kebe ŋgi tilende zi löndö bo ga ti bilaka pili mətə ga 'ba 'bu bo. Bo iya te, "Mëdī mari miya zi bə dəlinč 'ba Ezipeto, miya te, 'Löndö ma ga ako 'deni zö ti bilaka pili 'ba 'bu ma ga ame kədi məlo mii dəyayi 'ba Kanana ne.'

³² Mëdī mari miya zi bo, miya te, kpe bə koda kamölö ni ti sa na kina me kakoke 'deni ti sa 'be ga pili ti kamölö mo ga pili ti wa 'be ga.

³³ Kina ɔdɔ kiya te bɔ dɔliŋɔ kidekü ye bo ëdi kari kititi ye, kiya te, ɔdɔ ndɔbɔ 'be ga rɔ wa'di?

³⁴ Kina gɔ kiyake zi bo, iyake te, ndɔbɔ 'be mɔlo keddike gba rɔ ma titi ɔnbö kömö mi kada nime tɔne na rɔ toda kamölö ni ma ti sa. Kina 'bu ye löbu ga o'dɔ ndɔbɔ nima gbü tara bine. Ari kiyake zi bo tara kina bo ti ki'di ye ɔngi kolomake mi yayi 'ba Gosene nime."

Yesepa iya tara römöyi Ezipeto lende 'bënni lijë o'dɔkɔ dë toloma bi kɔtɔ ti bɔ koda yeri.

47

¹⁻² Kina Yesepa kigeli löndö bo ga ma muyi kari timo zi bɔ dɔliŋɔ. Bo iya zi bɔ dɔliŋɔ, iya te, "Bu ma ni ti löndö ma ga ɔnyi 'deni di Kanana kako bine. Lijë ako 'deni ti yeri 'bënni ga kpaki ti wa 'bënni ga kina me lijë kömö 'deni Gosene."

Kina bo kileme löndö bo ga ma muyi nima zi bɔ dɔliŋɔ.

³ Bɔ dɔliŋɔ ititi lijë, iya te, "Ndɔbɔ 'be rɔ wa'di?"

Lijë iya te, "Nere, ze rɔ bɔ koda yeri, kina 'bu ze löbu ga ma mɔlo gbü tara.

⁴ Dako 'deni gɔ doloma titi mbowa bine römöyi sëyi ila'ba 'deni rɔ ma kënyë mi dɔyayi 'ba Kanana, mɔli inza kpe yayi zi kamölö ze ga gɔ konyo. Kina me dëne gɔ ki'di ze doloma Gosene bine."

⁵ Bɔ dɔliŋɔ iya zi Yesepa, iya te, "Bu yi ni ti löndö yi ga na me kako 'deni ziyi bine,

⁶ mo'dɔkɔ gɔ lijë koloma mi gɔ bi ame lijë ko'dɔkɔ toloma teyi di mi dɔyayi 'ba Ezipeto

nime ne. Ne oŋgo, yayi ma laka di mii dɔyayi 'ba Ezipeto nime na rɔ Gosene, zinni 'dɔ toloma yayi. Kina ɔdo bɔ mɔtɔ kedi mii lɔŋgɔ lijɛ ame kikali ndɔbɔ 'ba tongo gɔ yeri rɔ ma laka i'di bo kongo gɔ yeri 'ba ma naga nime gbii."

⁷ Yesepa o'de 'bu bo Yakoba gbii kako kileme zi bɔ dɔlinɔ. Kina Yakoba ko'dɔ yeyi zi bɔ dɔlinɔ.

⁸ Bɔ dɔlinɔ ititi bo, iya te, "Kɔmɔ kɔc 'bi ɛdi 'deni ndö?"

⁹ Yakoba iya te, "Kɔmɔ kɔc ma onzi dë gba laka, ɛdi 'deni ŋge kuluku riyö kɔdɔ dɔmo 'butɛ mota (130). Ne gomɔ na mo'ja 'deni ŋgi rɔ ma kenyɛ. Kɔmɔ kɔc ma ame moloma dɔyayi bine ne onzi dë kɔzɔ 'ba 'bu ma löbu ni tara."

¹⁰ Kina Yakoba ko'dɔ yeyi ŋgi gbii 'bowu zi bɔ dɔlinɔ kina bo kɔdɔ ŋgi yaga.

¹¹ Yesepa i'di 'bu bo ni ti löndö bo ga koloma Ezipeto yayi mii gɔ bi mɔtɔ ŋgɔsi ŋgila gawo 'ba Ramese. Bo i'di nyaka zinni di yayi gɔ koloma ŋburu rɔ ë'benni kɔzɔ lende ame bɔ dɔlinɔ kiya ne tara. Gɔ bi nima na yayi mo kele ŋgi rɔ dɔ kiteli pili kebe dɔyayi mɔtɔ ga 'ba Ezipeto nima.

¹² Bo i'di akonyo gbii zi 'bu bo ni ti löndö bo ga pili ti bilaka mɔtɔ ga ame 'ba 'bu bo ne rɔ mbembɛ kɔzɔ wa ame ga lijɛ ko'dɔkɔ ne tara.

Zana 'Bö Ma Kata

¹³ Sëyi nima 'deni ŋgi rɔ mbembɛ a mɔtɔ rɔ akonyo inza kpe mii dɔyayi pili. Kina bilaka ma Kanana ti ma mii Ezipeto 'bö ɔdɔ 'deni ŋgi rɔmo rɔ ma kenyɛ.

¹⁴ Kina lijɛ koloma ŋgi nduwɛ tugö nyönyu di zi Yesepa rɔ mbembɛ, bo kotɔtɔ yamo 'benni ga ŋgi pili kikeki liŋɔ 'ba bɔ dɔlinɔ.

¹⁵ Tine na kari kömö mii kada ame ga yamo kote röni 'deni di zi bilaka pili, a mɔtɔ rɔ yamo inza kpe mii dɔyayi 'ba Ezipeto pili ti 'ba Kanana. Kina Ezipeto kotɔtɔ rönni kako zi Yesepa tokpasi bo, iya te, "Yamo ze ga ote röni 'deni pili, i'di akonyo zize kinza kola ze dë dölë."

¹⁶ Bo iya te, "Odo yamo 'be ga kote röni 'deni o'deke yeri 'ba linɔ 'be ga gɔ kugöke akonyo timo ziye."

¹⁷ Mi kömö kɔɔ nima na bilaka ko'de kosani 'bënni ga ti kamölö ni ti banya ti sa ti akaca zi Yesepa kutë di zinni ti akonyo.

¹⁸ Kina odo kari kömö 'deni mii kömö kɔɔ mɔtɔ 'böwu tine na bilaka tönɛ ga kako gbii zi Yesepa. Lijë iya te, "Nere, ongɔ le'jete kɔzɔ ikali yamo ze ga ote rönni 'deni me. Kina me yeri ze ga di'di 'deni kpaki ziyyi. Dinza kpe ti a mɔtɔ, ame kileke zize bine gɔ dugö akonyo timo di ziyyi ola 'deni nge kɔtɔ rɔ yida rɔze ni ti nyaka ame ga dëdii timo ne.

¹⁹ Kinza kola ze dë dölë, odo kiya te 'bö kupö ze nyaka ze ga édi kulé nji kada mɔtɔ rɔ wa ma yawa. Doma'jo rɔze ziyyi i'di akonyo zize dugö ti yida rɔze ni ma ti nyaka ame ga dëdii timo ne. Kina ze mo ti doloma nji rɔ bɔ ndɔbɔ zi bɔ dɔlinɔ, tine nyaka ze ga ti koloma rɔ wa 'ba bɔ dɔlinɔ. I'di nyonyu zize gɔ dɔmɔ rɔze timo kina go dari dulii mɔtɔ ga gbii mii nyaka ze ga. Kina nyaka ze ga inza kikali kpe tulë rɔ wa ma yawa."

²⁰ Kina Yesepa kugö nyaka 'ba Ezipeto naga nima nji 'doyi rɔ gɔmo pili rɔ a 'ba bɔ dɔlinɔ. Lijë ugö nyaka 'bënni ga mökö römøyi 'bö 'deni

ŋgi r̥ ma kënyë tinni. Kina nyaka ŋgi pili r̥ nyaka 'ba bɔ dɔlinç.

²¹ Kina Yesepa kugö bilaka naga nima ŋgi pili di m̥ døyayi 'ba Ezipeto yayi r̥ bɔ ndɔbɔ zi bɔ dɔlinç.

²² Nyaka 'ba bɔ kata na ŋge Yesepa kugö d̥ römöyi bɔ dɔlinç öd̥ nduwë ki'di akonyo zinni. Gɔ kö'du mo na ma ki'di lijë kinza kugö nyaka ma 'benni ga ne.

²³ Tine na Yesepa kiya zi bilaka naga nima, bo iya te, "Ongɔke te, le'jete mugö yida rɔye 'deni pili ti nyaka 'be ga r̥ wa 'ba bɔ dɔlinç. Kupö na me m̥edi mi'di ziye arike timo kulike m̥ nyaka 'be ga,

²⁴ kina ɔdɔ kiya te kpa dɔlili kömö 'deni ozake kapa ma muyi 'ba wa ame ga pili kɔdɔ ziye di m̥ nyaka 'be ga ne gɔ ki'dike zi bɔ dɔlinç. Tine gɔ kɔsɔ mo ga koloma r̥ e'be 'dɔ këd̥ r̥ kupö gbi r̥ akonyo ziye ti bilaka 'be ga ti kole titi 'be ga."

²⁵ Bilaka naga nima iya te, "N̥i na me kɔmɔ ze 'deni di m̥ töl̥ 'ba 'bö löbu nime, ti doloma ŋgi r̥ bɔ ndɔbɔ zi bɔ dɔlinç."

²⁶ Wa nime na Yesepa ki'di kö'du zi bilaka pili go koza kapa ma muyi 'ba wa ame ga lijë kotɔtɔ di m̥ nyaka ne ki'di zi bɔ dɔlinç. Kö'du ki'di nime ö'bö nduwë te zi Ezipeto. Nyaka 'ba bɔ kata na ŋge kileke kinza r̥ 'ba bɔ dɔlinç.

Yakoba Iteri Bi 'Ba Tusu Bo

²⁷ Tine Yisarele oloma 'benni m̥ yayi 'ba Gosene di Ezipeto yayi. Lijë ari ko'dɔ rönni ŋgi r̥ bɔ wa di yayi, lijë köyö kole r̥ mbëmbë.

²⁸ Yakoba oloma Ezipeto yayi ɳbö kɔmɔ kɔɔ 'butë döömu dɔmoriyö, ɳbö kɔmɔ kɔɔ abo kari kɔmɔ kuluku riyyö kɔdɔ dɔmo 'butë sowɔ döömu dɔmoriyö (147).

²⁹ Kina ɔdɔ bo kɔ'bɔ tölë 'deni tine na bo kidëki kole abo Yesepa kako ɳgi zi bo. Kina bo kiya zi Yesepa, bo iya te, "ɔdɔ kɔ'c ma ɳgi ako kusu köziyi mii mbola ma kulömu röyi timo. Ulömu gɔ ko'dɔ wa ame ga pili mittiti yi to'dɔ mo ne. Ulömu röyi kiya te a mɔtɔ inza kusu ma Ezipeto bine,

³⁰ tine gɔ kari kusu ma bi kɔtɔ ti baba löbu ni. ɔdɔ mölë 'deni ombi töku ma di Ezipeto bine kari kusu ma gɔ bi ame kusu 'bu ma löbu ga teyi ne."

Yesepa iya te, "Ti mo'dɔ ɳgi kɔzɔ lende kiya 'bi tara."

³¹ Yakoba iya te, "Ulömu 'dɔ ko'dɔ kɔzɔ wa nima tara."

Tine na Yesepa ko'dɔ lömu ɳgi. Kina Yakoba ko'dɔ yëe'di ɳgi zi Boko'ba di dɔ langiri yayi.

48

Manase Ni Ti Eporima

¹ Yesepa uwö lende mo tégë 'bu bo Yakoba èdi dɔ rɔkɔ'c, kina bo kënyi ɳgi kari ti kole abo ga Manase ni ti Eporima kari tonjɔ Yakoba.

² Kina ɔdɔ Yakoba kuwö kiya te Yesepa ömö 'deni tine na bo kinzinzi rɔ bo ɳgi kënyi koloma tɔrɔ dɔ langiri.

³ Bo ilende zi Yesepa, iya te, "Mɔlo bine Boko'ba bɔ tigɔ dɔ kiteli ileme röni zö. Mii kada nima mëdi Luza mii dɔyayi 'ba Kanana. Boko'ba o'dɔ lömu ma laka zö,

⁴ iya te, 'Ti mi'di yi köyö kole konzi gɔ kupö yi ga kara koloma rɔ kpa dɔ'be ma konzi. Ti mi'di yayi nime zi kupö yi ga kö'bö ḥburu rɔ ë'bënni.' Lende ma Boko'ba kiya zö na tara.

⁵ Kina me mëdï miya zïyï kole rïyö 'bï naga nime, Eporima ni ti Manase, ti koloma rɔ kole ma ga. Öyö lijë Ezipeto bine gba kinza mako dë zïyï bine, ne lijë ti koloma rɔ kole ma ga rɔ ma koriya ti Rubëni ni ti Simona.

⁶ Kina ɔdɔ kiya te kari köyö kole mɔtɔ ga gbï 'böwu tine, lijë ti koloma rɔ kole 'bï ga inza kpe rɔ 'bama. Lijë ti ko'ja apötö di zi Eporima ni ti Manase.

⁷ Mëdï mo'dɔ lende nime gɔ kö'du 'ba möyi Rayile ame kölë mï dɔyayi 'ba Kanana 'dë yayi mï kada ma dëdï dako di Padanarama. Ko'ja dömö 'deni ḥgɔsi ḥgilə Eporata na loko kölë ḥgi tine ma rɔ meri rɔ mbëmbë gɔ lende mo. Musu nï yayi kpa kɔri kari Eporata."

Eporata nima, möyi mo ma le'jete na 'deni rɔ Beteleme.

⁸ Kina ɔdɔ Yakoba ko'ja kole rïyö 'ba Yesepa naga nima tine, bo ititi, iya te, "Yë mo ga na me ne?"

⁹ Yesepa iya te, "Kole ma ga na. Lijë ame Boko'ba ki'di zö di Ezipeto bine ne na."

Yakoba iya te, "O'de lijë kako ḥgɔsi zö bine gɔ mo'dɔ yëyi dönni."

¹⁰ Yakoba 'deni rɔ bulöbu kondë kɔmɔ mo o'ja bi dë kpe laka. Kina Yesepa ko'de kole rïyö abo naga nima ḥgi kako ḥcli zi 'bu bo. Yakoba iramo lijë kome mbili mo.

¹¹ Bo iya zi Yesepa, iya te, "Molo momeri miya te minza mo'ja yi kpe. Ne kina me mo'ja yi 'deni ti kole 'bi ga, Boko'ba na ko'do lende laka nime 'deni zö."

¹² Kina Yesepa kiyele kole abo naga nima yaga di rō Yakoba na bo kérē béri kōmō 'bu bo.

¹³ Tine na bo ko'de kole abo ga kako 'böwu ḥɔli zi Yakoba, bo i'di Eporima dō gali Yakoba, Manase na bo ki'di dō dörī.

¹⁴ Tine Yakoba oja közi bo ma dörī na ki'di dō Eporima ame za rō kole ma titi ne. Kina bo ki'di közi bo ma gali dō Manase ma tönē rō kole ma löbu mo ne.

¹⁵ Kina bo koloma ḥɔgi közō wa nima tara to'dō yeyi zi Yesepa. Bo iya te, "Boko'ba ko'do lende laka zi kole naga nime. Bo ame 'bu ma löbu Abarayama ni ti Yisika koro bo ne. Bo na me koloma tongō gōma ḥöbö kömö mī kada nime tōne, bo ko'do lende laka abo gbii zi kole naga nime.

¹⁶ Malayika 'ba Boko'ba ko'do lende laka gbii zinni. Bo na kōmō ma kinza lende kényē otō kömö dōma. Kole naga nime na ti ki'di möyi ma ti möyi baba löbu Abarayama ni ti Yisika kīlēbii. Kupō lijē ti kara konzi rō mbëmbé."

¹⁷ Kina odo Yesepa konjō Yakoba ki'di közi bo ma dörī za dō Eporima tine mī bo indili dē kpe. Kina bo kombi közi Yakoba ma dörī yaga di dō Eporima 'dō ti'di mo dō Manase.

¹⁸ Bo iya te, "Baba, inza tara, onjō te kole ma dōndende mo na me. Bo na gō ki'di köziyi ma dörī dō bo."

¹⁹ Tine Yakoba uti dē gō lende nima. Bo iya te, "Kole ma, mikali 'deni ḥɔgi Manase na rō kole ma

döndende, bo ti koloma rō 'bu 'ba kpa roba ma löbu. Tine bō löndö bo Eporima ame rō kole ma titi ne ti këdī ḥgī mbiri dī dō bo. Kupö Eporima ti këdī rō kpa roba ma konzi."

²⁰ Yakoba o'dō yëyī 'bōwu zi kole naga nima, iya te, "Kupö Yisarele pili ti ko'dō yëyī kada mōtō ti möyī ye, kiya te, 'Bōko'ba ko'dō lende laka ziyī kōzō ma ko'dō zi Eporima ni ti Manase.' "

Kōri ma Yakoba ki'di Eporima këdī dōgba zi Manase na me te.

²¹ Yakoba iya zi Yesepa, iya te, "Le'jete mō'bō tölē 'deni, ne Bōko'ba ti koloma tiye. Bo ti kogba ye kileki ye yī'bōwu kari dōyayi 'ba 'bu ye löbu ga.

²² Yayi 'ba Sekeme mi'di 'deni ziyī Yesepa, dē zi löndö yī ga. Gō bi kō'dō nima e'be Amora ga na pa rō bō dōmo, kina molō di zinni ti ya."

49

Yakoba Ose Kpa Bo Zi Kole Abo Ga

¹ Yakoba idëkī kole abo ga pili kako zi bo, bo iya te, "Otōtōke rōye kakoke gō miya wa ame ga pili këdī kömö ziye kada mōtō ndō yayi ne ziye." Kina bo koloma ḥgī toba ḥgala nime zinni.

² "Kole 'ba Yakoba ga ako kojeke mbili ye.
Ako kuwōkē lende kiya 'ba 'bu ye Yisarele.

³ Rubēnī kole döndende ma, nī na rō tigō ma.
Nī na möyō yi dōgba gba ti tigō ma ame 'ba
dō yōbi ma.
Nī na mbiri di dō kole ma ama ga pili, tigō
'bī iteli 'bēnni.

- 4** Tigo 'bï kɔzɔ dölölö 'ba mini koso tara.
 Tine inza këddi kpe mbiri kiteli ya ama ga.
 Römöyi ebe kö'dö ti 'ja 'ba 'bu yi kodɔ rɔ
 kaya rɔ 'bu yi.
- 5** Simona kpe ti Lëwë, kpe rɔ löndö dökï'di ye
 kɔtɔ.
 Inda'bake mbele 'be ga ŋgi ko'dɔke ya.
6 Minza modɔ'bɔ rɔma tiye mii kpa kususu
 'be.
 Minza moloma tiye ɔdɔ kɔtɔtɔke kpeye.
 E'be rɔ ya kupöke bilaka.
 Okeke ndii ŋgulö sa ŋgi bëri rɔ ma sari.
7 Ya kënyë 'be nima ti dökï'di kënyë 'be nima
 ti ko'dɔ ye nduwë rɔ kpa sönö.
 Ti miyeyi ye rɔ kɔtɔkɔtɔ mii dɔyayi 'ba
 Yisarele.
 Ti moza mii kpa roba 'be ga titititi.
- 8** Yuda, löndö yi ga pili ti kılëlu yi.
 Ti ka'da bɔ ya 'bï ga.
 Löndö yi ga ti kolɔdɔ bëri ziyi.
9 Ni kɔzɔ tabiyö 'bɔ'bi ame kinda'ba yida.
 Bo ileki kako timo liŋɔ na bo kö'dö ŋgi bëri.
 Yë na ti kilanja rönü kari konbenbe kpa bo?
 Yë na ti kilanja rönü kari konbenbe kpëyi?
10 Yuda, përi 'ba ŋere ti kö'bö köziyi.
 Kupö yi na ti kö'bö ŋburu rɔ ŋere ŋbö bɔ dɔ
 ŋere mo kako.
 Bilaka pili ti koro bo.
11 Bo ti këdi rɔ bɔ mɔri ma löbu.
 Mɔwo këdi ko'dɔ rɔ layi ti këdi zi bo rɔ
 mbëmbë.

Bo ti kosi dɔ akaca abo yɔki mɔtɔ ga.
 Layi mo ti këdii rɔ mbëmbë.
 Bo ti kurögö bɔŋgɔ abo ga timo.
 12 Kɔmɔ bo ö'bö ŋgi rɔ ma kasi di zi layi.
 Kilinjba kpa bo aŋmi ŋgi ŋbowö di bi tuwë
 wi.

13 Zebolona, ti koloma kö'bö kpa mini löbu.
 Sorope ti kö'bö tusuru kpa götö abo.
 Dɔ maga abo ti këdii rɔ ma kɔwɔ ŋbö kömö
 Sidona.

14 Yisakara ŋgi kɔzɔ akaca ma kitigɔ ame kö'dö
 mii löŋgö akombi abo ga.
 15 Tine ɔdɔ bo konjɔ bi 'ba rɔ kindawo mo
 kele, dɔyayi mo kele
 na bo kodi gɔ bo tombi akombi.
 Ö'bö tutöri bo mii ndɔbɔ kɔzɔ atɔli.

16 Dana ti këdii rɔ ŋere dɔ bilaka abo ga.
 Lijé roba kɔtɔ 'ba Yisarele naga na.
 17 Bo kɔzɔ murë ame kö'dö kpa kɔri ne.
 Bo ogu ndi kosani bɔ dɔmo kila'ba béri.

18 Bɔko'ba, mëdi molɔ'bɔ 'bama ŋgi go ni na
 kɔmɔ ma.

19 Gada, bɔ akolo ti kota kpëyi,
 tine ti kuyi kpëyi koga lijé.

20 Asera, akonyo 'bi ti kö'bö rɔ a ma laka.
 Akonyo 'bi ti kö'bö rɔ ma koŋmi kɔzɔ akonyo
 'ba ŋere.

21 Napatali, nii 'beyi kozø gole riŋa mbëmbë,
ame köyö kole ma kele ne.

22 Yesepa, nii 'beyi kozø ŋgeri ame kötu kpa daa
ne.

Dongila mo ga a'ba kari do reki.
Bo ana rɔ mbëmbë.

23 Bo ya 'bi ga ti kota kpëyi.
Lijé ti koga göyi ti kanya.

24 Tine ti kinda'ba kanya 'beyi kitigo.
Köziyi inza kile'di.

Tigo abo 'ba Boko'ba ti ki'di konyo yi kö'bö
rɔ ma kitigo.

Bo na rɔ Boko'ba ame koloma tongo go
Yakoba bine ti tigo abo,
kozo bɔ koda kamölö tara ne.

Bo na rɔ döku 'ba konyi zi Yisarele.

25 Boko'ba 'ba 'bu yi na kokonyi yi.
Bo na ti tigo do kiteli.

Bo ko'dɔ yeyi ziyyi.

Bo ki'di torɔ ka'di ziyyi.

Bo ki'di mini kulowu ziyyi di mi yayi.

Bo koja gɔ löyö zi 'ja 'bi ga.

Bo ki'di mba mo ga kile'ri.

26 Yeyi ma 'ba 'bu yi ele kiteli yeyi 'ba mini
keyi ma kɔlo di mi döku löbu.

Lijé döku naga nime edii mɔlo bine di bi
tisaki 'ba dɔlinɔ nime.

Yeyi naga nime kotɔnji rönni pili ti do Yesepa.
Oza bo 'deni di mi löngö löndö bo ga.

27 Benyimona 'ba bo rɔ bilö wöliwöli ma kembe.

Bo ö'bö 'ba bo tupö yida tonyo mo ḥgi rɔ kɔmɔ kada pili."

²⁸ Ngala ma Yakoba ko'dɔ lömu timo dɔ kole 'butë dəmoriyö abo ga na me. Ya naga nime llijë na rɔ yi llingi 'ba kpa roba 'butë dəmoriyö 'ba Yisarele. Bo o'dɔ lömu pili zinni rɔ kɔtɔkɔtɔ gɔ wa ame ga koriya tinni.

Tölë 'Ba Yakoba

²⁹⁻³⁰ Kina Yakoba kose kpa bo ma ḥburuŋburu mo ḥgi zi kole abo ga, bo iya te, "Mëdi mozi 'deni gɔ töku ne baba ni. Tine mo'dɔkɔ 'dɔ kombike töku ma kilekike timo mii dɔyayi 'ba Kanana. Ari kusuke ma bi kɔtɔ ti baba ni mii tii'börö ma tönë mii nyaka 'ba Makapela ne. Ëdi kebe kapa Mamore ma kari yibì. Gɔ bi nima pa mɔlo bine rɔ bi 'ba Eporona e'be Ete. Tine Abarayama ugö 'deni di zinii tusu bilaka abo ga yimo.

³¹ Bi nima na kusu Abarayama ni ti 'ja abo Sara teyi, gbì ti Yisika ni ti 'ja abo Rebeka. Kina musu 'ja ma Leya gbì yayi.

³² Nyaka nima 'bu ze löbu ugö 'deni di zi e'be Ete kpaki ti tii'börö mo."

³³ Kina odo Yakoba kote tose gɔ lende naga nime 'deni zi kole abo ga kɔzɔ a nime te tine, bo ö'dö ḥgi béri yɔ na bo kulöku ḥgi.

50

¹ Yesepa uloru dɔ töku 'bu nnii kiramo koloma tudu.

² Bo ḫnyi ki'di lende mo zi bilaka ame ga kikali ndɔbɔ 'ba wɔwɔ ne 'dɔ kosa 'bu ti wɔwɔ rɔ töku 'bu bo gɔ koloma kinza kato.

³ Bilaka naga nima oloma to'dɔ mo nduwë ɳbö tö'dö dɔ 'butë sowɔ, römøyi kada 'ba to'dɔ mo na tara. Ezipeto gbi udu Yakoba ɳbö tö'dö dɔ kuluku kɔtɔ kɔdɔ dɔmo 'butë riyö (70).

⁴ Kina ɔdɔ kada 'ba mono kote rönii 'deni tine, Yesepa iya zi bilaka löbu 'ba bɔ dɔliŋɔ naga nima, iya te, "Ari kiyake lende ma zi bɔ dɔliŋɔ. Ari kiyake te,

⁵ mii kada ma 'bu ma këdi ko'dɔ 'deni tölë bo i'di ma mulömu rɔma gɔ mari musu bo ɳbö gɔ bi ame bo kileŋɔ 'deni mii dɔyayi 'ba Kanana ne. Ititike bɔ dɔliŋɔ gɔ bo kodo kpama mari tusu 'bu ma, ti muyi dɔma 'jaa mako bine."

⁶ Bɔ dɔliŋɔ uti dɔmo zi Yesepa, iya te, "Ari kusu 'bu yii kɔzɔ ame kulömu röyi 'deni mɔlo ne tara."

⁷ Kina Yesepa kënyi ɳgi kari Kanana tusu 'bu bo. Bilaka löbu 'ba bɔ dɔliŋɔ naga nima ari kɔtɔ ti Yesepa gbi ti bilaka ma kɔmɔ kɔpɔ 'ba Ezipeto mɔtɔ ga,

⁸ gbi ti bilaka abo ga pili ti bɔ löndö bo ga kpaki ti bilaka 'ba 'bu bo ga. Kole titi na ɳge kileke Gosene yayi ti yeri 'bënni ga.

⁹ Kina bilaka mɔtɔ ga ari gbi tinni këki 'bënni dɔ kosani ti ya mɔtɔ ga ame këki 'bënni mii aribiya ma kosani këdi kotɔ naga. Lijë pili rɔ tündi ma löbu.

¹⁰ Lijë umu yopö 'ba Yaradene kari kömö bi 'ba tomba nyonyu 'ba Atada. Lijë oloma bina tö'dö dɔ modɔmoriyö tudu Yakoba ti mono rɔ mbëmbë.

¹¹ Kina ɔdɔ Kanana ame mo ga këdi koloma yayi ne ko'ja lijë këdi kudu rɔ mbëmbë tine lijë iya te, "Wu, Ezipeto èdi 'deni tudu rɔ ma kënyé."

Kina lijë kïdëki möyi gо bi nima njи rо Abele Misarima, ame 'jо 'ba lende mo tёgё "Monо 'ba Ezipeto." Bi mo nima ɔwо dë di ŋgila yöpö 'ba Yaradene.

¹² Kole 'ba Yakoba ga o'dо kоzо ame bo kose gоmо zinni ne tara.

¹³ Lijë ombi töku bo kari timo døyayi 'ba Kanana kari kusu mi tи'börö mi nyaka 'ba Makapela, ame kebe kapa Mamore ma kari yibи ne. Nyaka nima ti tи'börö mo na rо ame Abarayama kugö di zi Eporona bо Ete tönë tusu töku abo ga yimo.

¹⁴ Kina ɔdо Yesepa kusu 'bu bo 'deni yayi tine, bo ileki kari Ezipeto ti löndö bo ga pili ti bilaka ame ga kari ti bo bi 'ba monо nima yayi ne.

Tere Dokolo

¹⁵ Di pötö Yakoba kölë 'deni löndö 'ba Yesepa ga njи rо tikere. Lijë oloma tiya mo rо gо rönni, iya te, "Motoga Yesepa ti kënyи komeri gо lende kënyë ma tönë ga do'dоke zi bo ne, bo kileki ko'dо dokolo ma gbи zize."

¹⁶ Kina lijë koja laja zi Yesepa, iya te, "Gba bine kinza 'bu ze kölë dë bo ose gо lende zize

¹⁷ tёgё gо diya ziyи 'dо kola ze gо lende kënyë ame do'dо ziyи ne. Kina me le'jete doma'jo rоze ziyи 'dо kola ze gо lende kënyë ze. Ze gbи doro Boko'ba ma konjо gо 'bu ze."

Kina ɔdо Yesepa kuwö lende nime te tine na bo kudu njи.

¹⁸ Kina löndö bo ga kako zi bo kolodо bëri komо bo, kiya te, "Ni na rо bо döze."

¹⁹ Bo iya te, "Kinza kereke dë. Ma Boko'ba na dë gɔ miya burë 'be.

²⁰ Rɔ ma laka kpe na ko'dɔke lende kényë zö. Tine Boko'ba i'di lende laka 'deni kɔdɔ di mï lende kényë nima gɔ bilaka ma konzi kɔmɔ di mï tölë.

²¹ Kinza kereke dë, mëdï monjɔ gɔye ti bilaka 'be ga pili."

Lende nime na Yesepa kïyëyi dökü'dü löndö bo ga timo ki'di lijë koloma dë kpe rɔ tikere.

Tölë 'Ba Yesepa

²² Yesepa oloma ko'dɔ kɔmɔ kɔɔ konzi ti e'be 'bu bo ga mï Ezipeto yayi. Mï kada 'ba tölë abo tine kɔmɔ kɔɔ abo 'deni kuluku rïyö kɔdɔ dɔmo 'butë (110).

²³ Bo o'ja kole 'ba kole 'ba Eporima ga ti kɔmɔ bo. Kina gbi Makira kole 'ba Manase öyö kole tine Yesepa ogba rɔ kole 'ba mï liŋɔ abo ga.

²⁴ Bo iya te zi löndö bo ga, "Mɔ'bɔ tölë 'deni, ne Boko'ba ti konjɔ gɔye. Bo ti kako kogba ye 'jaa di dɔyayi nime bo kileki ye karike dɔyayi ma tönë bo kulömu 'dɔ ti'di mo zi Abarayama ni ti Yisika ti Yakoba ne."

²⁵ Kina bo ki'di ya ë'bënni ga kulömu rönni. Bo iya te, "Ulömuke rɔye ɔdɔ Boko'ba kako kogba ye këdi kileki ye kari dɔyayi nima ombike töku ma karike timo."

²⁶ Tine na bo kölë ɳgi. Kɔmɔ kɔɔ abo 'deni kuluku rïyö kɔdɔ dɔmo 'butë (110). Kina bilaka abo ga kosa 'bu ɳgi ti wɔwɔ rɔ töku bo gɔ koloma kinza kato. Kina lijë ki'di töku bo ɳgi mï sandu di Ezipeto yayi.

Jur M ödö

**Jur Modo: Ndose K ö d ö Laka, Buku 'ba Tisaki ni T ö d ö
to Lömu La'ja 'Ba Y è s u Kurisítö Nere Ze New
Testament+**

copyright © 1998 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Jur M ödö

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source
files dated 26 Apr 2025
4cdbc69b-5207-55d8-8df2-e743cba8dc07